اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۸ آذر ۱۴۰۱
• ۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
• ۲۹ نوامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۲۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۰۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرطان نهفته در قلب پایتخت!

بافت فرسوده به یکی از مهم‌ترین مشکلات شهرها تبدیل شده است، چرا که در مواقع حادثه و بحران مانند آتش‌سوزی، زلزله و سایر بلایا، خدمات‌رسانی در این مناطق بسیار دشوار و حتی گاه غیرممکن خواهد شد. به‌طور کلی کاهش کارآیی هر پدیده و عدم‌رسیدگی، نگهداری و تجدید حیات، فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که حیات در محدوده‌ای از شهر، به هر علتی رو به رکود می‌گذارد و تلاشی برای رونق مجدد آن انجام نمی‌گیرد، بافت شهری آن محدوده در روند فرسودگی قرار می‌گیرد. فرسودگی در بافت‌های شهری بر کالبد بافت و همچنین فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی آن تاثیرگذار است. فرسودگی کالبدی و فرسودگی حیات اجتماعی و اقتصادی، در یک رابطه متقابل به تشدید یکدیگر کمک می‌کنند و موجب رکود حیات شهری و تنزل شدید کیفیت زیست می‌شوند. در حال حاضر بسیاری از شهرهای کشور با مسئله‌ای به نام بافت‌های فرسوده مواجهند که این بافت‌ها یا هسته‌های قدیمی شهرها بوده و به‌مرورزمان دچار فرسودگی و عدم‌کارآیی شده‌اند یا در دوران معاصر بدون رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی شکل گرفته‌اند.
۱۰

باوجود اقدامات دولت، تورم آبان ۴۴ درصد ماند

غول سرکش تورم مهار می‌شود؟

مرکز آمار ایران نرخ تورم آبان را اعلام کرد که براساس آن همچنان این رقم بالای ۴۴ درصد و برای دهک اول نیز بالای ۵۰ درصد است. بررسی تغییر نرخ کالاها و خدمات در آبان امسال نشان می‌دهد شاخص کل تورم روی عدد ۴۴ درصد ثبت شده که نسبت به مهر ۲.۱ درصد و نسبت به آبان سال گذشته ۴۸.۱ درصد افزایش یافته است.

نرخ تورم آبان در حالی اعلام شد که پیش از این کارشناسان بارها با بررسی نرخ تورم و شرایط روز به پیش‌بینی وضعیت این شاخص کلان تا پایان سال پرداخته و تاکید کردند نرخ این شاخص کلان اقتصادی تا پایان سال ۱۴۰۱ دورقمی و بالای ۴۰ درصد خواهد ماند. به‌علاوه برخی دیگر از کارشناسان معتقدند اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی، آتش تورم را شعله‌ورتر می‌کند که بانک مرکزی در واکنش به این اظهارات کارشناسی همچنان تاکید دارد، تورم ناشی از حذف ارز ترجیحی نه‌تنها روند صعودی ندارد بلکه در ماه‌های اخیر کاهش یافته و نزدیک ۴۰ درصد است، هرچند آخرین آمارهای ارائه‌شده توسط مرکز آمار ایران صحت این ادعا را زیر سوال می‌برد.
۱۴

دور باطل کشورها برای کاهش گرمایش جهانی ادامه دارد

گردهمایی سران بدقول
۱۳

سرمقاله

۴ مولفه ضروری اصلاح اقتصاد
۲

یادداشت‌های امروز

عربستان نمی‌خواهد از قافله عقب بماند
۶

نبود بانک اطلاعاتی بزرگ‌ترین ضعف نظام مالیاتی
۹

چانه‌زنی بر سر نرخ مسکن ملی
۱۰

فرازونشیب‌های بورس تهران زیر ذره‌بین
۱۲

نقش بانک مرکزی در شکل‌گیری انتظارات تورمی
۱۴

گزارش‌های روز

زمستان صنعت به پایان می‌رسد؟
۴

اینجا ته خط است
۹

«مناقصه عمومی»

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد **خردایش، دانه‌بندی و تغلیظ سنگ‌آهن معدن صاحب با سایز خروجی ۰ - ۶ میلی‌متر (استان کردستان، شهرستان سقز جنب روستای صاحب)** را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. از متقاضیان محترم دعوت بعمل می‌آید پس از هماهنگی بازدید با آقای شیخی ۰۹۱۸۳۷۲۹۱۲۵ نسبت به دریافت اسناد مناقصه از سایت www.madankarbakhtar.ir و تحویل پاکت‌ها حداکثر تا ۷ روز کاری به آقای بابایی ۰۹۱۸۹۰۷۰۹۰۳ (همدان، خیابان مهدیه، جنب بانک صادرات، کوچه توحید، بن‌بست کیانیان، درب دوم از راست) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

آگهی جذب ۵۵۱ نفر نیرو

شرکت فراگیر سلامت
(بیمارستان فاطمه الزهرا (س) گل‌گهر)
و پیمانکاران زیر مجموعه

واقع در شهر سیرجان

جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام به لینک زیر مراجعه فرمایید:
www.hrdms.ir

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای

نوبت اول
شناسه ۱۴۱۷۷۳۳

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

پالایشگاه چهارم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دو مرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۱۰۹۶۷۸۳۰۰۰۰۱۶
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای شماره ۰۱۴۰۰۶۴-R۴مناقصه شماره R۴-۱۴۰۱/۲۵
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	خرید P/F VARIABLE SPEED DRIVE
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۷،۸۶۳،۰۰۰،۰۰۰ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۵۷،۲۶۰،۰۰۰،۰۰۰ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۲
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷
آخرین مهلت بارگزاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - شهرستان عسلویه - شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی - پالایشگاه چهارم - اداره خدمات کالا

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهاد های خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۰۷۷۳۱۳۱۶۴۶۸-۶۴۷۱ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

فراخوان عمومی تجدید مناقصات یک مرحله‌ای (مطابق جدول ذیل)

نوبت اول

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد تجدید مناقصات ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

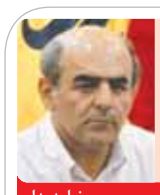
ردیف	موضوع تجدید مناقصه	نوع تجدید مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام خدمات حمل ۳۵ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۴
۲	انجام خدمات حمل ۱۰۰ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۶
۳	انجام خدمات حمل ۴۰هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۵
۴	انجام‌خدمات حمل ۲۰هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی‌کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۳
۵	انجام خدمات حمل (جاده‌ای) ۷۰ هزار تن محمولات سود سوزآور (کاستیک) توسط کامیونهای مخصوص حمل سود	عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۷
۶	انجام خدمات حمل (جاده‌ای) ۴۲ هزار تن محمولات سود سوزآور (کاستیک) توسط کامیون‌های مخصوص حمل سود	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۸

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: از مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۹ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۹ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۳ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان‌شمالی - شهرستان‌جاجرم - مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۵ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۰۹ واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

سر مقاله

۴ مولفه ضروری اصلاح اقتصاد

رضا پدیدار
عضو کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

بانک جهانی در آخرین گزارش خود پیش‌بینی رشد اقتصادی جهان را اعلام و اشاره کرد جهان در حال ورود به دوره‌ای طولانی از تورم و رشد اقتصادی ضعیف است. این نهاد بین‌المللی در گزارش جدید خود با اشاره به آثار مخرب همه‌گیری کرونا و جنگ اخیر روسیه و اوکراین، پیش‌بینی کرد نرخ رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۲ به ۲.۹ درصد برسد که نسبت به پیش‌بینی قبلی، ۱.۲ درصد کاهش یافته است. باوجود کاهش رشد اقتصادی در جهان، رشد اقتصادی ایران در سال جاری مثبت ۳.۷ درصد پیش‌بینی شده که نسبت به دوره زمانی قبل از روند بهتری برخوردار است. در همین زمینه بانک جهانی نیز در جدیدترین گزارش خود رشد اقتصادی ایران را برای سال ۲۰۲۲ معادل ۳.۷ درصد پیش‌بینی کرده که نسبت به گزارش قبلی این نهاد تغییر نداشته است. البته ناگفته نماند که این گزارش فروکش همه‌گیری کرونا و افزایش نرخ جهانی نفت را از دلایل رشد اقتصادی ۳.۷ درصدی ایران برشمرده است؛ با این حال انتظار می‌رود رشد اقتصادی ایران در سال‌های بعد و به‌دلیل چالش‌های ساختاری حل نشده و سرمایه‌گذاری ثابت ضعیف، محدود شود. در همین زمینه این نهاد رشد اقتصادی ایران را برای سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ به ترتیب ۲.۷ و ۲.۳ درصد پیش‌بینی کرده که به‌طور اصولی از روند محدودتری در سال‌های فوق برخوردار خواهد بود. ضمنا بانک جهانی در این گزارش پیش‌بینی خود را از رشد اقتصادی جهان در سال جاری مورد بازنگری قرار داده است؛ به‌طوری که انتظار دارد رشد اقتصادی جهان از ۵.۷ درصد سال ۲۰۲۱ به ۲.۹ درصد در سال ۲۰۲۲ کاهش پیدا کند.

این پیش‌بینی تا حد زیادی پایین‌تر از پیش‌بینی رشد ۴.۱ درصدی این نهاد برای رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۲ است که قبلا در ماه ژانویه ارائه شده بود. علاوه بر آن بانک جهانی پیش از این نیز پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی جهان را به ۳.۲ درصد کاهش داده بود.

در این حالت خروج اقتصاد ایران از رکود بلندمدتی که در آن گرفتار شده و نیز ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر برای نیروی کار جوان و جویای کار، نیازمند سرمایه‌گذاری‌های بیشتر است، این در حالی است که در یک دهه گذشته حجم سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران کاهش یافته است؛ از این رو لازم است ضمن تحلیل دلایل این افت، راهکارهای گسترش سرمایه‌گذاری برای تبیین جایگاه ایران در رشد اقتصاد جهان را بررسی کرد. در ۵ سال قبل از تحریم‌ها، به‌طور متوسط سالانه ۴۵ میلیارد دلار در بخش ماشین‌آلات سرمایه‌گذاری می‌شد، اما بعد از تحریم‌ها متاسفانه این سرمایه‌گذاری‌ها به کمتر از ۲۸ میلیارد دلار در سال افت کرد و بعد از بدعهدی‌های مستمر غرب و اعمال فشار حداکثری، به سطح ۱۵ میلیارد دلار در سال رسید. به‌طور کلی، میزان سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات به یک‌سوم کاهش یافته و باید چاره‌ای برای این چالش اندیشیده شود، چراکه تحریم از دو کانال بر سرمایه‌گذاری تاثیر گذاشته است. تحریم نفت و وابستگی درآمدی دولت به صادرات نفت، کانال اول اثرگذاری مستقیم تحریم‌ها است. کاهش درآمدهای نفتی، دولت را مجبور کرده با کاهش هزینه‌های عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت دولتی) کسری بودجه را کاهش دهد. در ادامه بحث باید گفت کانال دوم اثرگذاری مربوط به تحریم بخش بانکی و مالی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

در کل به‌دلیل کاهش درآمدهای نفتی و عدم دسترسی به نظام مالی بین‌المللی، میزان سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی بسیار محدود شده است. اما در مواجهه با این تحولات چه باید کرد؟

براساس تجربه سایر کشورها موفقیت در اصلاحات اقتصادی نیازمند اجرای چند مولفه است که عبارتند از:

۱- به‌طور طبیعی نقطه کانونی این اصلاحات خارج شدن دولت‌ها از نظام قیمت‌گذاری است که به آن «آزادسازی نرخ‌ها» گفته می‌شود و یک تصمیم در سطح اقتصاد خرد به‌شمار می‌رود؛ یعنی دولت که مثلا نرخ ده‌ها قلم کالا را تعیین می‌کرده، تصمیم می‌گیرد دیگر نقشی در تعیین قیمت‌ها نداشته باشد و آن را به بازار بسپرد.

۲- مولفه دوم که باید به‌عنوان یک بخش جدایی‌ناپذیر و بسیار مهم اصلاحات اقتصادی مد نظر قرار گیرد «ثبات اقتصاد کلان» است. بدون این مولفه ممکن است آزادسازی قیمت‌ها در اقتصادی که سالیان سال به تعیین دستوری و اداری قیمت‌ها توسط مقامات دولتی عادت داشته، به نتایج بدی بینجامد.

ثبات اقتصاد کلان به زبان واضح‌تر همان کنترل تورم است؛ یعنی دولت در سطح اقتصاد خرد، قیمت‌ها را رها می‌کند تا قیمت‌های نسبی تنظیم مجدد شوند، اما متوسط سطح عمومی قیمت‌ها را به‌وسیله ابزار اصلی «رشد حجم نقدینگی» کنترل می‌کند. رشد نقدینگی باید با حداکثر سختگیری تحت کنترل در بیاید تا این نگرانی وجود نداشته باشد که اگر قیمت‌ها رها شود چه نتایجی به بار می‌آید، چون سطح متوسط قیمت‌ها به‌وسیله ابزار اصلی خودش کنترل می‌شود.

۳ - مولفه سوم اصلاحات اقتصادی داشتن یک برنامه موثر حمایت از گروه‌هایی است که قدرت درآمدی پایینی دارند و در جریان اصلاحات اقتصادی آسیب می‌بینند. دولت باید برای جبران فشاری که به زندگی این گروه وارد می‌شود، برنامه دقیقی با در نظر گرفتن منابع و هزینه‌ها داشته باشد.

۴- مولفه چهارم اینکه همه کشورهایی که دست به اصلاحات اقتصادی زده‌اند دسترسی‌های بسیار کم هزینه‌ای به بازارهای جهانی فراهم کرده بودند.

کارشناسان معتقدند هر اقدامی که با هدف اصلاح اقتصاد انجام شود و یکی از این ۴ مولفه را نداشته باشد، اصلاح اقتصادی و جریان متعارف رشد نیست.

رهبر معظم انقلاب در دیدار تعدادی از فرماندهان نیروی دریایی ارتش تاکید کردند

استفاده از ظرفیت‌های عظیم دریا

فرمانده معظم کل قوا در دیدار تعدادی از فرماندهان نیروی دریایی ارتش تأکید کردند: استفاده از فرصت دریا و ظرفیت‌های عظیم آن باید به فرهنگ عمومی در کشور تبدیل شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر انقلاب در دیدار تعدادی از فرماندهان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که به مناسبت ۷ آذر روز نیروی دریایی برگزار شد، ارتقای همه‌جانبه توان رزمی و تجهیزات دفاعی در نیروی دریایی و استمرار اقداماتی همچون دریانوردی در آب‌های دوردست و بین‌المللی را لازم دانستند و گفتند: تقویت ارتباط نیروهای مسلح با دولت و سایر قوا به تفاهم و همکاری و پیشرفت کارها کمک خواهد کرد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به سوابق دریانوردی ایرانیان در گذشته که باعث انتقال فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی به مناطق دیگر دنیا شد، خاطرنشان کردند: با وجود این سابقه و سواحل طولانی دریایی در شمال و به‌خصوص جنوب ایران، فرهنگ استفاده از فرصت‌های دریا در کشور مورد غفلت واقع شده و باید به فرهنگ عمومیِ مردم تبدیل شود.

ایشان، فرهنگ‌سازی در این زمینه و ایجاد فهم عمومی از دریا به‌عنوان یک زیرساخت اساسی را ضروری دانستند و افزودند: در چند سال گذشته بحث توسعه سواحل مکران مطرح شد و دولت‌ها هم از آن استقبال کردند اما پیشرفت جدی در این موضوع نیازمند فرهنگ‌سازی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تولیدات هنری از جمله پویانمایی را در شناساندن فرصت‌های متنوع دریا موثر خواندند و گفتند: با استفاده از تولیدات هنری و معرفی ظرفیت‌های پیشرفت دریاپایه کشور چه در بخش نظامی و چه در بخش عمرانی، شوق مردم به استفاده از این فرصت افزایش خواهد یافت.

در این دیدار، امیر دریادار شهرام ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش نیز گزارشی از اقدامات و برنامه‌های این نیرو در بخش‌های مختلف ارائه کرد.

رئیس‌جمهوری در جمع وزیر و معاونان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری:

دانشگاه اتاق فکر دولت است

رئیس‌جمهور، دانشگاه را منشأ پیشرفت‌های عظیم کشور و کینه دشمنان را به‌خاطر اثرگذاری این نهاد دانست و با بیان اینکه دولت به‌دنبال کم‌کردن فاصله وضع موجود و مطلوب است، از اساتید دانشگاه خواست که پیشرفت‌های کشور را برای دانشجویان و عموم جامعه تبیین کنند.

به گزارش ایرنا، سید ابراهیم رئیسی در نهمین مقصد بازدید و نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حضور یافت و با استماع گزارش وزیر و معاونان در جریان جزییات عملکرد یک‌ساله این وزارتخانه قرار گرفت و در ادامه، راهکارها و پیشنهاداتی در جهت ارتقای کمی و کیفی فعالیت‌های آن ارائه کرد.

رئیس‌جمهور تلاش در جهت ارتقای علم و اثربخشی آن در حل مسائل و مشکلات کشور را از مهم‌ترین وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عنوان کرد و افزود: امروز کشور ما با چالش‌ها و مشکلاتی مواجه است که بهترین مرجع برای حل آنها دانشگاه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دانشجویان و اساتید است.

آیت‌الله رئیسی در ادامه «دانشگاه تراز انقلاب اسلامی» را محل تربیت نیروی انسانی عالم، دانشمند، امیدوار به آینده کشور و مسئولیت‌پذیر در حل مشکلات جامعه خواند و تصریح کرد: اگر نگاه به دانشگاه این‌چنین باشد و بر اساس نیازهای جامعه راهکار ارائه کند و دانشجو و استاد مجری این راهکار باشند، بسیاری از مسائل کشور به سهولت مرتفع خواهد شد.

رئیس‌جمهور اندیشه حکیمانه را زمینه اجرای حاکمان دانست و با تاکید بر اهمیت نهاد دانشگاه افزود: گاهی برخی از تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده به‌رغم غنای علمی به مرحله اجرا و عمل نمی‌رسد و گره‌ای از مشکلات کشور باز نمی‌کند که در این زمینه باید یک بازنگری از سوی وزارت علوم در دانشگاه‌ها صورت گیرد.

آیت‌الله رئیسی رتبه پانزدهم کمی و کیفی ایران در تولید علمی جهان را دستاوردی افتخارآمیز برای کشور دانست و بر ضرورت تلاش مضاعف در جهت ارتقا این رتبه تاکید کرد.

وی با یادآوری مسئله بسیار مهم «افزایش بهره‌وری» متناسب با هزینه‌ها، تصریح کرد: بهترین افراد برای سنجش میزان بهره‌وری وزارتخانه و دانشگاه‌ها، مدیران وزارت علوم هستند.

آیت‌الله رئیسی گفت: عضویت بیش از ۸۰هزار نفر به‌عنوان هیات علمی در دانشگاه‌های کشور، عدد بسیار بالا و قابل توجهی است اما مهم‌تر از آن میزان نقش‌آفرینی آنها در حل مسائل کشور و پیشبرد اهداف دولت در پیشرفت و آبادانی کشور است؛ چرا که اگر دانش دانشمندان ما در کنار بخش‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی قرار نگیرد، تحولی رخ نخواهد داد.

رئیس‌جمهور همچنین لزوم «مدیریت و تصمیم‌گیری علم‌پایه» با محوریت وزارت علوم را مورد تاکید قرار داد و افزود: اینکه گفته شد دانشگاه اتاق فکر دولت است شعار یا تعارف نیست؛ دولت، دولت تحول‌گراست و به‌دنبال کم‌کردن فاصله وضع موجود و وضع مطلوب است و در این راستا رویکرد و نگاه تحولی، تحول در فرآیندها و تحول نهادی پیش‌نیاز تحقق این هدف بسیار مهم دولت است.

آیت‌الله رئیسی در بخش دیگری از سخنان خود در جمع وزیر و معاونان وزارت علوم «برتری در رتبه دانشجو»، «اثربخش بودن تحقیقات»، «اشتغال پایدار»، «مرجعیت علمی»، «بالندگی فرهنگی» و «سلامت اجتماعی» را از شاخصه‌های مهم دانشگاه برتر از نگاه دولت سیزدهم عنوان کرد و افزود: وزارت علوم بر اساس این شاخصه‌ها عملکرد دانشگاه‌ها را بررسی و رتبه‌بندی کند و با اعلام نتایج آن به‌صورت شفاف و مقایسه آن با عملکرد سال قبل مشکلات احتمالی عدم پیشرفت هر دانشگاه را بررسی و رفع کند.

گنجاندن «واحدهای کارورزی و مهارت‌آموزی» در دروس دانشگاهی دیگر توصیه مهم رئیس‌جمهور به وزارت علوم بود که در تشریح آن اظهارکرد: ورزیده شدن و مهارت‌آموزی عملی دانشجویان در رشته‌های مختلف صنعتی، کشاورزی و پزشکی از ضرورت‌های امروز دانشگاه‌هاست؛ چرا که دانشمندان ما باید علاوه بر مهارت گفتن و نوشتن بر مهارت در عمل و اجرا هم تسلط داشته باشند.

بررسی راه‌های جذب بودجه تحقیقاتی دستگاه‌های مختلف با تقاضامحوری و نظارت دانشگاه، انتخاب اعضای هیات امنای دانشگاه‌های هیأت امنایی از چهره‌های برجسته و موثر ولو دارای تفاوت سلیقه در مسائل سیاسی با دولت، اعطای نشان ملی به دانشگاه‌های مسئولیت‌پذیر در ایفای نقش در مسائل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دانشجویان، بررسی راهکارهای تشکیل صندوق‌های دانشگاهی به عنوان پشتوانه مالی تامین برخی از هزینه‌ها از دیگر راهکارها و توصیه‌های مهم رئیس‌جمهور برای ارتقای کمی و کیفی عملکرد وزارت علوم بود.

آیت‌الله رئیسی با اشاره به اهمیت جذب مدیران و اساتید معتقد به پیشرفت علم و توسعه کشور با نگاه به ظرفیت‌های داخلی کشور تصریح کرد: ما در زمینه بهره‌گیری از تجربه کشورهای دیگر هیچ محدودیتی نداریم اما نسخه‌های دیگران را به سهولت نخواهیم پذیرفت، بلکه معتقدیم این نسخه‌ها باید توسط کارشناسان داخلی به دقت بررسی و متناسب با منافع ملی درباره آنها تصمیم‌گیری شود.

رئیس‌جمهور همچنین اجرای دقیق و به دور از چانه‌زنی مصوبه ممنوعیت برگزاری دوره‌های آموزشی در دستگاه‌های اجرایی را مورد تأکید قرار داد و گفت: با عمل به این مصوبه مهم ضابطه‌مندی در جذب نیرو را بر سیستم اجرایی و اداری کشور حاکم کنید تا دانشجویان و خانواده آنها همچنان به دانشگاه اعتماد داشته باشند و در عمل عدالت در آموزش و عدالت در جذب را احساس کنند.

آیت‌الله رئیسی در ادامه ایجاد صندوق توسعه وزارت علوم با هدف تشویق و پشتیبانی از محققان، تبدیل موسسات اعزام دانشجو به موسسات جذب دانشجوی خارجی، افزایش چشمگیر پارک‌های علم و فناوری و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان را از اقدامات ارزشمند و موثر وزارت علوم برشمرد و افزود: در وزارت آموزش و پرورش موضوع تشکیل راهیان پیشرفت برای دانش‌آموزان و دانشجویان مطرح شد اما «راویان پیشرفت» باید اساتید دانشگاه‌ها باشند.

رئیس‌جمهور به مدیران وزارت علوم توصیه کرد تحریم‌های علمی توسط دانشمندان کشور را بشکنند و اسناد شورای‌عالی انقلاب فرهنگی را اجرا کنند.

ویژه‌تر از خبر

اجرای آزمایشی «کالابرگ» کلید خورد

وزارت اقتصاد اعلام کرد: بر اساس آخرین اعلام وزارت رفاه، اجرای آزمایشی طرح کالابرگ الکترونیک در یکی از استان‌های جنوبی کشور آغاز شده و پس از اجرا در این استان در کل کشور اجرایی خواهد شد.

به گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، تامین مالی کالابرگ مبتنی بر همان نظام پرداخت یارانه‌ای یعنی تقریبا ماهانه ۲۸ هزار میلیارد تومان است. بنابراین طرح این ادعا که دولت برای تامین مالی اجرای کالابرگ الکترونیکی دچار مشکل است ادعایی نادرست است. چرا که براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و برآوردهای هزینه‌ای اجرای طرح، اساسا تامین مالی طرح کالابرگ الکترونیک مبتنی بر همان نظام پرداخت یارانه‌ای و حدود مبلغ ماهانه ۲۸ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است.

وزارت امور اقتصاد و دارایی با تاکید براینکه بارها اعلام شده موضوع طرح کالابرگ الکترونیکی مشکلی از نظر تامین مالی ندارد نوشت: با توجه به اینکه نظام پرداخت یارانه‌ها جمعیت زیادی از مردم را تحت پوشش و تاثیر قرار می‌دهد، لازم بود دولت با اطمینان درباره زیرساخت فنی اجرای طرح را دنبال کند تا مشکلی در تامین کالا و خریدهای مردم پیش نیاید.

برهمین اساس اقدامات دولت برای فراهم کردن زیرساخت‌های اجرای کالابرگ با جدیت دنبال شده، اما از آنجا که متولی اصلی اجرای طرح کالابرگ الکترونیک، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است با تغییر مدیریت این وزارتخانه در اجرا و بهره برداری این طرح اندکی تاخیر به وجود آمد. اما بر اساس آخرین اعلام، این وزارتخانه اجرای آزمایشی طرح در یکی از استان‌های جنوبی کشور را کلید زده و پس از اجرا در این استان برای کل کشور اجرا خواهد شد. این وزارتخانه تاکید کرده پیش بینی می‌شود اجرای آزمایشی طرح کالابرگ الکترونک نیاز به زمانی بیش از یک ماه نخواهد داشت و پس از آن،طرح آماده اجرا در کل کشور خواهد بود. براساس خبر منتشر شده،وزارت امور اقتصاد و داریی تاکید دارد تصمیم دولت هیچ‌گاه برای ارائه کالابرگ الکترونیک تغییر نکرده و تاخیر پیش آمده به دلیل حصول اطمینان از فراهم بودن زیرساخت‌های لازم برای اجرای آن در تمام شهرها و روستاهای کشور بوده است. برای حصولاین اطمینان نیز مقرر شد یک مرحله آزمایشی دیگر نیز برای اجرای این طرح در نظر گرفته شود. در نهایت با اتمام این مرحله و ایجاد این اطمینان که مردم در شروع طرح بتوانند کامل از این ظرفیت استفاده کنند و شاهد ایجاد تجمع و صف برای دریافت خدمات نباشیم، طرح کالابرگ الکترونیکی اجرا می‌شود.

آگهی مزایده عمومی شماره N-01-146

شرکت نظم آوران صنعت و معدن گل‌گهر در نظر دارد "فروش اقلام مواد نسوز تاریخ مصرف گذشته به مقدار تقریبی ۱۰۳،۸۱۴ کیلوگرم (یکصد و سه هزار و هشتصد و چهارده کیلوگرم) در انبار منطقه ویژه اقتصادی شهرستان سیرجان" را از طریق برگزاری مزایده عمومی به خریدار واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده به درگاه اینترنتی www.nazmavaranco.com منوی اخبار، بخش مزایده ومناقصه مراجعه نمایند. همچنین جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۰۹۱۳۲۴۵۸۲۹۱ آقای مهندس اطمینان (رئیس واحد انبار) و ۰۹۱۳۲۴۵۵۳۹۸ آقای مهندس رضوانی (کارشناس واحد بازرگانی) در روزهای شنبه الی چهارشنبه از ساعت ۱۰:۰۰ الی ۱۳:۰۰ تماس حاصل نمایند.

نحوه تحویل مدارک:

. زمان بازدید: از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۲ لغایت ۱۴۰۱/۰۹/۱۶ با تقاضای کتبی و هماهنگی با آقای مهندس رضوانی ۰۹۱۳۲۴۵۵۳۹۸ (کارشناس واحد بازرگانی) مقدور است.

. زمان تحویل پاکات مناقصه: حداکثر تا ساعت ۱۰ صبح روز سه شنبه ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ می‌باشد.

. محل تحویل پاکات: استان کرمان، شهرستان سیرجان، بلوار مالک‌اشتر (شهدای نیروی انتظامی)، کوچه عباس رضوی بن‌بست امیر زیدآبادی، جنب فضای سبز، شرکت نظم آوران طبقه همکف، واحد بازرگانی، کدپستی ۷۸۱۷۸۳۹۴۴۶ تحویل آقای هاشمی ۰۹۱۳۹۹۳۸۳۱۳. تسلیم و رسید دریافت نماید.

نظم آوران

nazmavaranco

www.nazmavaranco.com

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پژو پارس خاکستری به شماره پلاک ۵۴ ق ۴۷۶ ایران ۲۴ و به شماره موتور ۱۸۱B۰۰۹۱۶۹۳

و به شماره شاسی NAAN11FEXJH972387 مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

گسترش صنعت
صمت
سه‌شنبه
۸ آذر ۱۴۰۱
۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۲۹ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۰۹
پیاپی ۳۵۲۷

زمستان صنعت به پایان می‌رسد؟

گردهمایی سران بدقول

غول سرکش تورم مهار می‌شود؟

www.sanatnewspaper.com

گزارش خبری

مدیرعامل صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته عنوان کرد

اعطای تسهیلات ۱۵ میلیاردی به صنایع پیشرفته

مدیرعامل صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته در گفت‌وگوی تفصیلی با ایسنا درباره عملکرد و افزایش سرمایه این صندوق، چالش‌های صنایع پیشرفته و امکان انتقال فناوری از کشورهای پیشرفته صحبت کرد. به‌گزارش ایسنا، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته، شرکتی دولتی و مادر تخصصی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت است که از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته در بخش‌های خصوصی و تعاونی حمایت می‌کند.

قانون تاسیس صندوق در سال ۱۳۷۵ با عنوان صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و اساسنامه آن در سال ۱۳۷۶ مورد موافقت هیات وزیران قرار گرفت. مجمع عمومی صندوق متشکل از وزرای صنعت، معدن و تجارت (رئیس مجمع عمومی)، ارتباطات و فناوری‌اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیرو، بهداشت و درمان و رئیس سازمان برنامه‌وبودجه است.

محسن نادری‌منش، مدیرعامل صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته، در گفت‌وگو با ایسنا درباره عملکرد و افزایش سرمایه این صندوق، چالش‌های صنایع پیشرفته و امکان انتقال فناوری از کشورهای پیشرفته صحبت کرد.

عکس: صمت

سرمایه سال گذشته صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته، ۱۲۵ میلیارد تومان بود، اما طبق قوانین بودجه، صندوق امسال تا ۳۰۰۰ میلیارد تومان تامین سرمایه دارد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

◉ چه معیارهایی برای انتخاب یک صنعت به‌عنوان صنعت پیشرفته وجود دارد؟

اساسنامه صندوق حمایت از صنایع پیشرفته این صنایع را تعریف کرده است. بر این اساس، صنایع پیشرفته شامل ۱۱ بخش؛ یعنی صنایع الکترونیک و میکروالکترونیک، رباتیک، نرم‌افزار، مخابراتی، زیست‌فناوری، بایوتکنولوژی، نانوتکنولوژی، ریزفناوری، هوافضا، مواد پیشرفته، انرژی‌های نو و سایر صنایع پیشرفته بوده که ممکن است در سال‌های آینده نیاز باشد تعریف شوند. در این صورت برای صنایع جدید مصوبه گرفته می‌شود و ذیل فعالیت‌هایی که مشمول حمایت صندوق هستند، قرار می‌گیرند.

◉ عملکرد سال گذشته صندوق چگونه بود؟

صندوق سال گذشته، ۷۳ مصوبه در حوزه تسهیلات داشته و حدود ۱۲۰ میلیارد تومان تسهیلات به صنایع پیشرفته پرداخت کرده است. همچنین در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۱۵ مصوبه در حوزه ضمانتنامه صادرشده که مبلغ آن حدود ۱۲۳ میلیارد تومان بوده است. این موارد با عقد قرارداد متفاوت است و بخشی از عقد قراردادها به امسال منتقل شده است.

این صندوق در سال ۱۳۷۶ به‌واسطه ماده واحده مجلس و قانون تاسیس شد که آن زمان با عنوان صندوق حمایت از صنایع الکترونیک تعریف شده بود. بنابراین تاریخچه صندوق در این حوزه بوده و هنوز هم بیشترین مصوبات در حوزه صنایع برق و الکترونیک است که آی‌تی را هم شامل می‌شود. از سال ۱۳۹۷ اساسنامه اجازه داد از سایر صنایع پیشرفته هم حمایت شود.

◉ چه مبلغی برای سرمایه صندوق در سال جاری پیش‌بینی‌شده است؟

سرمایه سال گذشته صندوق، ۱۲۵ میلیارد تومان بود، اما طبق قوانین بودجه، صندوق امسال تا ۳۰۰۰ میلیارد تومان تامین سرمایه دارد. بر اساس تبصره ۱۸ نیز پیش‌بینی می‌شود تا ۱۰۰۰ میلیارد تومان دیگر به صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته اختصاص پیدا کند.

بخشی از منابع مهم مربوط به سایر مجاری تامین مالی صندوق است که تا ۱۰۰۰ میلیارد تومان دیده شده است. به‌طورکلی، در سال ۱۴۰۱ تا سقف ۵۰۰۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه صندوق به لحاظ قانونی دیده‌شده است.

با توجه به رقم کل سرمایه پیش‌بینی‌شده برای صندوق، امسال سقف تسهیلات ۱۵ میلیارد تومان و سقف ضمانتنامه‌ها ۸۰ میلیارد تومان دیده‌شده است.

◉ برنامه‌ریزی شما برای مصارف سرمایه‌های جدید صندوق چیست؟

بخشی از این افزایش سرمایه برای ارائه تسهیلات و ضمانتنامه به صنایع جدیدی که تعریف شده صرف خواهد شد و فعالیت صندوق در حوزه قبلی توسعه پیدا می‌کند. بخشی هم وارد تامین سرمایه به‌صورت سرمایه‌گذاری خطرپذیر غیرمستقیم خواهد شد و در این مورد، از طریق تامین سرمایه در صندوق‌های فرابورسی جسورانه، صندوق‌های پی‌ای و صندوق پروژه‌ها در اختیار فعالان حوزه صنایع پیشرفته قرار می‌گیرد. در اصل صندوق‌های خطرپذیر، واسطه تامین سرمایه هستند که آیین‌نامه‌هایی در بورس دارند و با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی در حال انجام است. راه‌اندازی صندوق‌های تخصصی به‌عنوان مثال در حوزه الکترونیک و آی‌تی و صندوق هوشمندسازی معادن با همکاری ایمیدرو و فعالان بخش خصوصی از برنامه‌های دیگر صندوق است. برای سال بعد هم در حوزه زیست‌فناوری، هوافضا و انرژی‌های نو برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده است.

◉ مهم‌ترین مشکلات صنایع پیشرفته در شرایط کنونی چیست؟ چه راهکارهایی دارید؟

اساس صنایع پیشرفته، تکنولوژی است، اما ایران به‌دلیل شرایط تحریم، دسترسی راحتی به منابع تکنولوژی ندارد. بحث دوم ورود به بازار و فروش است، چراکه بسیاری از صنایع دیگر که می‌توانند مشتری صنایع پیشرفته و فناوری‌های جدید و نو باشند، برای تغییر تکنولوژی باید ریسک کنند و به همین دلیل برای خرید از صنایع پیشرفته محتاط هستند.

همچنین با توجه به اینکه صنایع پیشرفته عموما صاحب ملک نیستند و تراکنش‌های بالایی ندارند، برای ارائه وثایق به بانک‌ها برای دریافت تسهیلات هم دچار مشکل هستند. به همین دلیل در همه جای دنیا، صندوق‌ها تخصصی برای حمایت از صنایع پیشرفته ایجاد می‌شود. اما با توجه به اینکه در ایران به‌واسطه تحریم‌ها، صنایع پیشرفته با مشکلات بیشتری مواجه هستند، برای رسیدن به رشد اقتصاد پایدار و اقتصاد دانش‌بنیان باید حمایت‌های بیشتری از صنایع پیشرفته انجام شود. یکی از کارهای تامین سرمایه از طریق سرمایه‌گذاری خطرپذیر و جسورانه همین تامین مالی شرکت‌هایی است که با مشکلات یادشده مواجه هستند.

برای ارائه تسهیلات نیز از مدل‌های جدید مانند لیزینگ و ال‌سی داخلی استفاده می‌کنیم. در ال‌سی داخلی به مشتریان خط اعتباری داده می‌شود. همچنین برنامه‌های جدیدی برای بیمه ورود تکنولوژی در صنایع معمول طراحی شده، اما هنوز عملیاتی نشده است. بر این اساس برای کاهش ریسک صنایعی که می‌خواهند از فناوری‌های جدید استفاده کنند، بیمه خواهند شد تا راحت‌تر به صنایع نو ورود کنند.

◉ آیا برای تامین منابع فناوری و تکنولوژی از چین و روسیه که ارتباط سیاسی نزدیکی با جمهوری اسلامی ایران دارند، برنامه‌ای دارید؟ آیا این موضوع در برنامه ۲۵ ساله با چین دیده‌شده است؟

امکان ارتباط با این کشورها وجود دارد، اما باید سازکارهای مناسبی در این زمینه طراحی شود. البته فناوری هسته رقابتی اکثر شرکت‌هاست که به‌سختی حاضر هستند آن را در اختیار بقیه قرار دهند. البته به‌واسطه حضور فارغ‌التحصیلان در کشور این امکان وجود دارد که بتوان این تکنولوژی‌ها را در داخل ساخت و گسترش داد، اما قاعدتا این وضعیت مدت زمان بیشتری خواهد برد و نیاز به حمایت‌های خاص دارد.

به‌طورکلی، برنامه‌های ارتباطی و تعاملی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال انجام است و صندوق از فعالیت‌هایی که منجر به انتقال یا تولید تکنولوژی و خرید دانش شود، حمایت مالی می‌کند. تاکنون هم مواردی برای انتقال تکنولوژی از طریق منابع خارجی تسهیلات دریافت کرده‌اند. صنایع پیشرفته در کلیت قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین دیده شده، اما نیاز داریم ذیل این کلیات به برنامه‌های عملیاتی و اجرایی هم توجه شود. این از موضوعات مهمی است که باید در سند همکاری ایران و چین موردتوجه قرار گیرند. علاوه بر این، در مذاکره با کشورهای دیگر هم باید صنایع پیشرفته یکی از موضوعات جدی برای همکاری باشد. علاوه بر چین، روسیه، هند و برخی کشورهای اروپایی هم قابل‌پیگیری هستند.

◉ آیا صنایع پیشرفته صادرات هم دارند؟ به کدام کشورها؟

صنایع پیشرفته از طریق داخلی‌سازی و صادرات به کاهش ارزبری کمک می‌کنند. صادرات در حوزه 5G و باتری‌های آنها به روسیه، تجهیزات پزشکی به اروپا و محصولات مختلفی به کشورهای همسایه انجام می‌شود، اما رقم این صادرات در اختیار صندوق نیست، بلکه باید از شرکت‌ها جمع‌آوری شود.

◉ در حوزه تولید موبایل هوشمند چه اقداماتی انجام دادید؟ با توجه به اقبال مردم به برندهای مطرح جهان، آیا اصلا بازاری برای این موبایل‌ها وجود خواهد داشت؟

وظیفه حمایت از تولید گوشی‌های هوشمند و اکوسیستم این موبایل‌ها از سال گذشته بر عهده صندوق حمایت از صنایع پیشرفته گذاشته شده است. در این راستا مقرر شد آیین‌نامه‌ای از سوی دولت با حضور وزارت ارتباطات و فناوری و وزارت صنعت، معدن و تجارت نوشته شود. این آیین‌نامه نوشته‌شده و پیرو آن یک کارگروه شامل وزارت صنعت، معدن و تجارت، ارتباطات، دفاع و معاونت علمی و فناوری تشکیل شد.

دستورالعمل‌های حمایتی در این کارگروه در حال نوشته‌شده که امیدواریم به‌زودی نهایی شود. در این قالب، شیوه‌های حمایت از تولیدکنندگان موبایل هوشمند و حوزه میکروالکترونیک نهایی خواهد شد؛ بنابراین تاکنون اقدام عملیاتی تامین مالی انجام‌نشده و به محض ابلاغ این آیین‌نامه عملیات اجرایی شروع می‌شود.

ایجاد بازار به بنگاه تولیدی برمی‌گردد، اما واحدهای تولیدی باید روی بازار کار کنند و دلایل توجیهی کافی اقتصادی داشته باشند. صندوق از بنگاه‌هایی حمایت می‌کند که برای برندینگ، فروش، بازاریابی، خدمات پس از فروش و... برنامه داشته باشد. اگر واحدی به این مولفه‌ها نرسد، حمایت صندوق شامل حالش نخواهد شد.

◉ برای جلوگیری از تمرکز حمایت صنایع پیشرفته در تهران، چه اقداماتی انجام دادید؟

بخش زیادی از خدمات صندوق در استان تهران ارائه می‌شود، چراکه صنایع پیشرفته تمرکز بیشتری در تهران دارند، اما سهم استان‌های دیگر کمتر از ظرفیت آنهاست. در همین راستا در استان‌هایی که ظرفیت‌های بالاتری داشتند، دفاتر کارگزاری صنایع پیشرفته در سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ۱۱ استان راه‌اندازی شده است.

یازدهمین دفتر در هفته گذشته در استان زنجان افتتاح شد و راه‌اندازی دفاتر برای سایر استان‌ها که ظرفیت دارند، مانند اصفهان، کرمان و گیلان هم در دستور کار است. ظرفیت‌ها بر اساس سند آمایشی استان و میزان تقاضای ورودی از این استان‌ها تعیین‌شده است. در حال حاضر در استان‌های فارس، یزد، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، قزوین، هرمزگان، بوشهر و بندرعباس، دفاتر کارگزاری صندوق فعال هستند.

محسن نادری‌منش

با توجه به رقم کل سرمایه پیش‌بینی‌شده برای صندوق، امسال سقف تسهیلات ۱۵ میلیارد تومان و سقف ضمانتنامه‌ها ۸۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است

نقطه قوت محورسازان نیروی انسانی خلاق است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در بازدید از شرکت محورسازان گفت: این شرکت با انگیزه و برنامه‌ریزی دقیق و همچنین اجرای پروژه‌های توسعه‌ای، توان تامین نیازهای داخلی را دارد.

به‌گزارش ایکوپرس، عزت‌اله اکبری‌تالارپشتی با بیان اینکه برای توسعه بیشتر، حضور در بازارهای خارجی ضروری است، ادامه داد: لازم است محصولات محورسازان قابلیت عرضه و حضور در بازارهای جهانی را داشته باشند و می‌توان با مشارکت با شرکت‌های خارجی حضور موثرتری در بازارهای جهانی داشت.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به توسعه روابط خارجی در دولت سیزدهم اشاره کرد و افزود: کشورهای عضو شانگهای، بریکس و آسه‌آن و کشورهای همسایه، از ظرفیت‌های خوبی برای صادرات قطعات شرکت قطعه‌سازی و صنعتی مانند محورسازان برخوردار هستند.

اکبری‌تالارپشتی نقطه قوت محورسازان را نیروی انسانی خلاق دانست و گفت: داشتن نیروی انسانی متخصص و متعهد و همچنین مدیریت خوب، باعث خواهد شد نیروها با تکیه بر علم روز قادر به طراحی و تولید قطعات موردنیاز باشند.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در ادامه افزود: کیفیت قطعات تولیدشده مانند محورهای خودرو و مجموعه کمک فنر محورسازان قابل قبول است و انتظار داریم در همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، اقدامات لازم درباره ارتقای کیفیت و تنوع محصول در این مجموعه انجام شود.

وی با بیان اینکه متعهد به حمایت از شرکت‌های تولیدی و صنعتی هستیم، ادامه داد: مجلس شورای اسلامی توجه ویژه‌ای به شرکت‌هایی دارد که نقش اساسی در تامین نیاز داخلی دارند و از هر فرصتی برای ارزیابی و بررسی توانمندی‌ها و رفع موانع تولید در راستای همکاری بیشتر با نهادها و سازمان‌ها استفاده خواهد کرد. اکبری‌تالارپشتی با بیان اینکه با مدیران ایران‌خودرو و سایپا ارتباط خوبی در حوزه‌های گوناگون برقرارشده، خاطرنشان کرد: در جلسات مشترک، ضرورت اجرای فرمایش رهبر معظم انقلاب مبنی بر استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و مراکز علمی برای توسعه، نوآوری و ارتقای دانش فنی مورد تاکید قرار گرفته است.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه می‌توان از ظرفیت شرکت‌های قطعه‌ساز و صنعتی برای تامین ارز کشور استفاده کرد، افزود: با افزایش تولید و ارتقای سطح کیفیت محصولات می‌توانیم با افزایش صادرات دیگر نیازی به شرکت‌های نفتی، پتروشیمی و مس تامین ارز موردنیاز کشور نداشته باشیم و از آن منابع در قالب صندوق توسعه ملی برای تامین نیاز بخش خصوصی استفاده کنیم.

وی در پایان گفت: قطعه‌سازی می‌تواند نقش مهمی در توسعه صنعتی کشور ایفا کند و اگر این زنجیره ادامه‌دار و حمایت لازم از آن انجام شود، شاهد توسعه در سایر صنایع خواهیم بود.

▣ افزایش تولید با استفاده از تکنولوژی

مدیرعامل شرکت صنعتی محورسازان ایران‌خودرو نیز در این بازدید گفت: این شرکت هم‌راستا با سیاست‌های کلان ایران‌خودرو، استفاده از تجهیزات و تکنولوژی جدید برای تولید محصولات باکیفیت را به اجرا درآورده است.

حمیدرضا باریک‌بین با بیان اینکه، محورسازان به‌عنوان تولیدکننده محصولات اکسل انواع محصولات ایران‌خودرو، با توسعه خطوط، قادر به تولید محور خودروهای جدید ازجمله تارا، ری‌را، پروژه TF۲۱ و وانت آریسان است، خاطرنشان کرد: برای افزایش تولید و پروژه‌های جدید برای خرید تجهیزات و ابزار موردنیاز اقدام شده و در ایام مبارک دهه فجر شاهد راه‌اندازی خطوط ماشین‌کاری جدید و خطوط افزایش تولید محصولات خواهیم بود.

مدیرعامل محورسازان به تفاهمنامه همکاری ایران‌خودرو و سایپا اشاره کرد و گفت: با توجه به امضای تفاهمنامه و برنامه‌های اعلام‌شده از سوی مدیرعامل ایران‌خودرو، امکان تامین نیازهای شرکت سایپا در زمینه محورهای جلو و عقب از سوی محورسازان فراهم است.

باریک‌بین با بیان اینکه کیفیت محصولات تولیدی ما قابلیت رقابت و حضور در بازارهای خارجی را دارند، افزود: با همکاری معاونت صادرات ایران‌خودرو، برنامه‌های مهندسی و مطالعاتی برای صادرات مجموعه دیسک از محصولات شرکت محورسازان به کشور روسیه در حال مذاکره و انجام است.

باریک‌بین تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان را مهم ارزیابی کرد و گفت: برای استفاده بهتر از ظرفیت‌های علمی و فنی موسسات دانشگاهی و شرکت‌های دانش‌بنیان، ارتباط خوبی برقرار شده است و در حال مذاکره برای تولید محور عقب خودرو تارا به صورت کاملا داخلی‌سازی شده و اجرای پروژه میله پیچشی (Twist Beam) برای نخستین‌بار در کشور هستیم و این روند برای توسعه بهتر شرکت در سایر محصولات جدید ادامه‌دار خواهد بود.

خبر

ایدرو گواهینامه ISO۹۰۰۱:۲۰۱۵ دریافت کرد

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، طی مراسمی نهایی موفق به دریافت گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت ISO۹۰۰۱:۲۰۱۵ شد. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با هدف بهبود مستمر کیفیت فرآیند و فعالیت‌های خود با استقرار و پیاده‌سازی سیستم مدیریت کیفیت براساس استاندارد بین‌المللی ISO۹۰۰۱:۲۰۱۵ مورد ارزیابی قرار گرفت و توانست گواهینامه مربوطه را از موسسه SGS دریافت کند.

در مراسم اعطای گواهینامه ISO۹۰۰۱:۲۰۱۵، محمدحسین صابر، عضو هیات‌عامل ایدرو با اشاره به نقش توسعه‌ای سازمان گفت: یکی از ویژگی‌های سازمان‌های توسعه‌ای، پیشرو بودن است و برای پیشرو بودن به اقدام اساسی در حوزه عارضه‌یابی، شناسایی نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها و داشتن شجاعت و شهامت برای نوآوری و تصمیم‌گیری سریع نیاز است که در نهایت منجر به رضایت مشتری می‌شود.

به‌طور کلی، استاندارد ایزو ۹۰۰۱ نحوه مدیریت بر سازمان برای تامین نیازمندی‌ها و انتظارات مشتری و الزامات قانونی را در برمی‌گیرد و مستقل از اندازه سازمان و نوع محصول یا خدمت برای تمامی بنگاه‌ها و مؤسسات انتفاعی و غیرانتفاعی کاربرد دارد.

این استاندارد الزاماتی برای طرح‌ریزی و اجرای سیستم مدیریت کیفیت سازمان را بیان می‌کند که با تمرکز بر تمامی فرآیندها و فعالیت‌های مؤثر در کسب‌وکار، حداقل شرایط و تمهیدات لازم برای موفقیت و تعالی سازمان فراهم می‌شود.

ریشه مشکلات، مدیریت دولتی صنعت خودرو است

صنعت خودرو ما سال‌هاست گرفتار مشکلات متعددی شده که برای همگان نمایان است. این مسائل، عملکرد صنعت خودرو کشورمان را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده است. در این راستا، شناسایی علل اصلی بروز چالش‌ها در این صنعت، گام مهمی است که می‌تواند برای حل آنها بسیار کمک‌کننده باشد.

رئیس هیات عامل ایدرو در سومین نشست هم‌اندیشی فعالان صنعت خودرو گفت: ریشه مشکلات مدیریت بخش دولتی در بنگاه نیست، بلکه مدیریت دولتی در صنعت خودرو است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در سومین نشست هم‌اندیشی فعالان صنعت خودرو که با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی در دانشگاه امیرکبیر برگزار شد، با اشاره به زیاندهی خودروسازان گفت: اگر بخش خصوصی هم مدیریت ایران‌خودرو و سایپا را برعهده داشت با این نحوه قیمت‌گذاری زیاده می‌شد و زیان انباشته آن در نهایت به جای ۱۲۰ هزار میلیارد تومان به ۸۰ هزار میلیارد تومان می‌رسید.

زیان خودروسازان از قیمت‌گذاری دستوری

بررسی صورت‌های مالی خودروسازان در نیمه نخست امسال نشان می‌دهد قیمت‌گذاری دستوری صرفا از محل فروش توانسته زیانی حدود ۵.۵ هزار میلیارد تومان به این صنعت وارد کند.

به گزارش مهر، بررسی آخرین وضعیت صورت‌های مالی خودروسازان در نیمه نخست امسال نشان می‌دهد در این بازه زمانی، بهای تولید خودرو در ۳ خودروساز بزرگ کشور (ایران‌خودرو، سایپا و پارس‌خودرو) افزون بر ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بوده، در حالی‌که بهای فروش ۱۱۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بوده است. در واقع خودروسازان صرفا از ناحیه قیمت‌گذاری دستوری در ۶ ماه نخست امسال بیش از ۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان زیان دیده‌اند.

بررسی جزئیات مربوط به هزینه تولید و بهای فروش شرکت‌های خودروسازی به‌صورت مجزا نشان می‌دهد بهای تولید در شرکت ایران‌خودرو در نیمه نخست امسال ۸۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بوده، در حالی‌که بهای فروش ۷۸ هزار میلیارد تومان ثبت شده؛ یعنی این شرکت محصولات خود را حدود ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان زیر قیمت تمام‌شده، فروخته است.

البته وضعیت سایپا بهتر از ایران‌خودرو است؛ این شرکت در ۶ ماه نخست امسال برای تولید محصولات خود هزینه‌ای افزون بر ۲۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان خرج کرده و در مقابل، حدود ۲۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان از ناحیه فروش به دست آورده؛ یعنی تقریبا هزار میلیارد تومان سود داشته است. بررسی وضعیت شرکت پارس‌خودرو نیز در نیمه نخست سال جاری حکایت از آن دارد که بهای تولید در این شرکت ۱۲ هزار میلیارد تومان و بهای فروش حدود ۹ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان بوده است.

بررسی چالش‌های حوزه صنعت در گفت‌وگو با کارشناسان

زمستان صنعت به پایان می‌رسد؟

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

بارها و بارها از مشکلات صنعت کشور گفته و شنیده‌ایم؛ مشکلاتی با عناوینی تکراری که سال‌هاست تیتر یک رسانه‌های تخصصی بخش صنعت کشور شده، اما این تکرار سبب نمی‌شود رسالت‌مان را کنار بگذاریم و از چالش‌های این حوزه و فعالان آن نگوییم، چون معتقدیم در این رسالت هدف رسیدن به شرایط ایده‌آل نیست و همین که مشکلات از نگاهی نو بازگو و دیده شوند، خود گامی در مسیر کمک به حل مشکلات متعدد این بازوی مهم اقتصادی است. حال باتوجه به نزدیکی به زمان ارائه برنامه هفتم توسعه و قانون بودجه ۱۴۰۲ به مجلس شورای اسلامی و همچنین باتوجه به اینکه از زمان استقرار دولت بیش از یک سال و نیم گذشته و به‌نوعی کابینه دولت سیزدهم به ثبات رسیده، با کارشناسان و صاحب‌نظرانی از بخش صنعت درباره مشکلات این بخش و راهکارهای حل این معضلات به گفت‌وگو نشسته‌ایم که در ادامه می‌آید.
با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

نصراله محمدحسین فلاح: هزینه انرژی در کشور ما برای صنعت و تجارت بالاست و در مقابل برای بخش خانگی، خیلی پایین است. هر وقت این هرم واژگون شد، به سمت توسعه صنعتی گام برمی‌داریم

نبود شفافیت، مهم‌ترین مشکل صنعت است

نصراله محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران درباره مشکلات کلان بخش صنعت در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: باوجود برنامه‌ریزی‌های متعدد در ۴۰ سال گذشته، همچنان شاهد مشکلات متعددی در بخش صنعت کشور هستیم که نتایج بررسی‌هایی که در این زمینه انجام‌شده، شاهدی بر این مدعاست و در هر دوره‌ای، نه‌تنها از انبوه مشکلات بخش صنعت کم نشده که بر تعداد آنها افزوده هم شده است.

فلاح گفت: مهم‌ترین مشکل صنعت و اقتصاد ما، عدم‌شفافیت است. تا درباره مسائلی که صنعت ما دچار آنهاست، اطلاعات درست و دقیقی نداشته باشیم و صورت واقعی مسائل را نبینیم، نمی‌توانیم آنها را حل یا دست‌کم درباره آنها اظهارنظر کنیم.

این کارشناس صنعت در ادامه افزود: علاوه بر مشکلات خود صنعت، مشکلات حوزه‌های مرتبط هم تاثیرگذار خواهند بود. به‌عنوان نمونه، بانک‌ها از نقش اصلی خود که جمع‌کردن پول از کف بازار و تخصیص دادن آن به بنگاه‌ها اقتصادی است، منحرف شده‌اند و در حال حاضر، بنگاهدار و به‌نوعی رقیب مشتریان‌شان هستند.

فلاح با اشاره به تلاش‌ها برای کوچک‌سازی دولت در دهه‌های اخیر خاطرنشان کرد: جریان کوچک‌سازی دولت تاثیر زیادی بر اقتصاد گذاشت. مسیر حرکت دولت به این سمت، اشتباه بود؛ در نتیجه، دولت بزرگ‌تر شد و منابعی که دارد برای اداره آن کافی نیست. همین امر موجب شده نه‌تنها دولت به هدف کوچک‌سازی نرسد که در روند خصوصی‌سازی هم اخلال به‌وجود آید. در نهایت هم این بخش خصوصی است که با پرداخت مالیات بیشتر باید این ارابه سنگین را بکشد.

وی اظهار کرد: مشکل دیگر اقتصاد ما این است که برنامه‌هایی که برای این بخش نوشته می‌شود، جوابگوی آن نیست. متاسفانه اطلاعات پراکنده نشان می‌دهد برنامه‌ها فقط نوشته می‌شوند و هیچ‌یک از آنها ضمانتی برای اجرا ندارند. این برنامه‌ها شامل الفاظ زیبا و مجموعه‌ای از امیال و آرزوهاست؛ بدون اینکه مشخص شود براساس کدامین منطق علمی نوشته شده‌اند و چگونه مسئولان می‌خواهند آنها را محقق کنند.

فلاح تاکید کرد: یک نظام برنامه‌ریزی منسجم با ضمانت اجرایی بالا لازم است که در آن تمام مواردی که صنعت در برخورد با آنها چالش دارد مانند دانشگاه، سیستم حمل‌ونقل، صادرات، فعالیت تشکل‌ها، روابط بین‌المللی و... دیده شود؛ در غیر این صورت، مشکلات صنعت ما همچنان ادامه‌دار خواهد بود.

▣ نیازمند روابط سازنده با جهان هستیم

عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران در ادامه گفت: برای اینکه صنعت را از مشکلات ساختاری که دارد، رها کنیم باید در راستای هر کدام از شاخص‌های تاثیرگذار بر این صنعت به الزاماتی توجه کنیم که از جمله این الزامات روابط سازنده با جهان است. در بخش صنعت، روابط سازنده‌ای با جهان نداریم و هیچ تمهیدی هم در این زمینه نمی‌اندیشیم. از سوی دیگر در داخل کشور شاهدیم که بنگاه‌های خصولتی و شبه‌دولتی رو به افزایش هستند؛ یعنی اشخاصی وابسته با برخورداری از دو امتیاز مجوز و زمین توانسته‌اند با اختیارات قانونی به جایی برسند، امتیازهای دولتی بگیرند و در حالی‌که فعالیت آنها بر صنعت کشور تاثیرگذار است، هیچ آمار و ارقام شفافی از عملکرد این بنگاه‌ها نداریم.

فلاح افزود:گرفتاری دیگر بخش صنعت ما در حوزه نیروی انسانی است؛ از یک سو معضل بیکاری و تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بیکار را داریم و از سوی دیگر، دانشگاه برای صنعت نیروی موردنیاز و توانمند تربیت نمی‌کند و رابطه بین صنعت و دانشگاه واقعی نیست.

وی با اشاره به اینکه از دیدگاه یک صنعتگر، بازار داخلی ما رمق خود را از دست داده، گفت: می‌توانید با یک نگاه ساده به برنامه‌ها بفهمید در بخش صنعت به کدام سمت‌وسو می‌رویم و برای درک این موضوع لازم نیست متخصص علم اقتصاد باشید. آیا در برنامه‌هایی که برای بخش صنعت دیده‌ایم به‌دنبال تقویت صادرات هستیم تا کاهش تقاضای بازار داخل که ناشی از کاهش قدرت خرید است، جبران شود؟ دولت در طرح‌های عمرانی جدید می‌خواهد چقدر سرمایه‌گذاری کند و اگر بخشی از این طرح‌های سرمایه‌گذاری را در اختیار بخش خصوصی گذاشته، چه مقدار موانع را از پیش پای او برمی‌دارد؟ تقویت تشکل‌ها به این معناست که دولت به‌دنبال توسعه صنعتی است پس ببینیم آیا در برنامه‌ریزی‌های کلان برای بخش صنعت، تشکل‌ها تقویت شده‌اند؟ هزینه انرژی در کشور ما برای صنعت و تجارت بالاست و در مقابل برای بخش خانگی، خیلی پایین است. هر وقت این هرم واژگون شد پس داریم به سمت توسعه صنعتی گام برمی‌داریم.

فلاح در پایان تاکید کرد: اگر این اهداف را در برنامه‌ها گنجاندیم و در مسیر عملیاتی‌کردن آنها گام برداشتیم به این معناست که مشکلات صنعت را شناخته‌ایم و در راستای رفع آنها گام برمی‌داریم.

صنعت در مسیر اشتباه

احسان سلطانی، کارشناس حوزه صنعت نیز در این زمینه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنعت ما هم مشکلات داخلی دارد، یعنی هم خود صنعت مشکلاتی دارد و هم چالش‌هایی مانند تحریم‌ها از بیرون به این بخش تحمیل می‌شود و می‌توان گفت مشکلات بزرگ بخش صنعت کشور به رویکرد کلی اقتصاد ما برمی‌گردد و به‌عبارتی باید ریشه آن را در ساختارهای اقتصادی و صنعتی جست‌وجو کرد. سلطانی افزود: یکی از مشکلات ما در صنعت این است که به صنایع کوچک و متوسط که اشتغال ایجاد می‌کنند و بخش خصوصی واقعی که در سطح کلان بر رشد اقتصادی کشور تاثیرگذار است، بی‌توجهیم و متمرکز بر فعالیت صنایع وابسته به دولت، خصولتی‌ها یا بنگاه‌های بزرگ مانند فولادی‌ها و خودرویی‌ها هستیم که این روند مشکلاتی را ایجاد کرده است. وی در ادامه اظهار کرد: مسئله دیگری که برای صنعت ما چالش‌هایی را ایجاد کرده این است که در داخل صنعت در تدوین استراتژی‌ها، روی مزیت‌های پایدار و ذاتی تمرکز می‌کنیم و به مزیت‌های ناپایدار توجه چندانی نداریم. راهبرد کنونی بنگاه‌های تولیدی و صنعتی ما این است که چطور وام کم‌بهره بگیرند و از تورم سود منفی به دست بیاورند و چگونه بتوانند به کارگران‌شان حقوق کمتری بپردازند و قیمت کالاهایشان‌ها را بالا ببرند؛ یعنی صرفا به‌دنبال سود خودشان هستند و اینکه چگونه از وضعیت کنونی اقتصاد که درگیر بی‌ثباتی و نوسانات گوناگون است، تا حد ممکن استفاده کنند. سلطانی تاکید کرد: وقتی استراتژی و راهبرد یک صنعت به‌جای نوآوری، کارآیی و کارآمدی این می‌شود که از رانت‌های گوناگون استفاده کند، وام ارزان بگیرد و مالیات کمتری بپردازد، قطعا آن صنعت دچار مشکلات بزرگ‌تری هم خواهد شد.

▣ بی‌انگیزه بودن نیروی انسانی

سلطانی درباره نیروی انسانی به‌عنوان سرمایه یک بنگاه اقتصادی اظهار کرد: یکی دیگر از مشکلات صنعت ما در این بخش، انگیزه نداشتن نیروی انسانی است. نیروی انسانی انگیزه کار ندارد و کارخانه‌های ما هم در حال حاضر به نیروی انسانی و نوآوری توجهی نمی‌کنند و تمام هم‌وغم صنعت ما این است که چگونه بتوانند از گرانی بهره ببرد. وی در ادامه خاطرنشان کرد: با منفعت‌طلبی و اینکه صرفا به‌دنبال منافع آنی باشیم، صنعت را گرفتار مشکلات متعدد کرده‌ایم و شکی نیست که با این رویکرد، نگاه و طرز تفکر، صنعت ما راه به جایی نمی‌برد. سلطانی با اشاره به وضعیت کشورهای دیگر در بهره‌گیری حداکثری از مزیت‌هایی که دارند، گفت: در تمام دنیا، رقابت از کارآمدی، نوآوری و بهره‌وری نیروی انسانی نشأت می‌گیرد که در ارتباط مستقیم با استفاده از مزیت‌هایی است که دارند. طبیعتا در این رویکرد صنعتی که ما داریم، بهره‌وری و نوآوری مفهوم پیدا نمی‌کند.

سلطانی تاکید کرد: در کل می‌توان گفت بیشتر مشکلات ما در بخش صنعت به بی‌ثباتی اقتصادی و شوک‌های قیمتی برمی‌گردد؛ بنابراین اگر می‌خواهیم صنعت را از چالش‌های اساسی که گرفتار آن است، نجات دهیم باید بر این دو بخش متمرکز شویم و در قالب برنامه‌های گوناگون، راهکارهایی برای آنها ارائه دهیم که قابلیت عملیاتی‌شدن و ضمانت اجرایی داشته باشند. هیچ اقتصادی با این شوک‌های قیمتی، مداخلات و رانت‌خواری‌ها نمی‌تواند به‌جایی برسد.

سلطانی در پایان گفت: اگر می‌خواهیم صنعت کشور بیش از این گرفتار این چالش‌ها نباشد باید مشکلات آن را تک‌به‌تک و همچنین در رابطه با هم بررسی و برای آنها در قالب برنامه‌های منسجم، راهکارهای منطقی و عملی ارائه دهیم، وگرنه صنعت در گرداب مشکلات غرق خواهد شد.

سخن پایانی

به‌راستی صنعت ما کی از این زمستان سرد عبور خواهد کرد و روزنه امیدی برای توسعه و شکوفایی می‌یابد؟ از هر گوشه‌ای به صنعت کشورمان نگاه می‌اندازیم، مشکلات ریزودرشتی را می‌بینیم که گاها برنامه‌هایی هم در راستای حل آنها تدوین و ارائه شده، اما همچنان هستند، ریشه دوانده‌اند، از دولتی به دولت دیگر به ارث می‌رسند و بر تعداد آنها افزوده می‌شود. این‌گونه است که صنعت سرگردان بایدها و نبایدهای بسیار در چرخه‌ای باطل گرفتار شده است.

در این شرایط، از یک سو اقتصاد کشور متاثر از وضعیت صنعت به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین عوامل موثر بر رشد اقتصادی، دچار مشکلات زیادی خواهد شد و از سوی دیگر، صنعتگر هم توانی برای ادامه فعالیت نخواهد داشت. بازخورد این وضعیت نامناسب برای صنعت، جذب نشدن سرمایه جدید به این بخش و بی‌رمق شدن صنعتی است که سال‌ها برای ایجاد بخش‌های گوناگون آن از پوشاک و کاغذ گرفته تا برق و خودرو و فولاد از صنایع کوچک تا بزرگ زحمات زیادی کشیده شده است.

به امید اینکه صنعت ما به‌سرعت از مشکلاتی که درگیر آنهاست، رها شود.

احسان سلطانی: وقتی استراتژی و راهبرد یک صنعت به‌جای نوآوری، کارآیی و کارآمدی این می‌شود که از رانت‌های گوناگون استفاده کند، وام ارزان بگیرد و مالیات کمتری بپردازد، قطعا آن صنعت دچار مشکلات بزرگ‌تری هم خواهد شد

یادداشت

عوامل تشدید تورم

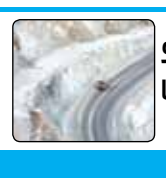
امین دلبری
کارشناس حوزه صنعت

اواخر سال ۹۶ و اوایل سال ۹۷ را می‌توان آغاز دوره پرماجرای تحولات پیچیده اقتصادی کشور که سبب‌ساز بسیاری از مشکلات فعلی اقتصاد تلقی می‌شود، دانست. اینکه شوک‌های ارزی و قیمتی و تغییرات سیاست‌های اقتصادی دولت دوازدهم در راستای کاهش اختصاص ارز ترجیحی از سال ۹۷ برای واردات کالاهای اساسی و ضروری مردم به‌ترتیبی که در ابتدا اقلام مشمول از ۲۵ به ۱۵ قلم و سپس به‌تدریج به ۹ قلم کاهش یافت و در نهایت به ۵ قلم از واردات کالاهای اساسی محدود شد و به‌سبب کاهش درآمدهای ارزی در سال ۹۹ ارز لازم به این ۵ قلم هم به‌طور کامل اختصاص داده نشد و همچنین به‌علت نبود نظارت و کنترل دولت و بانک مرکزی در تخصیص ارز برای واردات کالاهای اساسی و نحوه توزیع آن، به‌طوری که بخشی از ارز اختصاص‌یافته به واردات کالاهای اساسی و ضروری کشور به واردات کالاهای غیرضرور اختصاص یافت و با انحراف انجام‌شده یا اصولا کالایی وارد کشور نشد یا با تخطی برخی از واردکنندگان، کالاهای غیرضرور وارد کشور شد، بخشی از قصه تلخ واردات کالاهای اساسی و ضروری به کشور بود که از ابتدای سال ۹۷ تا اوایل سال ۱۴۰۰ پس از التهابات ایجادشده در بازار ارز و سکه که به لحاظ اثرگذاری و القای شایعات تحریم‌های حداکثری امریکا که با کاهش صادرات نفت خام و نیز سوءتدبیر و مدیریت در توزیع بی‌رویه ارز و سکه توسط بانک مرکزی در بهار سال ۹۷ همراه شد، شوک زیادی به اقتصاد کشور وارد کرد و اثر آن هنوز بر پیکر اقتصاد ایران سنگینی می‌کند.

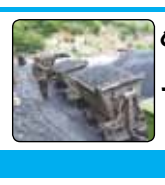
سیاست‌های دولت سیزدهم با عنوان جراحی اقتصادی و حذف کامل ارز ترجیحی از ابتدای سال ۱۴۰۱، به نوع دیگر بر دشواری‌های اقتصادی کشور افزود و نتیجه آن ایجاد عوامل فرسایشی است که اقتصاد ایران را در مسیر قهقرایی سوق داده و تهدید بالقوه برای گسترش نارضایتی‌های اقتصادی و اجتماعی شد. ضمن اینکه زمینه افزایش چندبرابری نرخ کالاهای اساسی را فراهم کرد؛ از این‌رو استمرار این نوع سیاست‌های اقتصادی تورم‌زا در شرایط فعلی، نتیجه‌ای جز افزایش رشد حجم نقدینگی، افزایش کسری بودجه و انبساطی شدن اعتبارات هزینه‌ای و عمرانی دولت ندارد که تاثیر آن به‌طور مستقیم بر افزایش نرخ تورم، کاهش مستمر ارزش پول ملی، کاهش قدرت خرید مردم و دامن زدن به نارضایتی‌ها و گسست خانواده و جامعه خواهد بود. ضمن اینکه در این کارزار، طبقه متوسط و تحصیلکرده جامعه که نقش واسط سرمایه‌های انسانی و مادی توسعه اقتصادی را ایفا می‌کنند، کم‌کم زائل شده و از بین خواهد رفت. این پدیده‌ای خطرناک در راه توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه در حال تحول به‌شمار می‌رود که نباید از آن غافل شد. یکی از علل مهم فرار یا به‌تعبیر رئیس‌جمهوری در دیدار اخیرشان با نخبگان «غارت مغزها»، کاهش درآمدها و سخت‌تر شدن معیشت این قشر تاثیرگذار در رشد و پیشرفت اقتصادی کشور است. این زنگ خطر از مدت‌ها پیش به صدا درآمده است.

اما اینکه چگونه این وضعیت بدفرجام در جامعه شکل می‌گیرد، به عوامل متعددی بستگی دارد. دولت‌ها، بزرگ‌ترین عامل ثبات یا بی‌ثباتی در ساختارسازی بنیادهای تحول‌آفرین یا مخرب نهادهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه هستند.

اقتصاد ایران همواره از فقدان دو عامل بزرگ تاثیرگذار در رشد اقتصادی و برنامه‌های پایه‌ای اقتصاد ملی، رنج برده است. این عدم‌موفقیت در برنامه‌ها، بیشتر در ۲ دهه اخیر خود را نشان داده است. مشکلات ساختاری اقتصاد و وابستگی آن به درآمدهای نفتی و گره‌خوردن فعالیت‌های اقتصادی کشور به ارزهای حاصل از درآمدهای نفتی، عامل مهمی در افت‌وخیزها و نوسانات رشد اقتصادی به‌ویژه در ۲ دهه اخیر بوده است. رشد مداوم نرخ تورم، رشد بی‌رویه نقدینگی فارغ از رشد تولید ناخالص داخلی، کاهش مداوم ارزش پول ملی، سخت‌تر شدن معیشت قشر عظیمی از جامعه، عدم‌بهبود ضریب جینی باوجود توجه دولت‌ها به اقشار ضعیف جامعه، ریشه در افزایش یا برعکس کاهش درآمدهای ارزی دارد. در هر دو صورت، وابستگی ارزی به درآمدهای نفتی در مواقع نوسانات نرخ نفت، با کاهش یا افزایش نرخ جهانی نفت یا کاهش میزان صادرات نفت بر اثر تحریم‌های یکجانبه امریکا که مصداق آن را در دولت‌های مهرورزی و عدالت‌خواهی و تدبیر و امید دیده‌ایم، اقتصاد کشور را دچار مشکل کرده است.

هم به نام و هم به کام ما

سود، صرف توسعه معادن نشد

رونق گذرای بورس

توسعه زیرساخت‌های کرمانشاه در دستور کار ایمیدرو قرار گرفت

تکیه‌بر ظرفیت‌های معدنی باهدف اشتغالزایی

ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی برخوردار است. این ظرفیت‌ها در مناطق مختلف کشور پراکنده‌شده‌اند و امکانی برای توسعه صنعتی و اقتصادی استان‌های مختلف را فراهم می‌کنند. بااین‌وجود بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی به‌الزاماتی نیاز دارد. از جمله آنکه فرآیندهای نخست اکتشاف بسیار پرهزینه هستند و ریسک بالایی به همراه دارند. علاوه بر این بسیاری از ذخایر معدنی در مناطق دور تر از شهرها واقع‌شده‌اند و درنتیجه فاقد امکانات زیرساختی مناسب هستند. بنابراین توسعه زیرساخت‌های کشور برای بهره‌مندی هرچه بیشتر از این ذخایر ضروری به نظر می‌رسد.

توسعه زیرساخت‌های یادشده از یک‌سو به‌منزله ایجاد فرصتی برای اشتغالزایی است. از سوی دیگر نیز امکانی را برای توسعه مناطق شهری فراهم می‌کند. با به بهره‌برداری رسیدن ظرفیت‌های معدنی موقعیت‌های شغلی جدید و متعددی ایجاد می‌شود که درنهایت به نفع اقتصاد کشور خواهند بود. در این میان سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌عنوان متولی بخش معدن کشور وظیفه رونق‌بخشی به این ظرفیت‌های غنی معدنی را بر عهده دارد. چنانچه این سازمان در اجرای وظایف خود متعهد باشد، شاهد اتفاقات ویژه و توسعه قابل توجهی در مناطق مختلف کشور خواهیم بود.

عکس: آیدا فریدی

توسعه زیرساخت‌ها در کرمانشاه

وجیه‌اله جعفری در دیدار با نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی هدف از توسعه زیرساخت‌های این استان را ایجاد اشتغال عنوان کرد. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، وجیه‌اله جعفری رئیس هیات عامل این سازمان در نشست با محمد رشیدی نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی به اشاره به تفاهم‌نامه میان ایمیدرو و استانداری کرمانشاه، اظهار کرد: با توجه به نیاز مبرم استان کرمانشاه به اشتغالزایی، به دنبال توسعه زیرساخت‌های این استان هستیم. بدون تردید تحقق این هدف موقعیت‌های شغلی متعددی را در کشور ایجاد می‌کند.

وی افزود: ایجاد زیرساخت‌ها به‌تنهایی منجر به اشتغالزایی بالا نمی‌شود اما تقویت این بخش به‌منظور کمک به توسعه صنعتی استان ضروری بوده اما زمینه ایجاد اشتغال را فراهم خواهد کرد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو اعلام کرد: در حوزه فعال‌سازی معادن کوچک ۲ بسته سرمایه‌گذاری در قالب ۱۴ محدوده معدنی در شهرستان‌های کرمانشاه، سنقر، کرند غرب و اسلام‌آباد غرب برای برگزاری مزایده‌های عمومی در حال آماده‌سازی است.

جعفری افزود: ایمیدرو در راستای جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد ارزش‌افزوده در استان‌های کرمانشاه و ایلام، آگهی فراخوان خواهد داد.

جعفری خبر داد: همچنین در فاز دوم ظرفیت‌یابی معدنی در استان کرمانشاه ۴ محدوده امیدبخش در شهرستان‌های پاوه، سنقر، هرسین و صحنه، شناسایی‌شده است.

عدالت در توزیع زیرساخت‌ها و اشتغال

محمد رشیدی نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی در این نشست ضمن تشکر از اقدامات سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران برای پیگیری اجرای تفاهم‌نامه یادشده، تصریح کرد: نیازمند عدالت در توزیع زیرساخت‌ها، امکانات و اشتغال هستیم. کرمانشاه با بیشترین آمار بیکاری در کشور نیاز به توسعه زیرساخت‌ها و رشد نرخ اشتغال دارد.

وی یادآور شد: این استان ۳۷۰ کیلومتر مرز زمینی دارد. بیشترین صادرات غیرنفتی کشور از مرز پرویزخان در شهرستان قصر شیرین انجام می‌گیرد. باوجود تمام ظرفیت‌های یادشده، این استان همچنان از امکانات زیرساختی مناسب محروم است. علاوه بر این باید اقرار کرد که بیشترین نرخ بیکاری کشور به این استان اختصاص دارد.

حمایت از ۱۰۸ معدن در کرمانشاه

فرید دهقانی، مدیرعامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی نیز خاطرنشان کرد: صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تا سال ۱۳۹۹ برابر ۱۰۸ معدن در استان کرمانشاه را موردحمایت خود قرار داده است. از این میزان ۳۵ معدن برای افزایش و توسعه بهره‌برداری و ۷۳ معدن نیز برای اکتشافات تکمیلی خود از این صندوق تسهیلات دریافت کرده‌اند.

وی ادامه داد: اما متاسفانه طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ تنها ۳ معدن برای استفاده از تسهیلات این صندوق مراجعه کرده‌اند که در حوزه‌های شن و ماسه، قیر طبیعی و سنگ لاشه فعالیت داشته‌اند.

دهقانی یادآور شد: با توجه به افزایش سرمایه این صندوق طی سال گذشته، فرصت مناسبی برای استفاده معدن داران در جهت توسعه فعالیت‌های خود فراهم‌شده است.

سخن پایانی

استان کرمانشاه از ظرفیت‌های ویژه‌ای در بخش معدن و صنایع وابسته به آن برخوردار است.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به دنبال آن است که با برگزاری مزایده، معادن کوچک این استان را فعال‌سازی کند.

آغاز به کار استخراج و برداشت از این ذخایر نیازمند تأمین زیرساخت‌های مناسب در استان کرمانشاه است.

تأمین این نیاز از یک‌سو زمینه توسعه صنعتی و اقتصادی استان کرمانشاه را فراهم می‌کند. از سوی دیگر نیز توسعه زیرساخت در حوزه‌های مختلف انرژی، راه و ... به‌منزله جذب سرمایه قابل‌توجه به این استان و حتی اشتغالزایی گسترده در آن دارد.

توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که استان کرمانشاه بیشترین آمار بیکاری را در کشور به خود اختصاص داده است.

بنابراین تکیه‌بر ظرفیت‌های معدنی این استان و همکاری نهادهای مربوطه می‌تواند نقش موثری در رفع چالش‌های این استان و اشتغالزایی ایفا کند.

قدم نخست در این مسیر جذب سرمایه است.

در گام بعدی نیز باید با توسعه زیرساخت‌ها، امکان بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی فراهم شود.

بدین ترتیب مشکلات در حوزه‌های مختلف صنعتی، اقتصادی و حتی اجتماعی مرتفع خواهند شد.

No.2

ONE STAGE TENDER INTERNATIONAL CALL FOR PURCHASE OF 11000 MT BAKED ANODE BLOCK

Iran Alumina

TENDER No.: j/57 DATE:24th/November/2022

1. Subject.: Iran Alumina Company (IAC) intends to purchase high quality Baked Anode Block, in amount of **11000** MT for using in its Primary Aluminum Reduction Smelter Plant through one stage Tender according to following conditions as mentioned in the relevant Tender documents.:

2. Bid Bond Guarantee.: 208,387Dollar/or 63,766,520,000Rials

3. Tender proposal.: Since the tendering is to be done in one stage ,thus the eligible Bidders should follow and regard the Tender instructions and present and submit all of required justified documents and the mentioned Tender envelopes in one package together.

4. Closing Date.: The eligible Bidders should submit their Bids/proposal to the central administration office as mentioned below and also in the Tender documents before **16:00** pm ,local time , on the day **29th December ,2022**.

5. Opening Date.: 10th January , 2022 on 10:00 AM.

6. Contact information .: For more details and receiving the relevant Tender documents , the Bidders can refer to the following contact information.

Add.: Km 7 of Sankhast Road, city of Jajarm, Northern Khorasan Province, IRAN, P. O. Box:1135-94415 legal and contractual Affairs.

Tel .: 0098-58-32603067-32604231

Fax.: 0098-58-32272487

website: www.iranalumina.ir **E-mail.: aluminumjajarm@gmail.com**

IRAN ALUMINA CO
en.iranalumina.ir

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص معدن کار باختر

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص معدن کار باختر به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۶۷۰۰۱۶ و به شماره ثبت ۵۷۳ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۷ تصمیمات ذیل اتخاذ شد توسعه معدنی و صنعتی صبانور به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۶۱۵۰ و به نمایندگی احد ایروانی تبریزی‌پور به شماره ملی ۰۰۴۹۳۱۴۶۳۷ به سمت رئیس هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (عضو موظف) تجلی توسعه معادن و فلزات به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۲۶۰ و به نمایندگی یعقوب مرادی به شماره ملی ۴۰۵۰۸۲۹۴۶۰ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱(عضو موظف) ذوب‌آهن غرب کشور به شناسه ملی ۱۰۸۶۰۴۵۸۳۸۰ و به نمایندگی مسعود بابائی به شماره ملی ۰۰۷۴۸۴۰۶۹۱ به سمت نایب‌رئیس هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (عضو غیرموظف) کشت و صنعت سبز آبی به شناسه ملی ۱۰۸۶۰۴۶۳۷۳۶ و به نمایندگی محمد هاشم نژاد به شماره ملی ۱۶۵۰۲۶۲۲۴۸ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (عضو غیرموظف) معدنی و صنعتی سپهر تجلی ایرانیان به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۴۶۵۱۱۰ و به نمایندگی حمیدرضا خلیلی به شماره ملی ۴۸۴۹۶۳۰۶۴۲ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (عضوموظف) آقای محمد هاشم‌نژاد به شماره ملی ۱۶۵۰۲۶۲۲۴۸ به سمت مدیرعامل تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ انتخاب گردیدند مطابق ماده ۴۵ اساسنامه شرکت کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور شرکت و چک‌ها و سفته‌ها و بروات و سایر اوراق تجاری و بانکی با امضاء مدیرعامل و یکی از اعضاء هیأت‌مدیره و در غیاب مدیرعامل با امضاء دو عضو هیأت‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و سایر مراسلات و مکاتبات عادی با امضاء مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می باشد. هیأت مدیره اختیارات خود را بموجب بندهای ۱، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳ و ۱۵ ماده ۴۰ اساسنامه با رعایت صرفه و صلاح شرکت به شرح ذیل به مدیرعامل تفویض نمود: - نمایندگی شرکت در برابر اشخاص و کلیه ادارات دولتی و موسسات خصوصی. - نصب و عزل کلیه ماموران و کارکنان شرکت و تعیین شغل و حقوق و دستمزد و انعام و ترفیع و تنبیه و تعیین سایر شرایط استخدام و معافیت و خروج آنها از خدمت و مرخصی و بازنشستگی و مستمری وراث آنها. - دریافت مطالبات شرکت و پرداخت دیون آن از اصل و بهره و متفرعات. - تعهد، ظهرنویسی، قبولی، پرداخت و واخواست اوراق تجارتی. - عقد هر نوع قرارداد و تغییر و تبدیل یا فسخ و اقامه آن در مورد خرید و فروش و معاوضه اموال منقول و غیرمنقول و ماشین‌آلات و مناقصه و مزایده و غیره که جزء موضوع شرکت باشد بالجمله انجام کلیه عملیات و معاملات (تا حد معاملات عمده طبق آیین‌نامه معاملات شرکت. ارقام بالاتر با امضاء مدیرعامل و یکی از اعضاء هیات مدیره خواهد بود). - مبادرت به تقاضا و اقدام برای ثبت هر گونه علامت تجارتی واختراع. - اقامه هر گونه دعوی و دفاع از هر گونه دعوی یا تسلیم به دعوی یا انصراف از آن اعم از حقوقی و کیفری با داشتن تمام اختیارات مراجعه به امر دادرسی از حق پژوهش، فرجام مصالحه، تعیین وکیل، سازش ادعای جعل نسبت به سند طرف و استرداد سند تعیین داور یا بدون اختیار صلح و بطور کلی استفاده از کلیه حقوق و اجرای کلیه تکالیف ناشیه از قانون داوری تعیین وکیل برای دادرسی و غیره با یا بدون حق توکیل و وکیل در توکیل ولو کرارا تعیین مصدق و کارشناس، اقرار خواه درماهیت دعوی و خواه به امری که کاملا قاطع دعوی باشد دعوی خسارت استرداد. دعوی جلب شخص ثالث و دفاع از دعوی ثالث اقدام به دعوی متقابل و دفاع از آن تامین مدعی به تقاضای توقیف اشخاص و اموال از دادگاه‌های اعطای مهلت برای پرداخت مطالبات شرکت درخواست صدور برگ اجرایی و تعقیب عملیات اجرایی و اخذ محکوم به چه در دادگاه و چه در ادارات و دوائر ثبت اسناد. - تنظیم خلاصه صورت دارایی و قروض شرکت هر ششماه یکبار و دادن آن به بازرس شرکت.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان همدان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری بهار (۱۴۱۸۴۰۸)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص معدن کار باختر

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص معدن کار باختر به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۶۷۰۰۱۶ و به شماره ثبت ۵۷۳ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد توسعه معدنی و صنعتی صبانور به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۶۱۵۰ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ تجلی توسعه معادن و فلزات به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۲۶۰ به نمایندگی یعقوب مرادی به شماره ملی ۴۰۵۰۸۲۹۴۶۰ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱(عضو موظف) ذوب‌آهن غرب کشور به شناسه ملی ۱۰۸۶۰۴۵۸۳۸۰ به نمایندگی مسعود بابائی به شماره ملی ۰۰۷۴۸۴۰۶۹۱ به سمت نایب‌رئیس هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (عضو غیرموظف) کشت و صنعت سبز آبی به شناسه ملی ۱۰۸۶۰۴۶۳۷۳۶ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ معدنی و صنعتی سپهر تجلی ایرانیان به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۴۶۵۱۱۰ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ انتخاب گردیدند.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان همدان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری بهار (۱۴۱۸۴۰۷)

«آگهی مناقصه عمومی»

شرکت توسعه عمران و مدیریت منطقه گل گهر

اجرای شبکه روشنایی بخشی از معابر منطقه گل گهر (محدوده جاده شماره یک)

شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل گهر در نظر دارد پروژه اجرای شبکه روشنایی بخشی از معابر منطقه گل گهر (محدوده جاده شماره یک) را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های پیمانکاری ذی‌صلاح دارای رتبه ۵ رسته تجهیزات و تاسیسات و یا زیرشاخه‌های انرژی(نیرو) به انضمام دارا بودن سابقه کار مرتبط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت اخذ اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ به سایت این شرکت به آدرس www.ggz.ir مراجعه نمایند.

۱- آخرین زمان ارائه پاکت‌ها و پیشنهادات: ساعت ۱۳:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۹

۲- شرکت در قبول یا رد پیشنهادات مختار است.

۳- سپرده شرکت در مناقصه: ۱۳،۹۶۹،۴۱۷،۳۲۳ ریال

۴- هزینه درج آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

۵- تاریخ بازدید از پروژه: ۱۴۰۱/۰۹/۱۲

۶- کلیه مشخصات لازم در اسناد مناقصه ذکر گردیده است.

۷- محل تحویل اسناد، پیشنهادات: سیرجان- کیلومتر ۵۰ جاده محور سیرجان- شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گل گهر ساختمان‌های هلدینگ مستقر بر تپه، بلوک ۵ (شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل گهر)

۸- تلفن جهت هر نوع هماهنگی: ۰۹۱۳۱۴۲۰۶۴۲ آقای بلوردی (به غیر از ایام تعطیل)

مدیریت امور حقوقی و قراردادها

یادداشت

عربستان نمی‌خواهد از قافله عقب بماند

بیژن یثربی ـ کارشناس معدن و مدیرعامل یک شرکت صنعتی و معدنی

عربستان باوجود برخورداری از ذخایر عظیم انرژی و از آن مهم‌تر، برای به‌بهره‌برداری رساندن معادن خود به سرمایه‌گذاری خارجی روی آورده است؛ پس می‌تواند صاحب همه‌چیز از جمله تکنولوژی شود.

بر کسی پوشیده نیست که فولاد مبارکه بزرگ‌ترین واحد صنعتی کشور و افتخار ملی همه ایرانیان است. ورقی که امروز فولاد مبارکه تولید می‌کند، استاندارد بسیار بالایی دارد و همتراز و حتی گاهی اوقات بالاتر از ورق سایر کشورهای دنیا است، اما تکنولوژی تولید متعلق به ۳۰، ۴۰ سال پیش است. به‌این ترتیب، نرخ تمام‌شده محصولات این کارخانه، بالاتر از نرخ کارخانه‌ای نوساز با تکنولوژی‌های روز دنیا می‌شود،

بنابراین حتی اگر در بعضی از امکانات و توانایی‌های معدنی عربستان سعودی از ما عقب‌تر باشد ـ برای مثال از لحاظ زمین‌شناسی یا نیروی متخصص ـ اما با سرمایه‌ای که جذب می‌کند، می‌تواند تکنولوژی کاملا به‌روز وارد کند و تولید خود را به‌شکل بهینه ارائه و هزینه عملیاتی را به‌شدت کاهش دهد، پس در این زمینه مزیت نسبی دارد، زیرا ما در وضعیت تحریم قرار گرفته‌ایم و با مشکلات زیادی روبه‌رو هستیم.

البته شاید عربستان در کوتاه‌مدت یا حتی میان‌مدت نتواند با کشورمان رقابت کند، اما به‌طور قطع در دوره‌ای بلندمدت می‌تواند به‌راحتی جای ما را اشغال کند، به‌ویژه درباره مواد معدنی که در هر دو سرزمین وجود دارد. به‌عنوان‌مثال در مسجدالحرام و مسجدالنبی از سنگ‌هایی استفاده شده که می‌گویند کوپ آن متعلق به خود عربستان سعودی بوده است، یعنی این کشور در زمینه سنگ‌های ساختمانی، معادن یونیک و خاصی دارد که ممکن است ما نداشته باشیم. به‌هرحال چون این کشور قصد دارد سرمایه‌گذاری کلانی انجام دهد، می‌تواند گوی سبقت را از ما برباید.

اما نکته دیگر این است که کشورهای دنیا در معاهده اقلیمی پاریس متعهد شده‌اند تا مصرف سوخت‌های فسیلی را کاهش دهند.

پیش‌بینی می‌شود به‌تدریج تقاضا برای انرژی‌های فسیلی کم خواهد شود و به‌طبع نرخ آنها کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر، بازار مواد معدنی به‌خاطر افزایش تقاضا پررونق می‌شود و نرخ آن افزایش پیدا خواهد کرد ـ که امروزه هم کم‌وبیش شاهد این اتفاق هستیم ـ بنابراین عربستان نمی‌خواهد از این قافله عقب بماند و به‌دنبال جایگاه بالاتری در واقع در تعاملات بین‌المللی است، پس طبیعی است که قدم در این راه بگذارد.

هر کشوری که آنقدر آینده‌نگری داشته باشد که قدم پیش بگذارد و در حوزه معدن وارد شود، یعنی فهمیده که جنگ فردا، جنگ منابع معدنی است و می‌خواهد در این میدان دست‌خالی نباشد. فراموش نکنیم که این کشور یکی از بزرگ‌ترین قدرت‌های اوپک است. کشوری که هم انرژی دارد و هم به‌راحتی می‌تواند سرمایه‌گذاری خارجی انجام دهد، چرا نباید به یکی از قدرت‌های معدنی تبدیل شود؟

گفته می‌شود این کشور از الگوی امارات پیروی می‌کند، یعنی با دعوت از سرمایه‌گذاران خارجی، تامین زمین و انرژی، خرید مواد اولیه از دیگر نقاط دنیا، فرآوری و فروش قصد دارد به‌سرعت جایی برای خود در این بازار باز کند، البته برای اینکه بتواند در این کار موفق شود، باید مناقشات خود را با همسایگان خود به حداقل ممکن برساند و جایگاه خود را در معاملات بین‌المللی محکم و اگر بخواهد در حوزه معدن و صنایع وابسته حداکثر سرمایه را جذب کند، باید درگیری‌های خود را چه در داخل و چه در خارج به حداقل ممکن برساند. چون سرمایه بسیار حساس است و نسبت به اخبار منفی داخلی و خارجی کشورها واکنشی به‌شدت منفی نشان می‌دهد، بنابراین برای اینکه ریسک سرمایه‌گذاری به حداقل ممکن برسد، باید کشور باثبات باشد و مشکلات داخلی و خارجی خود را برطرف کند.

برای همین فکر می‌کنم وقتی دارد در این حوزه گام برمی‌دارد، باید پازل را مرتب و دقیق بچیند. کشوری که تازه می‌خواهد در حوزه اکتشاف سرمایه‌گذاری کند، باید در مرحله بعد، امکانات استخراج و واردات ماشین‌آلات سنگین را فراهم آورد و پس از آن کارخانجات فرآوری و استحصال می‌خواهد. اعداد و ارقام در این فرآیند نجومی است و ممکن است سر به میلیاردها دلار بزند، بنابراین چه بهتر که این پول‌های کلان در بخش صنعت و معدن استفاده شود تا رقابتی سالم در منطقه ایجاد کند.

محلات قطب صنعت سنگ می‌شود؟

عضو شورای سیاست‌گذاری سنگ کشور از برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری و اشتغالزایی در منطقه محلات خبر داد و گفت: می‌توان تجارت سنگ را در این منطقه تضمین و این منطقه را به قطب تولید و تجارت سنگ تبدیل کرد.

به‌گزارش معدن‌نامه حسین سروش اظهار کرد: باتوجه به سرمایه اجتماعی موجود در صنعت سنگ محلات و قدمت ۱۰۰ ساله استخراج و قدمت ۵۰ ساله فرآوری آن در این منطقه، می‌توان زمینه‌ای مهیا کرد که تجارت سنگ در اختیار محلات باشد.

وی تصریح کرد: پیش‌بینی شده است که بازار بورس، پایانه‌های صادراتی، موزه و نمایشگاه دائمی سنگ کوب و سنگ فرآوری شده به مجموعه امکانات حاضر اضافه شود. سروش ادامه داد: سنگ کل کشور باید در اینجا قیمت‌گذاری، معامله یا تعیین تکلیف شود؛ همچنین ضروری است که امکانات رفاهی مثل هتل و ترانسفر مطلوب برای مشتریان خارجی مهیا شود.

عضو شورای سیاست‌گذاری سنگ کشور بااشاره به وجود نیروهای ماهر در شهر محلات و در تمامی عرصه‌های تولید تا صادرات سنگ افزود: حدود ۳ میلیون تن از ۱۱ میلیون تن سنگ تولیدی کشور، سهم محلات است و از آنجا که تراورتن در محلات تولید می‌شود، ۴۰ درصد اقتصاد سنگ خام در محلات شکل می‌گیرد.

نیروهای ماهر این شهرستان در بخش‌های مختلف چرخه تولید تا فرآوری و صادرات سنگ در معادن و صنایع کشور فعال هستند.

لازم به یادآوری است که راه‌اندازی شهر سنگ در کرمانشاه بعد از ۶ سال از ارائه پیشنهاد نظام‌مهندسی معدن استان، همچنان مسکوت مانده است. پشتوانه این طرح قابلیت‌های فراوان در زمینه سنگ تزئینی، از جمله برآورد ذخیره ۴۵ میلیون تنی انواع سنگ تزئینی، کیفیت و مرغوبیت تولیدات، وجود سنگ‌بری‌های متعدد در نقاط مختلف استان و نزدیکی به بازارهای صادراتی از جمله عراق و سوریه بوده است.

در گزارش صمت درباره تامین فناوری معدنی موردنیاز ونزوئلا مطرح شد

هم به نام و هم به کام ما

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

ونزوئلا با نام رسمی جمهوری بولیواری ونزوئلا کشوری مستقل و فراقاره‌ای در شمال امریکای‌جنوبی و با جزیره‌هایی در دریای کارائیب است.

ونزوئلا کشوری سرسبز در منطقه گرمسیری، دارای اقلیم گرمسیری و دارای تنوع زیستی فراوان است. ونزوئلا دارای بزرگ‌ترین ذخیره نفتی در اوپک و جهان و کشوری معدن‌خیز است، اما بعد از روی کار آمدن هوگو چاوز و در پیش گرفتن سیاست‌های چپ‌گرا، دچار مشکلات اقتصادی شدید شد. یکای واحد پول ونزوئلا بولیوار است که در حال حاضر بی‌ارزش‌ترین واحد پولی در جهان به‌شمار می‌رود. هم‌اکنون روابط ونزوئلا و ایران در برابر تحریم‌های امریکا افزایش یافته و کمک‌های ایران در قالب سوخت، فناوری، صنعت نفت، خوراک و دارو به این کشور روانه شده است.

گفته می‌شود این کشور به‌شدت نیازمند مواد اولیه و معدنی است تا پروژه‌های راهسازی و ساختمان‌سازی خود را گسترش دهد و در نشست اخیر کمیته صنعت، معدن و تجارت نهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و ونزوئلا بر این نکته تاکید شد که ایران می‌تواند در عرصه‌های فولاد، آلومینیوم، مس، روی، سیمان و... کمک شایانی در مسیر توسعه این کشور داشته باشد. از سوی دیگر باتوجه به امکانات ونزوئلا در زمینه تولید و صادرات بریکت آهن‌اسفنجی، طلا و بوکسیت فرصت مناسبی برای رفع نیازهای کشورمان در این زمینه ایجاد خواهد شد. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در حوزه معادن ونزوئلا می‌تواند در آینده به فعالان بخش معدن و صنایع معدنی این کشور کمک کند تا خود به استخراج و فرآوری مواد بپردازند.

عکس: آیدا فریدی

دولت خود را از اجرای پروژه معدنی در کشورهای دیگر کنار بکشد و زمینه‌ای فراهم آورد تا بخش خصوصی در این زمینه فعال شود

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت چندی پیش اعلام کرد: ایران برای تامین فناوری معدنی موردنیاز ونزوئلا آمادگی دارد.

رضا محتشمی‌پور گفت: توسعه همکاری‌های معدنی در راستای بالا بردن تراز تجاری میان این ۲ کشور ضروری است. وی بااشاره به اینکه ایران در حوزه صنایع‌معدنی پیشرو است، گفت: این کشور می‌تواند فناوری‌های موردنیاز خود در این حوزه از کشورمان را تامین کند. صمت برای بررسی این موضوع، نظر ابراهیم جمیلی و احمد جمشیدی را جویا شد و از این کارشناسان پرسید چشم‌انداز آنها درباره گسترش همکاری‌های این ۲ کشور معدنی تحت‌تحریم چیست؟

فرصتی برای توسعه فعالیت معدنی

ابراهیم جمیلی ـ رئیس کمیسیون معدن و صنایع‌معدنی اتاق بازرگانی ایران: کشور ما در زمینه معدن و صنایع‌معدنی دارای تجربیات خوب و مفیدی است. به‌عنوان‌مثال در بهره‌برداری از فلزات مانند آهن، مس، طلا، سرب، روی و... تجربه‌های مفید و توانایی قابل‌توجهی داریم. علاوه بر این، برخی ماشین‌آلات موردنیاز معدنکاری هم در کشورمان تولید می‌شود، بنابراین می‌توانیم از تمام این ظرفیت‌ها برای معدنکاری در کشورهای دیگر از جمله ونزوئلا استفاده کنیم.

اما به‌عقیده من، اول لازم است، بررسی شود در ونزوئلا موقعیت خوبی برای بهره‌برداری از معادن وجود دارد یا خیر. در صورت مثبت بودن پاسخ، فعالیت در این کشور هم یکی از جمله فرصت‌هایی است که می‌تواند برای رشد و توسعه فعالیت‌های معدنی مفید و موثر باشد.

▣ پیشینه معدنی ونزوئلا

گفته شده است دولت ونزوئلا با خروج از بنگاهداری و فراهم آوردن فرصتی برای نقش‌آفرینی بخش خصوصی، سرمایه‌گذاری‌های خوبی در حوزه زیرساخت‌ها و توسعه صنعتی انجام داده است، اما باتوجه به شرایط سیاسی خاص این کشور، شرکت‌های قدرتمند چندملیتی یا کشورهای صاحب‌نام معدنی وارد حوزه سرمایه‌گذاری در این کشور نشده‌اند؛ این محدودیت برای شرکت‌های بزرگ بین‌المللی، فرصت مغتنمی برای ما است که بتوانیم از این خلأ برای گسترش فعالیت‌های خود استفاده کنیم.

▣ رقابت در نرخ و کیفیت

اگر بخواهیم وارد این عرصه شویم، توجه داشته باشیم که هم قیمت‌مان باید رقابتی باشد و هم کیفیت خدمات‌مان.

بنابراین باید ابتدا همه جوانب این فرصت را بررسی کنیم، به‌عنوان‌مثال ببینیم آیا انتقال ماشین‌آلات از ایران به ونزوئلا منطقی است یا خیر، بنابراین نمی‌توان بدون مطالعه دقیق در این زمینه اظهارنظر کرد و گفت، چون این کشور از ایران دور است، انتقال ماشین‌آلات صرفه اقتصادی ندارد. هرکس که قرار باشد قدم در این گود بگذارد و سرمایه‌گذاری کند، خود باید همه این جوانب را موردبررسی قرار دهد.

▣ فتح باب مبادلات بین‌المللی

اگر این اتفاق رخ دهد، شرکت‌های ما بین‌المللی می‌شوند. البته کشور ما پیش از این مثل دیگر کشورها در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی، سرمایه‌گذاری اقتصادی، برج‌سازی، پروژه‌های ساختمانی و مانند آن حضور داشته است و در حال حاضر هم این فرصت می‌تواند فتح بابی برای افزایش مبادلات بین‌المللی باشد.

▣ دولتی یا خصوصی؟

توصیه من این است که دولت خود را از انجام پروژه معدنی در کشورهای دیگر کنار بکشد و زمینه‌ای فراهم آورد تا بخش خصوصی در این حوزه فعال شود. به‌عقیده من، اگر بخش دولتی وارد کار شود، مسلما موفق نخواهد بود. در دنیا، هیچ اقتصاد موفقی به‌دست دولت نیست و همه حوزه‌های اقتصادی را بخش خصوصی اداره و مدیریت می‌کند. ما هم اگر می‌خواهیم وارد مراودات بین‌المللی شویم، باید از طریق بخش خصوصی اقدام کنیم. شاهد این مدعا سرمایه‌گذاری دولتی در بخش خودروسازی است که با هیچ ترفندی نتوانست در این زمینه موفق شود.

▣ نقش فراسرزمینی دولت

به‌گمان من، دولت فقط باید بخش خصوصی را موردحمایت قرار دهد و زمینه را برای حضور آنها فراهم کند. تا زمانی که بخش خصوصی به‌طورمستقیم وارد این عرصه نشود و سرمایه‌گذاری نکند، نمی‌تواند توان خود را محک بزند و تجربیات بین‌المللی کسب کند.

وقتی پیشنهادهایی ازاین‌دست مطرح می‌شود، سرمایه‌گذار در قدم اول می‌پرسد که این فرصت چه دستاوردی برای ما خواهد داشت. بعد باید جزء‌به‌جزء آن موردبررسی قرار گیرد و اگر به این نتیجه رسیدند که پیشنهاد خوبی است و فرصت مناسبی ایجاد می‌کند، بعد درباره روش‌های بهینه انجام کار رایزنی و تصمیم‌گیری می‌شود.

> ونزوئلا ظرفیت بسیار خوبی در حوزه‌های مختلف معدن و صنایع وابسته مثل فولاد، سیمان، طلا و امثال آن دارد؛ بنابراین برای کشور ما فرصت مغتنمی خواهد بود تا در این زمینه‌ها توانایی خود را عرضه کند

فرصتی برای محک زدن تجربه

احمد جمشیدی ـ دانشیار معدن و محیط‌زیست و مجری طرح معدنکاری سبز ایمیدرو: ونزوئلا ظرفیت بسیار خوبی در حوزه‌های مختلف معدن و صنایع وابسته مثل فولاد، سیمان، طلا و امثال آن دارد، بنابراین برای کشور ما فرصت مغتنمی خواهد بود تا در این زمینه‌ها توانایی خود را عرضه کند و وارد همکاری مشترک با این کشور شود.

علاوه بر این، متخصصان کشور ما توان بالایی در زمینه‌های مربوط به معدنکاری سبز، ترمیم و بازسازی آسیب‌های زیست‌محیطی، موضوعات مربوط به معدنکاری سبز (greenmining) و جلوگیری از تبعات مخرب معدنکاری دارند و فکر می‌کنم در این حوزه‌ها می‌توانند به‌شکل قابل‌توجهی به ونزوئلا کمک کنند.

▣ گره‌گشایی در معدنکاری سبز

معدنکاری از ۲ طریق کلی کاهش و افت کیفیت، می‌تواند بر آب‌های سطحی و زیرزمینی اثر سوء بگذارد. آلاینده‌های حاصل از معدنکاری از طرق مختلف به محیط‌زیست و به‌ویژه منابع آب‌وخاک، نفوذ می‌کنند و مهم‌ترین اتفاقی که در مقیاس بزرگ رخ می‌دهد، این است که منبع خاک/آب دیگر قابل‌استفاده برای کاربری‌های دیگر نخواهد بود. به‌عنوان‌مثال، برخی از این ترکیبات به‌محض ورود به منابع آب سطحی، سبب برهم خوردن تعادل کیفی آب می‌شوند.

فلزات سنگین و آلاینده‌های آلی هم یا جذب رسوبات می‌شوند یا همراه با جریان آب تا کیلومترها دورتر می‌روند و آلودگی را گسترش می‌دهند.

همچنین در برخی موارد باتوجه به شرایط محیطی می‌توانند کمپلکس‌های سمی‌تر و خطرناک‌تری تشکیل دهند. به‌طورمعمول آلودگی منابع آب زودتر از آلودگی منابع خاک برجسته می‌شود.

هنگام ورود پساب حاوی آلاینده‌های متنوع به منابع خاک، در ابتدا بخشی از آلاینده‌ها (به‌ویژه فلزات سنگین) جذب خاک می‌شوند (از طریق جذب سطحی یا تبادل یون) و به‌مرورزمان در صورت وجود پوشش گیاهی، وارد زنجیره غذایی می‌شوند. بخشی از آلاینده‌ها نیز در اثر رواناب یا بارندگی می‌توانند در منابع آب زیرزمینی منتشر شوند. به‌عبارتی، از طریق موارد یادشده امکان آلودگی منابع آب‌وخاک در اثر تخلیه پساب‌های آلوده وجود دارد. از سوی دیگر، هر نوع معدنکاری، حجم بسیار زیادی باطله تولید می‌کند و باتوجه به اینکه به‌غیراز آهن، عیار فلزات در حد ppm است (که در حد یک درصد از مواد استخراج‌شده است)، هر آنچه استخراج می‌شود، باطله است و باطله‌ها به‌شدت به محیط‌زیست آسیب وارد می‌کنند.

کارشناسان و پژوهشگران ما در این زمینه به‌خوبی کار کرده‌اند و می‌توان به جرات ادعا کرد که چیزی در زمینه دانش فنی کم نداریم، به‌ویژه در حوزه بازچرخانی و تصفیه پساب‌های معدنی، تجربه قابل‌قبول و دانش فنی خوبی وجود دارد که می‌توان آن را به ونزوئلا یا هر کشور دیگری صادر کرد.

▣ اشتغال‌آفرینی برون‌مرزی

البته کشور ما در زمینه سخت‌افزار توان خاصی ندارد؛ جدا از این، باتوجه به دوری مسافت، از اساس انتقال امکانات سخت‌افزاری چندان هم منطقی به‌نظر نمی‌رسد.

اما در زمینه مراودات در حوزه دانش فنی و توان نرم‌افزاری باید این نکته را در نظر داشته باشیم که وقتی کشور در شرایط تحریمی قرار دارد، هر تجربه بین‌المللی می‌تواند برای ما دستاوردی قابل‌توجه به‌شمار رود و بسته به اینکه می‌خواهیم چه نوع مراوده و قراردادی با این کشور برقرار کنیم، می‌تواند فرصتی برای اشتغال برون‌مرزی باشد و ارزآوری ایجاد کند که هرکدام به‌تنهایی دستاورد قابل‌توجهی است و تاثیرات مهمی دارد. علاوه بر این، فرصتی برای کسب تجربه‌هایی فراهم می‌کند که شاید در داخل کشور نتوان به‌راحتی به‌دست آورد.

▣ باب مراودات بلندمدت

روشن است که در این مراوده جنبه‌های سیاسی برجسته‌تر است تا برخورداری از امکانات یا توانایی‌های خاص، زیرا همان‌طور که اشاره شد، در حال حاضر کشور ما از نظر توان فنی و در اختیار داشتن تکنولوژی، چندان سرآمد نیست که بتواند ادعایی در این زمینه داشته باشد و رقبای متعدد دیگری وجود دارند که در این حوزه از ما جلوتر هستند، اما به‌واسطه شرایط خاص سیاسی که ونزوئلا دارد، شاید دسترسی به دانش فنی و تکنولوژی برای آنها هم به‌راحتی امکان‌پذیر نباشد و به‌همین دلیل بهره بردن از چنین فرصتی، می‌تواند زمینه خوبی برای شکل‌گیری مراودات بیشتر و عمیق‌تر در بلندمدت باشد.

خوشبختانه در حال حاضر در زمینه بهره‌برداری از معادن طلا همکاری مثبتی شکل گرفته و قراردادهایی هم منعقد شده است و همکاران ما مشغول ارائه خدمات فنی به این کشور هستند. خلاصه اینکه، متخصصان کشور ما در حوزه نرم‌افزاری و دانش فنی می‌توانند به حل مشکلات معدنکاری در این کشور کمک کنند که امید است، راهگشای گسترش فعالیت‌های برون‌مرزی باشد.

▣ میانبری برای تبادلات مالی

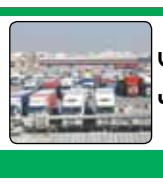
باتوجه به مشکلاتی که سر راه مبادلات مالی وجود دارد، به‌نظر می‌رسد یا شیوه تهاتری (برای مثال با طلا) به‌کار گرفته شود یا پرداخت به‌صورت نقدی باشد. به‌هرحال چاره‌ای نیست، جز اینکه برای این بخش تدابیری اندیشید و از روش‌های تحریم‌گریز استفاده کرد.

سخن پایانی

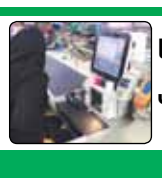
بسیاری از شرکت‌های ایرانی باتوجه به توان فنی و تجاربی که طی سالیان کسب کرده‌اند، از گسترش فعالیت‌های خود به بیرون از مرزها استقبال می‌کنند و براساس این نیاز، موضوع معدنکاری فراسرزمینی مدتی است جای خود را در مباحثات حوزه معدن باز کرده است.

پرواضح است که به‌دلیل شرایط خاص کشور، فرصت‌های چندانی برای گسترش این حوزه وجود ندارد، اما کارشناسان معدنی به‌اتفاق معتقد هستند استفاده از همین فرصت‌های معدود و محدود می‌توانند برای گسترش تجربیات معدنکاران کشور بسیار مثمرثمر باشند.

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۸ آذر ۱۴۰۱
۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۲۹ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۰۹
پیاپی ۳۵۲۷
www.Tejaratdaily.com

ایران پرچم‌دار اجرای «تیر الکترونیک» است

اینجا ته خط است

سرطان نهفته در قلب پایتخت!

گشتی در بازار

صادرات خشکبار به یک سوم کاهش یافت

دبیر اجرایی اتحادیه صادرکنندگان خشکبار با اشاره به تعرفه نیم درصدی و غیررقابتی شدن محصولات باغی گفت: امسال خشکبار از ۳ میلیارد دلار صادرات سال گذشته به کمتر از یک میلیارد دلار رسیده است.

به گزارش مهر، تغییرات اقلیمی یکی از مسائل مهم و مطرح جهانی در چند دهه اخیر بوده که یکی از معضلات عمده زیست محیطی را به وجود آورده است. در این راستا ایران یکی از کشورهای بحرانی در حوزه کمبود آب به شمار می‌رود.

سال‌هاست هشدار بی‌آبی با خشک شدن دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و تالاب‌ها، کاهش سطح آب‌های زیرزمینی، فرونشست زمین، تخریب کیفیت آب، فرسایش خاک، بیابان‌زایی و طوفان گرد و غبار به صدا درآمده است. این یعنی بحران آب بزرگ‌ترین تهدید کشور بوده و بخش کشاورزی یکی از نخستین حوزه‌هایی است که تحت تأثیر تغییرات اقلیمی قرار خواهد گرفت. دراین‌باره کشاورزان قادر نیستند شرایط اقلیمی را کنترل کنند، اما انتظار است مسئولان و مدیران به کنترل وضعیت بحرانی پرداخته و چاره‌اندیشی کنند.

یکی از راهکارها برای استفاده بهینه از آب و کاهش مصرف آن افزایش بهره‌وری با اصلاح الگوی کشت است. اگر مدیران بالادستی نتوانند شرایط موجود را به درستی مدیریت کنند بازارهای بین‌المللی یک به یک از دست رفته و به رقبا واگذار می‌شود. درحال‌حاضر بخشی از بازار جهانی محصولات ایرانی به کشورهایی مانند ترکیه واگذار شده و این روند ادامه دارد.

زین العابدین هاشمی، دبیر اجرایی اتحادیه صادرکنندگان خشکبار درباره بهره‌وری و کاهش آب بری در حوزه کشاورزی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر گفت: نخست باید به سوی محصولات دارای مزیت رفت که با توجه به بحران فعلی خشکسالی، کمترین آب بری را داشته باشند. محصولات خشکبار از آن جمله بوده که هر دو ماه یکبار به آبیاری نیاز دارند.

وی افزود: بر اساس مطالعات انجام شده در وزارت جهاد کشاورزی محصولاتی مانند هندوانه، گوجه و... آب بر بوده و باید در این بخش اصلاحاتی انجام شود.

▣ محصولات غیررقابتی

هاشمی در ادامه سخنان خود گفت: با وجود مزیت‌های رقابتی خشکبار در حوزه صادرات سهم ایران در بازار جهانی در حال کاهش است و کشورهایی مانند امریکا و ترکیه بازارهای خود را توسعه داده‌اند.

او با اشاره به تعرفه نیم درصدی صادرات محصولات کشاورزی تصریح کرد: بر اساس بند «و» تبصره ۸ قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور، تمامی کالاهای گروه کشاورزی و غذایی موظف به پرداخت نیم درصد از ارزش محصولات صادراتی به دولت هستند که چالش‌هایی را به وجود آورده است.

دیدگاه برخی از کارشناسان حوزه کشاورزی و اقتصادی بر این است که دریافت نیم درصد عوارض صادرات آب مجازی نباید از همه انواع محصولات کشاورزی و صنایع غذایی دریافت شود چون مصرف آب در تولید محصولات متفاوت بوده و در برخی بیشتر و در برخی کمتر است. از طرفی در این بند قانونی چون به صورت عام صحبت شده و از طرفی آیین‌نامه اجرایی برای آن تدوین نشده، نهادهای اجرایی آن را به تمام بخش صنایع غذایی از جمله حوزه شیلات تعمیم داده‌اند که اساس پرورش و تولید انواع ماهی، میگو و... در آب انجام می‌شود؛ اما در زمره صادرات آب مجازی قرار ندارند چون آب مصرفی در این حوزه جاری بوده و به چرخه مصرف برمی‌گردد.

از نگاه فعالان حوزه کشاورزی ابهامات زیادی در روند اجرای این بند قانونی به وجود آمده و اثر منفی در میزان صادرات انواع خشکبار، زعفران، خرما، انگور و دیگر محصولاتی که جزو کم آب‌برها هستند داشته است.

▣ کاهش صادرات

دبیر اجرایی اتحادیه صادرکنندگان خشکبار با اشاره به حاشیه سود ۲ درصدی محصولات عنوان کرد: در تعیین تعرفه محصولات کشاورزی تخصصی نگاه نشده و با وجود آب بری پایین خشکبار این محصولات هم مشمول پرداخت تعرفه نیم درصدی شده‌اند که این امر مزیت رقابتی آنها را نسبت به رقبا از بین برده است. به طوری که امسال خشکبار از ۳ میلیارد دلار صادرات سال گذشته به کمتر از یک میلیارد دلار رسیده است.

هاشمی در ادامه سخنان خود با بیان اینکه سازمان‌ها و نهادهای گوناگون عملکرد جزیره‌ای دارند عنوان کرد: افزایش هزینه لجستیک و حمل‌ونقل، چالش‌های سیاستگذاری ارزی و... عواملی است که تولید و صادرات محصولات باغی و خشکبار را با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو کرده است.

این کارشناس حوزه کشاورزی یادآور شد: محصولات کشاورزی از کمترین یارانه برخوردار هستند اما در سیاستگذاری ارزی بین محصولاتی که یارانه دریافت می‌کنند و کالاهایی که یارانه کمتری دارند تفاوتی گذاشته نمی‌شود.

هاشمی با بیان اینکه تمام محصولات همگن نبوده و نباید یک قانون برای تمام محصولات وضع شود تاکید کرد: در تمام دنیا برای محصولات استراتژیک، سیاستگذاری ویژه انجام می‌شود تا توسعه مورد انتظار محقق شود امری که در اقتصاد کشور نادیده گرفته شده است. به عنوان مثال در حالی که اشتغالزایی در بخش کشاورزی است اما پتروشیمی بیشترین یارانه را دریافت می‌کند که اشتغالزایی پایینی دارد.

پشت پرده کاهش صادرات خاویار ایران

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

خاویار از مواد غذایی بسیار ارزشمند است که از گذشته مورد استفاده قرار می‌گرفت. خاویار ایرانی و گوشت ماهیان خاویاری ازنظر کیفیت در جهان شناخته‌شده است. قدمت خاویار ایرانی به قرن چهارم قبل از میلاد می‌رسد. واکاوی داده‌های تاریخی تجارت خاویار نشان می‌دهد، میزان صادرات خاویار ایران در چهار دهه اخیر از ۲۶۰ تن به ۵.۵ تن رسیده است. به تعبیر دیگر در این مدت ۲۵۴ تن صادرات خاویار ایران کاهش یافته است. متولیان شیلات کشور نیز میزان تولید خاویار در سال ۱۴۰۰ را بالغ بر ۱۶ تن اعلام کرده‌اند. این در حالی است که در سال ۶۵ میزان تولید خاویار ایران ۴۰۰ تن بود. از سوی دیگر در بدترین شرایط در اواخر دهه ۶۰، ایران ۱۰۰ تن خاویار صادر می‌کرد اما طبق اعلام شیلات ایران در سال گذشته حدود ۵.۵ تن خاویار صادر شده است. درحال‌حاضر نیز طبق داده‌های گمرک ایران این رقم به علاوه کنسرو بدل خاویار ۹ تن است. به تعبیر دیگر در ۷ ماهه امسال خالص میزان صادرات خاویار ۱.۵ تن گزارش شده است.

میزان صادرات خاویار ایران در ۴ دهه اخیر از ۲۶۰ تن به ۵.۵ تن رسیده است

هدفی بزرگ برای سال ۱۴۰۴

سید حسین حسینی رئیس سازمان شیلات ایران از صدور ۵.۵ تن خاویار تولید شده ایران به ۳۳ کشور دنیا خبر داد و گفت: در صدد ایجاد بازارهای جدید و بالا بردن تولید هستیم و تا افق ۱۴۰۴ این میزان را به ۲ برابر می‌رسانیم. وی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: با توجه به اینکه صید تجاری ممنوع شده است، باید در حوزه آبزی‌پروری این موضوع را جبران کنیم، براین اساس در ۲۲ استان تولید مدنظر قرار دارد و براین اساس حدود ۱۷ تن خاویار داریم که به ۳۳ کشور صادر می‌کنیم. در این زمینه باید از برند ایران در حوزه تولید آبزیان به ویژه خاویار صیانت کنیم، ضمن اینکه در دیگر گونه‌های آبزیان هم کار مارکتینگ و برندینگ باید صورت گیرد.

▣ تولید بی‌هدف

معاون وزیر جهاد کشاورزی درباره اینکه چه زمانی می‌توانیم برند شاخصی برای عرضه محصولات دریایی خود داشته باشیم چرا که شاهد هستیم این روزها برخی از کشورها به ویژه چین در حوزه خاویار بسیار موفق‌تر از ایران عمل می‌کنند؟ اظهار کرد: ما کار سخت که تولید است را انجام می‌دهیم اما متاسفانه در امر بیزینس و اقتصاد ضعیف هستیم. در زمینه عمل‌آوری، فرآوری، بسته‌بندی و بازاریابی نیازمند برخی اقدامات هستیم. البته با دیپلماسی قوی و فعالی که وزارت جهاد کشاورزی در پیش گرفته، روند انجام چنین اقداماتی بسیار سرعت پیدا کرده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان این مطلب که برای نخستین بار تفاهم‌نامه‌ای وزیر با همتای چینی خود به امضاء رسانده است، ادامه داد: براین اساس امکان صادرات مازاد آبزیان با گونه‌های متعدد پرورشی به بازار چین که بزرگ‌ترین بازار آبزیان در جهان به شمار می‌رود، فراهم شده است.

وی در ادامه بیان کرد: علاوه بر آنچه که بیان شد ریجستری‌ها و قرار گرفتن فهرست صادرکنندگان کشورمان برای صادرات به روسیه، ظرفیت قابل توجه ۱.۷ میلیاردی را برای بازار آبزیان فراهم خواهد آورد که می‌توان آن را اتفاق خوبی برای بازار آبزیان دانست.

▣ سهم ما از بازار کشورهای همسایه

رئیس سازمان شیلات ایران گفت: کار بازار مقوله‌ای تخصصی بوده و براین اساس در حاشیه این نمایشگاه کارگاه‌هایی با همکاری رایزن‌های اقتصادی برگزاری می‌شود که در آنها شیوه‌ها، استانداردهای دقیق و... را به حاضران آموزش داده می‌شود.

حسینی با اشاره به اینکه در کنار موارد بیان شده کارهای زیر بنایی را نیز انجام می‌دهیم، تا تولیدکنندگان بتوانند به طور مستقیم وارد حوزه صادرات شوند، افزود: امیدواریم این موارد در کنار فعالیت‌های دیپلماسی که برای تسهیل‌گری صادرات صورت می‌پذیرد مقولاتی مانند امنیت و لجستیک، کمک کند، بتوانیم سهم خودمان را حداقل از بازارهای همسایه که در اولویت ما قرار دارند به‌دست آوریم.

حسینی صنعت شیلات را بسیار گسترده خواند و افزود: امروزه امنیت کشورها به آب و غذا گره خورده است و صنعت پرورش آبزیان در شرایطی که تنش آبی امکان توسعه برای تولید پروتئین‌های دیگر را کمتر می‌کند می‌تواند بسیار راهگشا باشد.

وی توجه به موضوع دانش در حوزه آبزی‌پروری متناسب با الگوی پرورش را بسیار حائز اهمیت دانست و اضافه کرد: از یک میلیون و ۲۵۹ هزار تن تولید آبزیان کشور در سال گذشته، ۷۰۲ هزار تن در حوزه صید و ۵۵۷ هزار تن در حوزه آبزی‌پروری بوده است که به جز تولید ۵۸ هزار تن میگو بیشتر تولید در بخش آبزی‌پروری‌ها در حوزه آب‌های شیرین و داخلی انجام می‌شود.

▣ اقتصاد دریا محور

حسینی ادامه داد: علاوه بر افزایش بهره‌وری و مکانیزه کردن استخرها، مزارع پرورش در آب‌های شیرین، افزایش تولید در واحد سطح و توسعه عمودی در راستای سیاست‌ها و برنامه‌های تحولی شیلات است.

وی متناسب بودن کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای و کم آب بر بودن در حوزه تولید پروتئین را از نشانه‌های و شاخص‌های تجارت در حوزه امنیت غذایی عنوان کرد و گفت: بر اساس گزارش ۲۰۲۱ فائو ۴۹ درصد سهم تجارت از پروتئین جهانی به آبزیان اختصاص دارد که بیانگر گرایش دنیا به سمت آبزی‌پروری است.

حسینی عنوان کرد: بحث اقتصاد دریا محور چیزی جز شیلات در حوزه مردمی‌سازی سرمایه‌گذاری‌ها، تولید اقتصاد دریا محور و بهره‌برداری از موجودات آبزی نیست لذا آن‌گونه که بشر برای تأمین غذا به سمت کاشت داشت و برداشت حرکت کرده باید در صنعت آبزی‌پروری از پایه زیستی دریا در تولید استفاده کرد.

وی تاکید کرد: تحولی ایجاد نمی‌شود مگر آنکه تفکر جهادی در ذهن بهره‌برداران و سرمایه‌گذاران و فعالان عرصه به وجود آید وقتی‌که می‌خواهیم صنعتی را با اقلیمی تطبیق دهیم باید خود را به سلاح دانش مسلح کنیم.

حسینی با اشاره به بازار ۱.۷ درصدی آزادشده روسیه در جنگ با اوکراین گفت: اگر ایران در این بازار به‌ویژه از کشور ترکیه عقب بماند بیانگر آن است که یک زنجیره ارزش در کنار تولیدکنندگان ایجاد نشده است زیرا تولیدکننده نمی‌تواند بدون نگاه به مخاطب و بازار کار به بازارهای جهانی ورود کرده و کار خود را پیش ببرد.

حسینی اضافه کرد: در دیپلماسی غذایی اتفاقات خوبی را شاهدیم که نمونه آن ورود میگو کشور در بازار چین است که درحال‌حاضر ۳۲ هزار تن به این کشور صادر شده است و تمام آبزی‌ها ازجمله ماهیان خاویاری، گوشت خاویاری گرمابی و سردابی و پرورش دریایی در فهرست صادرات قرار گرفته‌اند.

وی تصریح کرد: اگر می‌خواهیم به افق‌های بالاتری دست یابیم و به بازار تخصصی وارد شویم باید خودمان را با استانداردهای آنها تطبیق دهیم زیرا نمی‌توان به‌صورت سنتی وارد بازار حرفه‌ای و تخصصی شد.

▣ چه مقدار خاویار تولید شده است؟

معاون وزیر جهاد کشاورزی افزود: ارزشمند بودن ماهیان خاویاری بر کسی پوشیده نیست طی ۱۱ سال اخیر به دلیل در تهدید بودن ماهیان خاویاری تولید و صید آنها در دریای خزر ممنوع شده است، تولیدکنندگان ما توانستند ماهیان خاویاری را تکثیر کنند که یک اتفاق بیوتکنولوژی ارزشمند است و طی ۲ ماه اخیر استحصال خاویار در زابل انجام شد و با این ظرفیت هر چند زیستگاه گونه ارزشمند ماهیان خاویاری در سواحل خزر است اما در بیش از ۲۲ استان پرورش پیدا می‌کند. وی تصریح کرد: درحال‌حاضر ۱۶ تن خاویار و سه هزار و ۵۰۰ تن گوشت ماهیان خاویاری در کشور ما تولید می‌شود که نشان می‌دهد غیرت ایرانی‌ها نمی‌گذارد این برند و آرم ارزشمند زمین بماند و باید یک تشکل قوی در استان‌ها برای پیشرفت این صنعت ایجاد شود و نقاط ضعف این آبزی که برخی ذاتی است شناسایی شود. وی خاطر نشان کرد: در سال ۲۰۱۹ ایران به‌عنوان نخستین صادرکننده خاویار بلوگا بود که باید این رتبه به‌صورت مستمر حفظ شود و در بحث کیفی‌سازی و ارزان‌سازی آن را پایدار کرده و در بخش‌های هیبرید و دورگه کار کنیم.

این روزها برخی از کشورها به ویژه چین در حوزه خاویار بسیار موفق‌تر از ایران عمل می‌کنند

رشد ۱۰ برابری تنها برای ۱۰ سال!

امین محمودی، کارشناس کشاورزی و امنیت غذایی با اشاره به میزان تولید حوزه شیلات در سال گذشته به صمت گفت: شیلات شامل دو زیر بخش صید و آبزی‌پروری است. آبزی‌پروری سهم ۴۴ درصدی و صید سهم ۵۶ درصدی را در بخش شیلات دارد. سال گذشته میزان تولید در حوزه شیلات ۱ میلیون ۲۵۷ هزار تن بوده است. از این مقدار سهم زیر بخش صید و صیادی ۷۰۲ هزار تن محصول شیلاتی بوده که مقدار بیشتر آن در بازار داخل توزیع و بخشی از آن به کشورهای دیگر صادر شده است. وی با بیان اینکه عمده محصولات صادراتی ما که سهم زیادی در ارزآوری بخش کشاورزی ما دارند میگو و خاویار است، افزود: میگو و خاویار دو محصول صادراتی ما هستند که بر اساس ارزیابی نمودارها در سال‌های اخیر، میزان صادرات میگو با رشد ۳ الی ۳.۵ برابری نسبت به سال ۹۲ همراه بوده است. این کارشناس کشاورزی و امنیت غذایی در رابطه با تولید قزل‌آلا اظهار کرد: با توجه به مشکلات موجود در حوزه تولید و پرورش ماهی قزل‌آلا تنها می‌توانیم بازار داخل را تأمین کنیم و صادرات اندکی به این محصول اختصاص دارد.

▣ تغییر خاصی در صادرات دیده نشد

محمودی با اشاره به آمارهای صادراتی در حوزه شیلات بیان کرد: آمارهای صادراتی سال گذشته حاکی از آن است که صادرات محصولات شیلاتی در سال گذشته ۵۵۴ میلیون دلار بوده است. این در حالی است که این آمار در سال ۹۹ حدود ۵۲۸ میلیون دلار، سال ۹۸ حدود ۵۳۸ میلیون دلار، سال ۹۷ حدود ۵۲۸ میلیون دلار و سال ۹۶ حدود ۵۰۷ میلیون دلار بوده است. به بیانی دیگر در ۵ سال اخیر صادرات محصولات شیلات در محدوده ۵۰۷ تا ۵۵۴ میلیون دلار بوده است.

وی در پاسخ به چرایی نبود تغییر خاص در آمار ۵ ساله صادرات محصولات شیلات گفت: با مراجعه به آمار صادرات این محصولات در ۱۰ سال گذشته، شاهدیم که سال ۹۱ حدود ۲۶۱ میلیون دلار صادرات محصولات شیلاتی داشتیم. درست است که در ۱۰ سال، رشد بیش از ۱۰ برابری را تجربه کردیم اما واقعیت این است که در این مدت روند به‌گونه‌ای بوده که تغییر خاصی در صادرات محصولات شیلاتی دیده نشده است.

این کارشناس کشاورزی و امنیت غذایی در رابطه با تأثیر عوارض نیم درصدی بر محصولات کشاورزی بر صادرات محصولات شیلات اظهار د داشت: اعمال عوارض نیم درصدی بر محصولات کشاورزی یکی از مشکلاتی است که درحال‌حاضر آبزی‌پروران با آن مواجه هستند. طبق بخشی از قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به‌منظور جبران صادرات آب‌مجازی از کشور که از طریق صادرات محصولات کشاورزی و غذایی صورت می‌گیرد، نیم‌درصد از ارزش پایه صادراتی کالا باید پرداخت شود که بر این اساس کلیه کالاهای گروه کشاورزی و غذایی مشمول این ماده قانونی می‌شود. ۷ محصول کشاورزی مانند خربزه، هندوانه، طالبی و... که محصولات آب بر محسوب می‌شوند و به‌واسطه آن آب مجازی از کشور خارج می‌شوند برای صادرات آنها محدودیتی ایجاد شود تا کمتر به صادرات این محصولات بپردازند. بعد از جنگ اوکراین غذا حکم فشنگ را دارد و اراضی کشاورزی باید کاملاً در خدمت کشت کالاهای کشاورزی قرار می‌گرفت. در نتیجه این قانون اراضی کشاورزی به محصولات اساسی‌تری اختصاص داده می‌شود که سیاست درستی بود.

▣ مشکلات صادرات شیلات

محمودی در ادامه با بیان اشکالاتی در این قانون افزود: هدف ذکر شده برای اعمال عوارض نیم درصدی بر محصولات کشاورزی درست بود اما در این قانون کل محصولات کشاورزی آورده شده که محصولات شیلاتی نیز زیر مجموعه آن است. این در حالی است که هدف ۷ محصول اصلی آب‌بر بوده است. درحال‌حاضر از صادرات هر کیلو هندوانه که برای تولید آن حدود ۳۰۰ تا ۵۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود، یک ریال عوارض دریافت می‌کنند. در مقابل برای تولید میگو یا ماهی‌هایی که در آب شیرین پرورش داده می‌شود و ماهیانی که در قفس یا دریا هستند، آب شیرین استفاده نمی‌شود اما عوارض نیم درصدی برای آنها اعمال می‌شود. این در حالی است که برای صادرات هر کیلو میگو که به طور متوسط ۲.۴ دلار نرخ صادراتی آن است، ۳۰۰ ریال عوارض شامل می‌شود که ۳۰ برابر عوارض هندوانه است. با توجه به اینکه برای تولید میگو از آب شیرین استفاده نمی‌کنند این موضع اصلاً منطقی نیست و این باعث بی‌انگیزگی صیادان شده است.

وی با بیان دیگر مشکلات برای صادرات شیلات گفت: پرداخت تعهدات ارزی توسط صادرکنندگان و افزایش نرخ بسته‌بندی می‌تواند از سری مشکلات صادرات باشد. از سوی دیگر نقل و انتقالات پولی و بانکی و تحریم‌ها موجب شده برگشت پول برای صادرکنندگان ایران به هفت‌خان رستم تبدیل شود. به همین علت شاهد افزایش صادرات هستیم اما باید بیش از این به صادرات پرداخت و بازارهای منطقه را گرفت.

▣ صادرات خوراک آبزیان به روسیه

این کارشناس کشاورزی و امنیت غذایی با بیان آخرین آمار صادرات شیلات اظهارکرد: بر اساس آخرین آمار، ایران سال ۱۴۰۰ حدود ۵ میلیون ۲۰۸ هزار تن محصول شیلاتی به روسیه صادر کرده که حدود ۶ میلیون دلار ارزآوری به همراه داشته است. اخیراً نیز خوراک آبزیان به روسیه صادر شده است که این یک ابتکار نو در این زمینه بود و ما شاهد صادرات بخش‌های دیگر به جز میگو و خاویار هستیم.

سخن پایانی

طبق داده‌های موجود صادرات ۲۶۰ تنی خاویار تا سال ۷۲ اگرچه استحصال خاویار از دریا کاهش یافته بود اما پا برجا بود. آخرین داده‌های موجود سازمان شیلات نشان می‌دهد، میزان تولید خاویار در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۹۹ حدود ۴ تن و ۱۰۰ کیلوگرم افزایش داشته است. یعنی از ۱۲ تن در سال ۹۹ به ۱۶ تن و ۱۰۰ کیلوگرم در سال ۱۴۰۰ رسیده است. بر اساس آمار گمرک نیز در سال ۱۴۰۰ میزان صادرات خاویار به ۳۳ کشور ۳۷۷۴ کیلوگرم بوده است. طبق اعلام شیلات نیز برآورد می‌شود که حدود ۲ تن به‌صورت مسافری خارج شده باشد. این یعنی به طور کل ۵ تا ۵.۵ تن خاویار در سال ۱۴۰۰ از کشور خارج شده است. آمار صادرات در سال ۹۹ از مسیر گمرک ۲۲۸۱ کیلوگرم بوده که در مجموع حدود ۴ تا ۴.۵ تن خاویار به ۲۴ کشور صادر شده است. این روند به خوبی نشان می‌دهد؛ سیاستگذاران جهادکشاورزی در مدیریت تولید و صادرات خاویار ناکام بوده است.

یادداشت

دولت برای صادرات سرمایه‌گذاری کند

عنایت‌الله بیابانی
قائم‌مقام خانه کشاورز ایران

ایران در سال‌های اخیر به‌سمت اقتصاد غیرنفتی حرکت کرد و دلیل اصلی آن، افزایش تحریم‌های بین‌المللی بود. افزایش محدودیت برای فروش نفت، مدیران ایران را بر آن بنا داشت تا رویکرد خود را به‌سمت ظرفیت‌های اقتصادی تجارت غیرنفتی تغییر داده و بسترهای مناسبی را براساس آن تهیه کنند. به‌دلیل قرارگیری کشور در موقعیت استراتژیک و همچنین بهره‌مندی از مزایای مختلف مانند تنوع آب‌وهوایی، ظرفیت‌های جدی برای توسعه تجارت ایران وجود دارد، اما متاسفانه در سال‌های گذشته آن‌طور که باید و شاید از این امکانات استفاده نشده و در نهایت شاهد پیش افتادن کشورهای همسایه در تجارت جهانی بودیم. به‌عنوان مثال، ایران ظرفیت بسیار بالایی در تولید و صادرات محصولات کشاورزی دارد و می‌تواند صادرات جدی به کشورهای همسایه داشته باشد. عراق، روسیه، کشورهای حوزه خلیج‌فارس و حتی کشورهای اروپایی، خواهان محصولات کشاورزی ایران هستند و روابط مثبت دیپلماتیک ایران با این کشورها می‌تواند زمینه درآمدزایی‌های جدی را برای کشور ایجاد کند. باوجود این بسترها، اگر نگاهی به آمار و ارقام مربوط به تجارت کشور بیندازیم، خواهیم دید محصولات کشاورزی سهمی جدی در صادرات کشور ندارند، هرچند تا پیش از این، محصولات کشاورزی از کالاهای بالفعل صادرات بودند، اما طی سال‌های اخیر بنا به ضعف‌های مدیریتی، حجم صادرات این کالاها به‌ویژه به کشورهای همسایه کاهش پیدا کردند. با این وجود، همچنان محصولات کشاورزی ایرانی خریدار اروپایی داشته و در حال حاضر این کالاها به کشورهایی مانند اتریش و سوئد فرستاده می‌شوند. در بحث تولید، به مرحله‌ای رسیده‌ایم که توانسته‌ایم نظر خریداران خارجی را جلب کنیم. استفاده از تکنولوژی‌های روز در روند تولید محصولات کشاورزی، مهم‌ترین تغییر و پیشرفتی بود که طی این سال‌ها در ایران رخ داد. کاهش صادرات محصولات کشاورزی طی چند مدت اخیر نشان داد که تنها بهبود و ارتقای تولید بر صادرات تاثیرگذار نیست و در این میان موارد دیگری نیز موثر هستند.

فعالیت‌های تجاری، همواره نیازمند بسترهای باثبات سیاسی است و ایران باید با سایر کشورها رابطه دیپلماتیک خود را بهبود بخشد. در چنین شرایطی، می‌توان سهم بیشتری از بازار کشور مقصد را کسب کرد، همچنین از سویی دیگر، باید قوانین داخلی در رابطه با امور ترانزیتی نیز بهبود یابند. صادرات محصولات کشاورزی بسیار به بسترهای حمل‌ونقل وابسته هستند و ضعف در این بخش سبب شده تا محصولات، با کیفیتی پایین به مقصد برسند. کمبود تجهیزات مناسب حمل‌ونقل و کانتینرهای یخچال‌دار، مهم‌ترین چالش صادرات محصولات کشاورزی است و دولت باید به این نکته توجه کند.

علاوه بر موارد مطرح‌شده، ضعف در بسته‌بندی محصولات هنگام صادرات، از دیگر معایبی است که سهم ایران را در بازارهای جهانی کم کرده است. نبود سرمایه‌گذاری مناسب در تولیدات صادرات‌محور، معایب متعددی به‌همراه دارد و نبود بسته‌بندی‌های مناسب صادرات، مهم‌ترین پیامد آن است. بسته‌بندی محصولات کشاورزی که امروز صادر می‌شوند، از جهات گوناگون مانند زیبایی، حجم و حتی وزن دارای استانداردهای جهانی نیستند و همین مسئله، ایران را در بازارهای جهانی کنار می‌زند. بسته‌بندی باید به‌صورتی باشد که از نظر وزنی، حجم کالاهای صادرشده را تحت‌تاثیر قرار ندهد، اما متاسفانه در بسته‌بندی‌های فعلی، این قواعد رعایت نمی‌شود. تجارت نیازمند وجود بسترهای متعددی است و نمی‌توان به آن نگاه تک‌بعدی داشت.

پیش‌تر گفته شد، بهبود صادرات، نیازمند سرمایه‌گذاری مناسب در ضعف‌های موجود و بخشی از این سرمایه‌گذاری‌ها برعهده دولت است. از آن‌جایی‌که درآمد ملی در شرایط فعلی تنها با توسعه صادرات افزایش پیدا می‌کند، دولت نیز باید به خلأهای موجود توجه داشته و رفع آن را تنها وظیفه بخش خصوصی ندانند. دولت می‌تواند با انجام سرمایه‌گذاری‌های مشخص، مشکلات حمل‌ونقل و ترانزیت، بسته‌بندی و حتی روابط دیپلماتیک ایران با سایر کشورها را بهبود بخشد، بنابراین توسعه صادرات، نیازمند همکاری دولت و فعالان بخش خصوصی و توجه به ضعف‌های فعلی است.

رشد ۱۲۵ درصدی حمل کانتینری در دریای خزر

به‌گفته کامبیز جهانبانی، مدیرعامل کشتیرانی دریای خزر باتوجه به شرایط روسیه و مجموعه تحولاتی که در حوزه مسیرهای حمل بار رخ داد، حجم تقاضا برای صادرات به این کشور با رشد مواجه شد. سازمان کشتیرانی دریای خزر در ۷ ماه نخست امسال در بخش حمل کالاهای مربوط به کریدورهای شمال ـ جنوب نسبت به سال گذشته افزایش ۳۵۰ درصدی را تجربه کرده است. به‌گزارش ایلنا، جهانبانی با تاکید بر اینکه ناوگان کشتیرانی دریای خزر با ۱۰۰ درصد ظرفیت و بارگیری کامل بارهای صادراتی و بارهای کریدور شمال ـ جنوب از اسکله‌های بنادر شمال کشور مشغول به فعالیت است، افزود: نزدیک به ۳۸ درصد از بارهای صادراتی کشور توسط کشتیرانی دریای خزر حمل می‌شود. تنها ۲۰ درصد از ناوگان در حال تردد به بنادر شمالی، متعلق به کشتیرانی دریای خزر و بقیه مربوط به کشتی‌های خارجی و ناوگان کشتیرانی بخش خصوصی ایران است.

کشتیرانی دریای خزر در سال‌های اخیر با توسعه حمل‌ونقل کانتینری که پیش از این در دریای خزر متداول نبود؛ ۸۳ درصد حمل کالاهای کانتینری از بنادر شمالی کشور به بنادر روسیه و قزاقستان را انجام می‌دهد و امسال نیز در این زمینه نسبت به مدت مشابه سال قبل، در بخش حمل بار صادراتی کانتینری ۱۲۵ درصد رشد را به‌ثبت رسانده است.

وی تاکید کرد: در بخش واردات نیز سهم کشتیرانی دریای خزر نسبت به صادرات متناسب است؛ این در حالی است که کشتیرانی‌های بخش خصوصی و خارجی متمایل به حمل کالاهای وارداتی هستند و سهم بیشتری در حمل بار وارداتی دارند.

کاهش هزینه تجارت با عضویت در کنوانسیون‌های حمل‌ونقل

ایران پرچم‌دار اجرای «تیر الکترونیک» است

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

در حمل‌ونقل بین‌المللی بالغ بر ۶۰ کنوانسیون و موافقتنامه وجود دارد که اعلام شده ایران تنها در ۱۱ کنوانسیون عضو است. مهم‌ترین این کنوانسیون‌ها، «کارنه تیر» بوده که خوشبختانه ایران در آن عضویت قدیمی و جدی دارد. کنوانسیون تیر یکی از متداول‌ترین رویه‌ها برای جابه‌جایی کالا تحت نظام یکپارچه است. سرعت جابه‌جایی بالا، هزینه کم، فرآیند گمرکی سریع و تضمین بین‌المللی و حوزه امنیت گمرک در این رویه مورد توجه است و ایران نیز به مزایای این کنوانسیون تمرکز جدی دارد. تا حدی که چندی پیش ایران توانست رتبه نخست «کارنه تیر» در دنیا را به خود اختصاص دهد. از سوی دیگر دیده شده مقامات دولتی و همچنین اتاق‌های مشترک بازرگانی تمرکز جدی برای ایجاد «تیر الکترونیک» با سایر کشورهای همسایه و منطقه داشته و تمامی این تلاش‌ها، از اهمیت عضویت و توجه به کنوانسیون‌های بین‌المللی حمل‌ونقل حکایت دارد. استفاده از کنوانسیون‌هایی که در حال حاضر ایران به عضویت آنها درآمده، مسئله مهمی است، اما علت عضو نبودن در سایر کنوانسیون‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی حمل‌ونقل، از نکاتی است که باید به آن توجه شود. صمت در این گزارش، به بررسی نتایج ارزشمند حضور در کنوانسیون‌های بین‌المللی حمل‌ونقل، تاثیر آنها بر تجارت خارجی و علت‌های عضو نبودن ایران در برخی کنوانسیون‌ها پرداخته و در این‌باره با کارشناسان و فعالان تجاری گفت‌وگو کرده است.

عکس: صمت

دستاوردهای ایران از کنوانسیون تیر

کشورها براساس نوع تجارتی که با سایر جهان برقرار می‌کنند، به معافیت‌ها، تسهیلات و سایر موارد روان‌کننده در امر تجارت نیاز دارند و مجامع مختلف تجاری به این منظور شکل گرفته‌اند. کنوانسیون‌های حمل‌ونقل بین‌المللی از مهم‌ترین مجمع‌های شکل‌گرفته برای تسهیل فعالیت‌های تجاری بوده و ایران نیز در این مدت تلاش کرده تا به این کنوانسیون‌ها توجهی ویژه داشته باشد. در حمل‌ونقل بین‌المللی بالغ بر ۶۰ کنوانسیون، موافقتنامه و پروتکل وجود دارد که کشورهای حاضر در تجارت جهانی، بنا بر نیاز خود هر یک در کنوانسیون‌های مختلفی به‌عضویت درآمده‌اند. از مهم‌ترین این کنوانسیون‌ها، می‌توان به کنوانسیون تیر (TIR) اشاره کرد که ایران جزو اعضای قدیمی آن است.

ایران در چند سال اخیر تلاش کرد تا با کشورهای منطقه و همسایه مانند پاکستان و هند، تیر الکترونیک را اجرایی کند. با اجرای موفقیت‌آمیز این سند در تجارت، حال ایران قصد دارد تا روابط خود با کشورهای منطقه تحت سند تیر الکترونیک را توسعه دهد. تیر الکترونیک سند بین‌المللی ترانزیت زمینی است که مطابق با مقررات کنوانسیون تیر تدوین شده و کشورها می‌توانند براساس آن از مزایای عنوان‌شده در کنوانسیون تیر بهره‌مند شوند. به‌گزارش ایلنا، ایران در سال ۱۳۹۷ پروژه تیر الکترونیک را برای نخستین‌بار در جهان با قزاقستان اجرایی کرد و این مسئله را می‌توان جزو دستاوردهای ترانزیتی ایران در عرصه‌های بین‌المللی دانست.

مزیت‌های تجاری معاهدات بین‌المللی

اهمیت روابط دیپلماتیک

سیده فاطمه مقیمی، فعال تجاری و حوزه حمل‌ونقل در گفت‌وگو با صمت ابتدا به اهمیت عضویت کشورها در کنوانسیون‌های بین‌المللی پرداخت و گفت: در حوزه حمل‌ونقل، کنوانسیون‌ها و توافقنامه‌های متعدد بین‌المللی وجود داشته و هدف هر یک از آنها، تسهیل ترانزیت در بخش‌های مختلف است. برخی از این کنوانسیون‌ها بر حمل‌ونقل ریلی توجه داشته و برخی دیگر کاهش موانع در حمل‌ونقل زمینی را موردتوجه خود قرار داده‌اند. تسهیل حمل بار از طریق دریایی نیز هدف دسته‌ای دیگر از کنوانسیون‌ها بوده و ترانزیت هوایی نیز از این قاعده مستثنا نبوده‌است. بسیاری از کشورهای جهان به‌ویژه کشورهایی که به مسئله تجارت بین‌المللی خود توجه زیادی دارند، بهبود و تسهیل حمل‌ونقل را در دستور کار اصلی خود قرار می‌دهند و عضویت در کنوانسیون‌های مختلف را فرصت مهمی برای توسعه تجارت می‌دانند. این فعال تجاری تصریح کرد: براساس ماهیت و دلیل منعقد شدن کنوانسیون، مفادی برای تسهیل ترانزیت وضع شده و کشورهای عضو، به آن وفادار هستند. کنوانسیون‌ها به مسائلی مانند بازرسی‌های گمرکی، ترددهای مرزی، تعرفه‌های حمل‌ونقل و سایر موارد این‌چنینی توجه داشته و در راستای تسهیل و تسریع نقل‌وانتقالات بارهای تجاری تدوین شده‌اند، بنابراین عضویت در هر یک از این کنوانسیون‌ها می‌تواند نتایج مثبت زیادی برای کشورها به‌همراه داشته باشد.

اهمیت اجرای تیر الکترونیک

مقیمی به مزایای عضویت ایران در کنوانسیون تیر اشاره کرد و درباره پیامدهای این کنوانسیون توضیح داد: ایران در سال‌های گذشته به عضویت برخی کنوانسیون‌های بین‌المللی حمل‌ونقل درآمده و از مهم‌ترین آنها می‌توان به کنوانسیون تیر اشاره کرد. کنوانسیون تیر بر حمل‌ونقل زمینی کالاها تمرکز داشته و اساس آن بر تسهیل و تسریع جابه‌جایی بار در عرصه‌های بین‌المللی است؛ به‌طوری‌که کشورهای عضو این کنوانسیون می‌توانند بارهای خود را از کشورهای مختلف بدون بازرسی یا سایر پروتکل‌های گمرکی بگذرانند. وی تصریح کرد: به این منظور، کشورهای عضو با یکدیگر، عهدنامه کارنه‌تیر را به امضا و اجرا می‌رسانند. در توضیح عملکرد عهدنامه کارنه‌تیر خوب است، بدانیم این موافقتنامه بین‌المللی، عبور سریع کالا از کشور ثالث برای رسیدن به کشور مقصد را تضمین می‌کند، در واقع این عهدنامه، سند بین‌المللی ترانزیت زمینی است که مطابق با مقررات کنوانسیون تیر، نام گمرک‌های مجاز مبدأ و مقصد و راه‌های مجاز عبور کالای ترانزیتی توسط مسئولان گمرک از قبل مشخص شده و محموله در هنگام عبور از کشورهای مختلف در مسیر، نیاز به تشریفات گمرکی و بازرسی ندارد.

این فعال تجاری ادامه داد: هرچند ایران سال‌هاست، به عضویت کنوانسیون تیر درآمده، اما در چند مدت اخیر تلاش دارد تا با کشورهای همسایه، روند تیر الکترونیک و تبادلات اسنادی در بستر آنلاین با سایر کشورها را اجرایی کند که این خود اقدامی مثبت و رو به جلو است. براساس این کنوانسیون، تردد کالاها از کشورهای عضو کنوانسیون تیر با وقفه و بازرسی‌های مکرر مواجه نشده و همین امر موجب سرعت بخشیدن به فعالیت‌های تجاری می‌شود. این کنوانسیون به‌ویژه در حمل و صادرات کالاهای فسادپذیر نقشی مهم و موثر داشته و آن را می‌توان جزو مهم‌ترین عهدنامه‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی در حوزه حمل‌ونقل دانست.

عضویت ایران در کنوانسیون‌های جهانی

مقیمی در ادامه صحبت‌های خود به منافع مختلف اجرای عهدنامه‌های بین‌المللی در مسئله حمل‌ونقل مانند تیر الکترونیک اشاره کرد و در این‌باره گفت: تردد سریع و تسهیل حرکت کالاها در مسیر کشورهای اروپایی و همین‌طور کشورهای منطقه، از جمله مزایایی است که کنوانسیون تیر برای ایران به‌همراه داشته است. علاوه بر آن، اگر مشکلی در بحث صاحب کالا، حمل بار، پیشامد تخلفات در امر تجارت، تصادفات ترانزیتی یا حتی کسری کالاها رخ دهد، کشورهای عضو کنوانسیون‌های مختلف راحت‌تر به این مسائل رسیدگی خواهند کرد.

وی تاکید کرد: به‌طبع کشورهایی که عضو پیمان‌ها و توافقنامه‌های تجاری بین‌المللی هستند، با چالش‌های ایجادشده در مسیر تجارت با شیوه بهتری مواجه می‌شوند و راحت‌تر مشکلات را برطرف خواهند کرد، اما عدم‌عضویت کشورها در کنوانسیون‌ها ضمن حذف آنها از مزایای تجارت تسهیل‌شده، می‌تواند معضلات و سختی‌های حمل‌ونقل کالا را برای آنها بیشتر کند، از این‌رو انجام تجارت در بستری امن و مطمئن، از فواید کنوانسیون‌های بین‌المللی و همچنین انعقاد تفاهمنامه‌های تجاری مانند تیر الکترونیک میان کشورها است.

این فعال تجاری به عضویت ایران در تعداد محدودی از کنوانسیون‌های بین‌المللی اشاره کرد و گفت: ایران در بسیاری از کنوانسیون‌های بین‌المللی حمل‌ونقل عضو نیست، اما در سال‌های اخیر تلاش‌های مثبتی در راستای بهبود این شرایط شده است. به‌عنوان مثال، ایران توانست در کنوانسیون «کارنه دوپاساژ» که کنوانسیونی گمرکی درباره ورود موقت وسایل نقلیه شخصی است، طی چند سال گذشته عضو شود؛ این اتفاقات تاثیری مثبت در روند تجارت ایران تا به امروز داشته است.

> باوجود عضویت ایران در کنوانسیون‌های مختلف تجاری، نقل‌وانتقال بارهای ایرانی و خارجی با تاخیر زیاد همراه است. علت اصلی این اتفاق، وجود قوانین و مقررات سختگیرانه گمرکی چه برای بارهای داخلی و چه تردد کامیون‌های خارجی است

تاثیرات مثبت معاهدات بین‌المللی بر اقتصاد

سیدجلال ابراهیمی، فعال تجاری در گفت‌وگو با صمت، نسبت به مزایای کنوانسیون‌های بین‌المللی در تجارت واکنش نشان داد و گفت: امروز هر کشوری که نگاهی ویژه به تجارت جهانی خود داشته باشد، در تلاش است تا ضمن بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود، روابط تجاری خود با سایر کشورها را توسعه بخشد. در این میان، توافقنامه‌های بین‌المللی مسیر تجارت را تسهیل کرده و به این منظور بیشتر کشورها خواهان پیوستن به معاهده‌های موجود اقتصادی هستند. اگر نگاهی به کشورهای منطقه بیندازیم، خواهیم دید بیشتر کشورها از جمله ترکیه، تمرکزی ویژه بر کنوانسیون‌های بین‌المللی دارند و تلاش‌شان بر این است که نهایت منافع را از این فرصت کسب کنند. وی ادامه داد: معاهدات و کنوانسیون‌های ترانزیت بین‌المللی، بر کاهش هزینه‌های تعرفه‌ای و تسریع حمل‌ونقل کالا تمرکز دارند و از این‌رو نتایج مثبت زیاد تجاری برای کشورها به‌همراه خواهند آورد. فراموش نکنیم که انتقال مناسب کالاها، همواره جزو مسائل مهم تجارت و برای صادرات کالاهای فسادپذیر، دارای اهمیت دوچندان است. باوجود عضویت ایران در کنوانسیون‌های مختلف تجاری، نقل‌وانتقال بارهای ایرانی و خارجی با تاخیر زیاد همراه است. ابراهیمی افزود: علت اصلی زمانبر بودن حمل‌ونقل کالاها، وجود قوانین و مقررات سختگیرانه گمرکی چه برای بارهای داخلی و چه تردد کامیون‌های خارجی است. به‌دلیل زمانبر بودن فعالیت ترانزیت، در حال حاضر بسیاری از کشورها ترجیح می‌دهند بارهای صادراتی خود را از مسیری غیر از ایران عبور دهند که این مسئله، زنگ هشداری جدی برای کشور است.

ایران زمان توقف را کاهش دهد

ابراهیمی در ادامه صحبت‌های خود ضمن تاکید بر موقعیت ژئوپلتیکی ایران و تاثیر آن بر تجارت خارجی، به ضربه‌های جدی مقررات مانع‌آفرین گمرکات ایران اشاره کرد و گفت: مسیر ترانزیتی ایران نه‌تنها برای کشورهای منطقه، بلکه برای کشورهای اروپایی نیز آشنا است، چون سال‌ها از مسیر انتقال ایران استفاده کرده‌اند و برای آنها گذر از این معبر آسان‌تر است، از این‌رو باید تمام موانع فعلی که نتایج بازدارنده‌ای را برای سایر کشورها دارند، رفع کنیم و به‌دنبال افزایش نقش ایران در توسعه‌های تجاری بین‌المللی باشیم. در حال حاضر موانع برای ترانزیت بار کشورهای مختلف از ایران زیاد است و همین امر باعث شده تا به‌دنبال مسیر به‌عنوان جایگزین ایران باشند. وی ادامه داد: برای مثال، ترکیه کشوری قدرتمند و فعال در حوزه صادرات است و روابط تجاری گسترده‌ای با ایران دارد. این کشور از ایران به‌عنوان یکی از مسیرهای مهم تجاری خود استفاده کرده و تریلرها و کامیون‌های این کشور از مرز خاکی غرب کشور می‌توانند وارد ایران شوند.

در نهایت نیز، این تریلرها از مرزهای شرقی خارج و به سایر کشورهای مقصد در خاور دور دست یابند، اما باوجود محدودیت‌های مختلف و زمانبر بودن روندهای اداری انجام فعالیت‌های ترانزیتی، ترکیه ترجیح داده از مسیر دیگری استفاده کند. ابراهیمی تاکید کرد: در شرایطی که زیرساخت‌های قانونی و لجستیکی مانع توسعه‌های تجاری کشور شده، باید اصلاحات مهمی در ساختارها و رویکردهای بخش تجارت کشور انجام گیرد. کاهش مدت زمان و تعداد توقف‌های کامیون‌های ترکی، کاهش مدت زمان انجام بازرسی‌ها و اعلام آزمایش‌های گمرکی و سایر موارد این‌چنینی، می‌تواند همچنان ایران را به‌عنوان یکی از مسیرهای مهم تجاری به جهان معرفی کند. از سویی دیگر، این اقدامات در ادامه برای تجار ایرانی نیز دستاوردهای جدی و مهم خواهند داشت.

سخن پایانی

همان‌طور که در گزارش عنوان شد، کشورها به‌منظور دستیابی به شرایطی تسهیل‌شده، کنوانسیون‌ها و معاهده‌های تجاری بین‌المللی مختلفی را وضع کرده و عضویت ایران در هر یک از آنها می‌تواند مسیر توسعه تجارت را برای بازرگانان هموارتر کند. در شرایطی که تحریم‌ها درهای تجارت جهانی را برای ایران بسته، استفاده از ظرفیت‌های این‌چنینی می‌تواند پیامدهای مثبت اقتصادی بی‌شماری برای ما به‌همراه داشته باشد.

سهم ۷۰ درصدی داخلی‌ها از بازار پیچ و مهره

رئیس اتحادیه فروشندگان پیچ و مهره تهران با بیان اینکه در حال حاضر نظارت در این بخش بسیار ضعیف است و مواد اولیه عادلانه به‌دست تولیدکننده نمی‌رسد، گفت: تولیدکنندگان داخلی در سال ۲۰۲۱ توانستند ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند.

به گزارش ایسنا، نورالدین مهری با اشاره به تولید انواع پیچ‌های سرمته‌ای با گریدهای مختلف که در صنعت خودروسازی مورد استفاده است، گفت: باتوجه به اینکه پیچ و مهره در تمام ابعاد و انواع تولید کاربرد دارد و هیچ کالایی بدون پیچ و مهره نمی‌تواند کار کند، نیاز به این کالا در همه صنایع قابل‌لمس است.

به‌گفته وی تولیدکنندگان داخلی بعد از انقلاب با تکنولوژی صنعت در سال ۲۰۲۱، توانستند بر پایه علم و دانش، ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند. در کل ساختار تولید پیچ و مهره کاملا تغییر کرده و توانستیم بخشی از محصولات وارداتی این حوزه را در داخل تولید کنیم. البته اگر مواد اولیه موردنیاز تامین و ساختارهای پیچیده که گاهی موجب کندی یا مانع تولید است، برداشته شود و دولت هم از تولیدکننده حمایت کند، می‌توان بخشی از ۳۰ درصد دیگر را نیز در داخل تولید کرد.

رئیس اتحادیه فروشندگان پیچ و مهره تهران با بیان اینکه در حال حاضر نظارت در این بخش بسیار ضعیف است و مواد اولیه عادلانه به‌دست تولیدکننده نمی‌رسد، گفت: تولیدکنندگان داخلی در سال ۲۰۲۱ توانستند ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند.

به گزارش ایسنا، نورالدین مهری با اشاره به تولید انواع پیچ‌های سرمته‌ای با گریدهای مختلف که در صنعت خودروسازی مورد استفاده است، گفت: باتوجه به اینکه پیچ و مهره در تمام ابعاد و انواع تولید کاربرد دارد و هیچ کالایی بدون پیچ و مهره نمی‌تواند کار کند، نیاز به این کالا در همه صنایع قابل‌لمس است.

به‌گفته وی تولیدکنندگان داخلی بعد از انقلاب با تکنولوژی صنعت در سال ۲۰۲۱، توانستند بر پایه علم و دانش، ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند. در کل ساختار تولید پیچ و مهره کاملا تغییر کرده و توانستیم بخشی از محصولات وارداتی این حوزه را در داخل تولید کنیم. البته اگر مواد اولیه موردنیاز تامین و ساختارهای پیچیده که گاهی موجب کندی یا مانع تولید است، برداشته شود و دولت هم از تولیدکننده حمایت کند، می‌توان بخشی از ۳۰ درصد دیگر را نیز در داخل تولید کرد.

رئیس اتحادیه فروشندگان پیچ و مهره تهران با بیان اینکه در حال حاضر نظارت در این بخش بسیار ضعیف است و مواد اولیه عادلانه به‌دست تولیدکننده نمی‌رسد، گفت: تولیدکنندگان داخلی در سال ۲۰۲۱ توانستند ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند.

به گزارش ایسنا، نورالدین مهری با اشاره به تولید انواع پیچ‌های سرمته‌ای با گریدهای مختلف که در صنعت خودروسازی مورد استفاده است، گفت: باتوجه به اینکه پیچ و مهره در تمام ابعاد و انواع تولید کاربرد دارد و هیچ کالایی بدون پیچ و مهره نمی‌تواند کار کند، نیاز به این کالا در همه صنایع قابل‌لمس است.

به‌گفته وی تولیدکنندگان داخلی بعد از انقلاب با تکنولوژی صنعت در سال ۲۰۲۱، توانستند بر پایه علم و دانش، ۷۰ درصد پیچ و مهره موردنیاز کشور را تولید و تامین کنند. در کل ساختار تولید پیچ و مهره کاملا تغییر کرده و توانستیم بخشی از محصولات وارداتی این حوزه را در داخل تولید کنیم. البته اگر مواد اولیه موردنیاز تامین و ساختارهای پیچیده که گاهی

جلوگیری از فرار مالیاتی با اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی

اینجا ته خط است

آبان ۹۸ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان در راستای ایجاد یک تحول بنیادی در نظام مالیات‌ستانی کشور در مجلس شورای اسلامی تصویب شد. به‌موجب ماده ۳ این قانون، سازمان امور مالیاتی مکلف شد ظرف مدت ۱۵ ماه سامانه مودیان را راه‌اندازی و امکان ثبت‌نام اشخاص مشمول قانون را در آن فراهم کند. به‌موجب این مصوبه قانونی، مشمولانی که برای عضویت در این سامانه فراخوان می‌شوند، مکلفند برای خریدوفروش تمام کالاها صورت‌حساب الکترونیک صادر و نسخه‌ای از آن را برای سامانه پایانه‌های فروشگاهی ارسال کنند. با اجرای این قانون ضمن افزایش شفافیت در اقتصاد، امکان نظارت بر قیمت‌ها فراهم خواهد شد و مالیات براساس عدالت و بدون تبعیض در زنجیره تولید تا مصرف وصول می‌شود. اما به‌دلیل برخی مشکلات و کاستی‌ها راه‌اندازی این سامانه به تعویق افتاد و به‌تبع آن اجرای قانون نیز با تاخیر مواجه شد؛ تا اینکه با روی کار آمدن دولت سیزدهم اجرای این قانون روی‌زمین‌مانده در اولویت قرار گرفت. در همین راستا اکنون ساماندهی حدود ۱۹ میلیون درگاه پرداخت و کارتخوان و اتصال آنها به سامانه مودیان مالیاتی مطرح است؛ سامانه‌ای که از یک سو می‌تواند فشار مالیاتی را از دوش فعالان اقتصادی شناسنامه‌دار بردارد و از سوی دیگر از فرارهای مالیاتی جلوگیری کند.

صمت در این گزارش به بررسی تاثیرات اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌های مودیان بر اقتصاد پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌های مودیان، نیاز به فرهنگ‌سازی دارد و نمی‌توان گفت متولی آن صرفا سازمان امور مالیاتی است

همه مودیان باید پای کار باشند

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان در مهر سال ۱۳۹۸ با هدف ایجاد یک تحول بنیادین در نظام مالیاتی کشور و در راستای نهادینه‌کردن عدالت مالیاتی و شفافیت اقتصادی توسط مجلس شورای اسلامی تصویب و به دولت ابلاغ شد.

همچنین با تصویب قانون مالیات بر ارزش‌افزوده در سال ۱۴۰۰، کلیه اشخاص مشمول این قانون مکلف به عضویت و ثبت‌نام در سامانه مودیان و صدور صورت‌حساب الکترونیکی برای فروش کالا و خدمات خود شده‌اند. بر این اساس، سازمان امور مالیاتی کشور با فراهم کردن بسترها و زیرساخت‌های لازم تصمیم به اجرای تدریجی این قانون گرفت که طبق آن طی یک سال و نیم و در ۶ مرحله کلیه مودیان مالیاتی ملزم به صدور صورت‌حساب الکترونیکی می‌شوند.

نخستین گروه فراخوان شده شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس هستند که از اول آبان مشمول اجرای قانون و ملزم به صدور صورت‌حساب الکترونیکی شدند. اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌های مودیان، نیاز به فرهنگ‌سازی دارد و نمی‌توان گفت متولی آن صرفا سازمان امور مالیاتی است. تمامی دستگاه‌ها و رسانه‌های کشور باید در این زمینه کمک کنند. فرهنگ‌سازی و آموزش در این حوزه در دولت آقای روحانی روی زمین باقی ماند. از سوی دیگر باتوجه به بند ۲ قانون پایانه‌های فروشگاهی، سازمان امور مالیاتی به همراه اتاق اصناف ایران مکلف به آموزش، مشاوره و توانمندسازی مودیان در این حوزه شده است.

به‌عقیده کارشناسان، هوشمندسازی نظام مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی، دریافت مالیات‌ها منطبق با درآمد و به‌دنبال آن برقراری عدالت مالیاتی و در نهایت رضایت فعالان اقتصادی و مودیان از جمله نتایج اجرای کامل این قانون خواهد بود، این در حالی است که نباید توقع داشت بلافاصله از اجرای این قانون فرار مالیاتی به صفر برسد و تمام اهداف قانون یک‌شبه محقق شود. تحقق اهداف این قانون نیازمند یک عزم ملی و مشارکت همگانی است و همه مودیان باید پای کار باشند.

نگذاریم قانون پایانه‌های فروشگاهی نیز شکست بخورد

محمدرضا جعفریان، مشاور امور مالیاتی اتاق اصناف ایران درباره تاثیرات اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی بر اقتصاد به صمت گفت: قانون پایانه‌های فروشگاهی در صورتی که به‌درستی اجرا شود، بسیار کارآمد است.

این قانون باید به‌طور کامل و درست اجرا شود. در این حالت حتما در شفاف‌سازی مالی و حتی شفاف‌سازی کالایی به ما کمک خواهد کرد. به‌تازگی اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی آغاز شده است.

وی با اشاره به نبود زیرساخت‌های لازم برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی اظهار کرد: در ماده این قانون ذکر شده سازمان امور باید مالیاتی مودیان را براساس اولویت‌بندی فراخوان کند. ضمن اینکه این سازمان باید آموزش‌های لازم را به مودیان بدهد و آنها را در جهت اجرای قانون توانمند کند تا این قانون به‌درستی اجرایی شود. باید اولویت‌ها و همچنین توانمندی مودیان را در نظر بگیریم.

تا زمانیکه اطلاع‌رسانی همگانی صورت نگیرد و آموزش‌های موردنیاز داده نشود، اجرای درست این قانون ممکن نخواهد بود.

جعفریان درباره نقش اتاق اصناف در آموزش و کمک به اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی باتوجه به تاکید سازمان امور مالیاتی بر همکاری بیشتر اصناف در اجرای این قانون اظهار کرد: براساس قانون، سازمان امور مالیاتی، شرکت‌های معتمد و اصناف مسئول آموزش مودیان هستند. در حوزه اصناف کم‌کاری‌هایی صورت گرفته، اما برای آموزش در حوزه پایانه‌های فروشگاهی لازم است هر ۳ گروه مسئول در این حوزه فعالیت کنند.

مشاور امور مالیاتی اتاق اصناف ایران در ادامه گفت: در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، سازمان امور مالیاتی در درجه اول، شرکت‌های معتمد در درجه دوم و اتاق اصناف و اتحادیه‌ها در درجه سوم در آموزش سهم دارند. نمی‌شود یکی از آنها کنار باشد و انتظار داشته باشیم آموزش به‌درستی انجام شود.

آموزش به‌طور کامل داده نشده و اگر قانون پایانه‌های فروشگاهی به این صورت اجرا شود، قطعا شکست خواهد خورد. در کنار اجرای درست قانون، اطلاع‌رسانی کامل نیز اهمیت زیادی دارد. ضمن اینکه آموزش‌ها باید به‌نحوی باشد که بتواند به مودیان در اجرای قانون کمک و آنها را توانمند کند.

وی ضمن تاکید بر اینکه این قانون به هیچ عنوان نباید به‌صورت دفعی اجرا شود، افزود: اجرای دفعی قانون پایانه‌های فروشگاهی در قانون مصوب سال ۹۸ در نظر گرفته شده بود که برای اصلاح آن سازمان امور مالیاتی لایحه‌ای را به مجلس ارسال کرد.

در هر صورت این قانون نباید به‌صورت دفعی اجرا شود و در صورت انجام این کار قانون پایانه‌های فروشگاهی شکست خواهد خورد.

■ اولویت‌بندی کنید

جعفریان با اشاره به بحث‌های گوناگون درباره شیوه اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی بیان کرد: ما بارها درباره این قانون در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بحث و اعلام کردیم باید اجرای قانون براساس اولویت‌بندی باشد. اگر ناگهان همه مودیان را مشمول اجرای این قانون کنیم، سازمان امور مالیاتی و مردم دچار چالش بزرگی خواهند شد.

وی با اشاره به اینکه حدود ۳ میلیون واحد صنفی داریم، افزود: باتوجه به تعداد زیاد واحدهای صنفی نمی‌توان همه آنها را به‌صورت همزمان مشمول اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی کرد؛ بنابراین قانون باید براساس اولویت‌بندی که سازمان امور مالیاتی تعیین خواهد کرد، اجرایی شود.

مشاور امور مالیاتی اتاق اصناف ایران ضمن تاکید بر اینکه دولت باید برای مردم اعتمادسازی کند، اظهار کرد: مردم باید به این اطمینان برسند که آنچه در سامانه مودیان ثبت می‌شود به‌درستی بررسی می‌شود.

> اگر ناگهان همه مودیان را مشمول اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌های مودیان کنیم، سازمان امور مالیاتی و مردم دچار چالش بزرگی خواهند شد

قانون پایانه‌های فروشگاهی به مرور زمان اجرا شود

حمیدرضا رستگار، رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف تهران درباره اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی به صمت گفت: قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان چند سالی است که توسط دولت و مجلس پیگیری و تصویب شده و در حال حاضر آماده اجرا است.

اما اجرای این قانون نیازمند آموزش و اطلاع‌رسانی است و باید کلیت آن برای اصناف تفهیم شود.

وی ضمن تاکید بر اینکه قانون پایانه‌های فروشگاهی، قانون خوبی است اما باید زیرساخت‌های اجرای آن ایجاد شود، افزود: فعالان اقتصادی کف بازار آشنایی دقیقی با این قانون ندارند و نمی‌دانند اجرای این قانون به نفع یا ضرر آنها است.

اطلاع‌رسانی و آموزش در این زمینه بر عهده کسانی است که می‌خواهند آن را اجرا کنند.

خاصیت برخی قوانین به‌گونه‌ای است که اگر به‌طور شایسته اجرا نشود، علاوه بر اینکه منجر به بی‌قانونی می‌شود این احتمال را هم به‌دنبال دارد که پیچیدگی‌های غیرقابل مدیریت در آن ایجاد شود.

رستگار با بیان اینکه برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی نیازمند زیرساخت هستیم، گفت: سازمان امور مالیاتی باید گروه‌هایی را که آمادگی دارند، شناسایی و قانون را برای این دسته اعمال کند و گروه‌هایی که نیاز به آموزش دارند را در فازهای بعدی بگذارد.

■ گروه‌های شغلی اولویت‌بندی شوند

رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف تهران با اشاره به اینکه امکان اجرای کلی این قانون وجود ندارد، افزود: قانون پایانه‌های فروشگاهی در حال حاضر برای بخشی از جامعه هدف اجرایی شده است.

نکته قابل‌توجه این است که قانون پایانه‌های فروشگاهی باید به مرور زمان اجرا شود، زیرا برای همه جامعه هدف امکان اجرای این قانون وجود ندارد.

پیشنهاد ما این است که قانون پایانه‌های فروشگاهی به‌صورت بخش به بخش، اصناف را مشمول کند تا مشکلات شناسایی آن شود.

در نتیجه لازم است گروه‌های شغلی با اولویت‌بندی و به‌مرور مشمول اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان شوند تا زیرساخت‌ها فراهم شود و مودیان آموزش لازم را دریافت کنند.

وی با اشاره به تاثیرات مثبت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، اظهار کرد: مهم‌ترین مزیت اجرای این قانون، مکانیزه شدن محاسبه درآمد و هزینه، ارتقای عدالت مالیاتی و کاهش دخالت انسانی در تعیین آن است.

تجربه‌های جهانی نشان می‌دهد اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان که در دستور کار دولت قرار دارد، حداقل به ۵ سال زمان نیاز دارد. این زمان به‌عنوان حداقل زمان در نظر گرفته می‌شود. در نتیجه نمی‌توان چنین قانونی را یک‌باره اجرایی کرد.

■ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده با بازار چه کرد؟

رستگار با اشاره به اجرای قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، بیان کرد: این قانون آسیب جدی به قشر بزرگ اقتصادی کشور وارد کرد.

اجرای نادرست قانون مالیات بر ارزش افزوده آسیب‌های جدی را به اصناف وارد کرد و از زمان اجرای این قانون تاکنون حدود ۲۳ صنف با چالش مواجهند. تجربه تلخ اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده پیش روی ما است؛ در نتیجه مجلس نباید سازمان امور مالیاتی را برای اجرای این مصوبه تحت فشار قرار دهد.

سخن پایانی

قانون پایانه‌های فروشگاهی خلاف دیگر شعارها و وعده‌های مانده دولت سیزدهم، اجرایی شد. البته کارشناسان معتقدند اجرای یکدفعه این قانون ممکن نیست و فرهنگ‌سازی و آموزش نقش مهمی در بهبود دستاوردهای اجرای آن دارد. به‌عقیده این گروه اجرای این قانون علاوه بر برقراری شفافیت اقتصادی که از نتایج مهم اجرای آن است، می‌تواند منبع درآمدی پایدارتری را برای دولت ایجاد کند.

یادداشت

نبود بانک اطلاعاتی بزرگ‌ترین ضعف نظام مالیاتی

سیاوش غیبی‌پور
کارشناس امور مالیاتی

یکی از مهم‌ترین منابع مالی که دولت‌ها به اتکای آن اقدام به اداره کشور می‌کنند، دریافت مالیات و عوارض از شهروندان است. مالیات‌ها انواع و اقسام مختلفی دارند که در یک دسته‌بندی کلی، می‌توان آنها را به دو دسته مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم تقسیم کرد. وجه مشترک انواع مالیات آن است که مقدار آن صرفا به موجب قانون قابل دریافت است و باید در محل تعیین‌شده صرف آبادانی، رفاه و توسعه کشور شود.

در زمینه مالیات طلا سه گروه درگیر هستند؛ بخش اول مشاغل طلا هستند که مانند سایر مشاغل از آنها مالیات اخذ می‌شود که مبنای آن اظهار مودی است. این قانون با کم‌وکاستی‌هایی همراه است که در دنیا کمتر دیده می‌شود. نقص این روش در اظهارات است؛ به‌علت اینکه اطلاعات آماری کاملی از فروش ثبت نمی‌شود.

در بخش دوم، موضوع مالیات بر ارزش افزوده است. طی سال‌های گذشته، طلا و مصنوعات آن از کالاهای مهمی بودند که فرآیند قانون‌گذاری و وصول مالیات ارزش افزوده از آن با چالش‌ها و مقاومت‌هایی همراه بوده است. طبق قانون آزمایشی مالیات ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ فروش طلا و مصنوعات آن مشمول ۹ درصد مالیات ارزش افزوده می‌شد. یعنی در هر فاکتور فروش، مالیات ارزش افزوده با نرخ استاندارد ۹ درصد به اصل طلا همراه با اجرت ساخت و سود آن تعلق می‌گیرد. هنگامی که کل طلا مشمول مالیات شود، از یک مقدار طلای مشخص، بارها و بارها مالیات اخذ می‌شود که در این صورت معادل ارزش طلای اولیه یا حتی بیش از آن، مالیات ارزش افزوده دریافت شده است. دولت پس از ۸ سال در سال ۱۳۹۵، با پذیرش مشکلات و نارضایتی‌های به‌وجود آمده، برای اصلاح قانون مالیات ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ و کاهش اعتراض به نحوه مالیات‌ستانی از طلا، نرخ مالیات ارزش افزوده طلا و مصنوعات آن را از ۹ درصد به ۳ درصد کاهش داد. در نهایت با قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده از ابتدای سال ۱۴۰۱ این مالیات بر مبنای ۹ درصد از اجرت طلا گرفته می‌شود. در نتیجه این قانون جدید میزان تقاضا در بازار افزایش یافت و مشتریان با رضایت بیشتری اقدام به خرید طلا می‌کردند.

بخش سوم مالیات بر عایدی سرمایه است. به‌صورت کلی مالیات بر عایدی سرمایه می‌تواند باعث ایجاد عدالت مالیاتی در بین مردم شود. مالیات برای برقراری عدالت بیشتر در جامعه و کنترل سوداگری در بخش‌های مختلف سرمایه‌پذیر مانند مسکن اتخاذ می‌شود.

در بخش مالیات بر عایدی سرمایه کاستی‌هایی در کشور داریم که این امر سبب می‌شود شخص به‌جای آنکه سرمایه خود را در تولید به کار گیرد، حجمی از طلا یا سکه خریداری کند. این فعالیت‌ها به‌دلیل آنکه در قالب شخص حقیقی انجام می‌شود و در برخی موارد ثبت نمی‌شود، مالیاتی از آنها گرفته نمی‌شود.

این یک فعالیت سوداگری است که در بسیاری از کشورهای دنیا انجام می‌شود. به‌دلیل اینکه فرد سرمایه‌ای را حصر کرده، مالیات مابه‌التفاوت نرخ فروش منهای خرید که تورم را نیز از آن می‌کنند باعنوان عایدی سرمایه از فرد گرفته می‌شود. این روند هنوز در کشور ما جا نیفتاده است. اگر فرد سکه را از شخص یا طلافروشی بخرد که ثبت نشود، مالیاتی نیز از آن گرفته نمی‌شود.

در حال حاضر بزرگ‌ترین ضعف ما در نظام مالیاتی نبود بانک اطلاعاتی است و آمارها به صورت پراکنده و متفرق در سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف موجود است و تا زمانی که این اطلاعات تجمیع نشود، قضاوت مالیاتی ممکن نخواهد شد. بیشتر فاکتورهایی که توسط طلافروشان ارائه می‌شود دستی و غیرقابل‌رصد است.

اگر فاکتورها هوشمند شود و قابل‌رصد باشد، مامور مالیات فرآیند رسیدگی را بهتر انجام می‌دهد؛ در نتیجه بهترین راهکار برای ساماندهی مالیات، صدور صورت‌حساب‌های الکترونیکی است که برای دو طرف خریدار و فروشنده ثبت شود.

مدتی است مانند سایر کشورها فروش طلا به‌صورت قطعه‌ای در کشور ما مرسوم شده است. درباره فروش قطعه‌ای طلا منافع مصرف‌کننده تامین می‌شود اما در بحث مالیات آن ابهاماتی وجود دارد. در کل تا زمانی که خرید و فروش طلا به هر طریقی رصد و صورت‌حساب الکترونیکی صادر نشود، این مشکلات نیز وجود دارد.

یادداشت

چانه‌زنی بر سر نرخ مسکن ملی

منصور غیبی
کارشناس مسکن

پروژه نهضت ملی مسکن باوجود فراز و نشیب‌ها در مناطق مختلف کشور با شدت و ضعف پیش می‌رود؛ اما باتوجه به نوسانات قیمت‌ها در بخش‌های مختلف اعم از تامین زمین، مصالح ساختمانی و... نرخ واحدها براساس مترمربع به‌مراتب بالاتر از آن چیزی است که دولت در ابتدای رونمایی از طرح اعلام کرد. عضو شورای‌عالی مسکن در این رابطه گفته است: نرخ نهضت ملی مسکن در شورای‌عالی مسکن به بحث گذاشته شده و به متری ۸ میلیون تومان رسیده‌ایم.

این در حالی است که در ابتدای رونمایی از طرح، نرخ هر مترمربع طرح نهضت ملی مسکن، ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان اعلام شد. به‌طبع هزینه‌های ساخت، نتیجه طبیعی طولانی شدن پروژه نهضت ملی مسکن و در حال حاضر هزینه ساخت به حدود ۸ میلیون تومان در هر مترمربع رسیده است؛ در حالی که شاید اگر کارها روی روال بود، امکان داشت با ۴۰ درصد کمتر از این رقم، پروژه را جمع کرد.

ایده اجرای طرح نهضت ملی مسکن در صورت اجرای درست می‌توانست بخشی از مشکلات کشور در حوزه تامین خانه را برطرف کند، اما در اجرا با مشکلاتی روبه‌رو شده است. کارشناسان از ماه‌ها قبل مشکلات پروژه‌های نهضت ملی مسکن را به اطلاع وزارت راه و شهرسازی رساندند، اما تا امروز اقدام جدی برای رفع موانع انجام نگرفته است. به‌نظر می‌رسد در اجرای این طرح، یک رویه خاص وجود ندارد و بدنه مدیریتی وزارت راه و شهرسازی، بدون توجه به توافقات و راه‌حل‌های کارشناسی، روش خود را اعمال می‌کند. در طرح‌های مسکن که توسط دولت ارائه می‌شود، اعلام نرخ تمام‌شده واقعی بسیار اهمیت دارد، در واقع برآورد واقعی، عینی و دقیق باید از نرخ تمام‌شده وجود داشته باشد. این نرخ تمام‌شده باید به تمامی متولیان اجرایی، پیمانکاران، تامین‌کنندگان مصالح ساختمانی و متقاضیان به‌صورت شفاف اعلام شود. اینکه هر بار هر مسئولی اظهارنظری در رابطه با قیمت تمام‌شده پروژه نهضت ملی مسکن دارد، به ضرر تمام متولیان متصدی است. نرخ تمام‌شده واقعی بسیار مهم است و باید درباره آن شفاف‌سازی انجام بگیرد.

چرا که باوجود ارقام متفاوت، متولیان اجرایی که قرار است با پیمانکاران پروژه‌ها قرارداد امضا کنند، سرگردان مانده‌اند و طرح جلو نمی‌رود. مصرف‌کنندگان نیز باید براساس نرخ تمام‌شده واقعی، مقدار سرمایه‌گذاری خود را مشخص کنند. اینکه ابتدای راه یک نرخ اعلام شود و در اواسط مسیر، چندین نرخ اعلام شود، تمامی ذی‌نفعان نهضت ملی مسکن را دچار ضرر و زیان بسیاری خواهد کرد. اگر واقعیت آشکار نشود، همه متضرر خواهند شد، همچنین باور تمامی ذی‌نفعان خدشه‌دار شده و دیگر کسی طرح‌های دولت برای ساماندهی بازار مسکن و خانه‌دار شدن اقشار ضعیف را باور نخواهد کرد. کیفیت حاصل از اجرای پروژه براساس نرخ مصوب هم مهم است، درواقع باید به این موضوع نیز فکر کنیم که نرخ تمام‌شده چگونه و چطور خواهد توانست بر ارتقای کیفیت پروژه اثرگذار باشد. اگر بخواهیم با قیمت حداقلی پیش برویم، کیفیت کار خدشه‌دار می‌شود؛ بنابراین هر فردی و شخصی که قرار است در وزارتخانه جایگزین شود، باید براساس واقعیت‌هایی که در جامعه با آن مواجه است، جلو برود.

تامین منابع مالی و پایدار پروژه بسیار مهم است. باید بدون هیجان وارد ادامه ماجرا شود. باید دولت شهامت داشته باشد و اگر در تحقق وعده‌های قبلی ناتوان است، آن را به‌شکل رسمی اعلام کند،زیرا شفاف‌سازی در ابتدا برای بدنه خود دولت مهم و اثرگذار است و خود دولت بهتر از هر کس دیگری می‌داند در چه وضعیتی قرار دارد. اگر کیفیت ساخت و تحقق وعده، با کاهش وعده‌های قبلی به‌عنوان‌مثال با ساخت ۲ میلیون مسکن در ۴ سال عملی می‌شود، آن را شفاف و باشهامت اعلام کند. دولت اعلام کند ۲ میلیون مسکن ساخته خواهد شد،اما با نرخ و کیفیت بالاتری تحویل متقاضی می‌شود. انطباق پروژه براساس توانایی موجود مهم است.

اگر شخصی که به‌عنوان وزیر جدید به وزارتخانه خواهد آمد، باز هم شعار دهد و اعلام کند من می‌توانم وعده‌های قبلی را که دیگران قادر به اتمام آن نبودند، به پایان برسانم، به‌نوعی آخرین بازمانده‌های اعتماد نیز از بین خواهد رفت؛ این تغییر و تحول بهترین فرصت برای تعادل ثانویه است.

تعامل همگانی برای ساماندهی بافت فرسوده پایتخت

به‌گفته مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران، مساحت شهر تهران ۷۰ هزار هکتار و از این میزان ۴۳۲۸ هکتار بافت فرسوده است.

به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، خلیل محبت‌خواه با اعلام اینکه در حال حاضر در کلانشهر تهران با مشکل یک میلیون کسری واحد مسکن روبه‌رو هستیم،افزود: باتوجه به شرایط مخاطرات طبیعی پیرامون بافت شهر تهران به‌لحاظ سیل یا زلزله و همچنین تسهیلات و امکانات در نظر گرفته‌شده در بافت‌های فرسوده به‌لحاظ وام یا بخشودگی‌های شهرداری و نظام‌مهندسی، ضرورت نوسازی و ایمن‌سازی بافت‌ها طی فرآیند ساخت‌وساز نهضت ملی مسکن بیش‌ازپیش احساس می‌شود و ضروری است، جدی گرفته شود.

وی ضرورت نوسازی بافت‌های فرسوده را در مناطق ۹ الی ۱۶ تهران به‌عنوان پرمخاطره‌ترین مناطق بافت فرسوده تهران لازم و پراهمیت برشمرد و تصریح کرد: متاسفانه شاهد بدقولی‌های زیادی در پرداخت تسهیلات بانکی هستیم که انتظار ما از بانک‌ها این است تا به تعهدات خود در قبال پرداخت وام‌های نوسازی عمل کنند تا جریان تولید مسکن با اولویت بافت فرسوده متوقف نشود.

محبت‌خواه بسته جدید تشویقی شهرداری تهران (شامل یک تا ۲طبقه تراکم تشویقی) و عدم‌دریافت عوارض را بسیار کارآمد توصیف کرد و یادآور شد: در حوزه نوسازی و بازآفرینی بافت فرسوده شهر تهران باید همه ارگان‌های ذی‌ربط وارد صحنه شوند.

ضرورت‌های بهسازی و نوسازی بافت شهری بررسی شد

سرطان نهفته در قلب پایتخت!

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

بافت فرسوده به یکی از مهم‌ترین مشکلات شهرها تبدیل شده است، چرا که در مواقع حادثه و بحران مانند آتش‌سوزی، زلزله و سایر بلایا، خدمات‌رسانی در این مناطق بسیار دشوار و حتی گاه غیرممکن خواهد شد، به‌طورکلی کاهش کارآیی هر پدیده و عدم‌رسیدگی، نگهداری و تجدیدحیات، فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که حیات شهری در محدوده‌ای از شهر، به هر علتی رو به رکود می‌گذارد و تلاشی برای رونق مجدد آن انجام نمی‌گیرد، بافت شهری آن محدوده در روند فرسودگی قرار می‌گیرد. فرسودگی در بافت‌های شهری بر کالبد بافت و همچنین فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی آن تاثیرگذار است. فرسودگی کالبدی و فرسودگی حیات اجتماعی و اقتصادی، در یک رابطه متقابل به تشدید یکدیگر کمک کرده و موجب رکود حیات شهری و تنزل شدید کیفیت زیست می‌شود.

در حال حاضر بسیاری از شهرهای کشور با مسئله‌ای به نام بافت‌های فرسوده مواجهند. این بافت‌ها یا هسته‌های قدیمی شهرها بوده و به‌مرورزمان دچار فرسودگی و عدم‌کارآیی شده‌اند یا در دوران معاصر بدون رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی شکل گرفته‌اند.

عکس: آیدا فریدی

می‌توان با اندکی تامل در وضعیت اقتصادی خانوارهای ساکن در بافت فرسوده متوجه شد ساکنان این محدوده‌ها به‌طورعمده از اقشار کم‌درآمد جامعه هستند و از امکان مالی لازم برای نوسازی خانه‌های خود برخوردار نیستند

ناپایداری تهران زیر سایه بافت‌های فرسوده

شهر تهران به‌عنوان مرکز سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران شهری است با ساختمان‌های به‌شدت آسیب‌پذیر و از طرف دیگر قرار گرفتن تهران روی گسل‌های ریز و درشت کمابیش تمام این شهر را در معرض خطر زلزله‌های مخرب قرار داده، همچنین افزایش جمعیت و وسایل نقلیه و محدودیت ظرفیت معابر، موجب ایجاد آلودگی‌های زیست‌محیطی بسیاری در این شهر شده است.

بافت‌های فرسوده شهر تهران و آلودگی‌های زیست‌محیطی، موضوعی است که موجب ناپایداری شهر تهران و نگرانی ساکنان و مدیران شهری شده، بنابراین مدیران شهری در پی نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران برآمده‌اند.

ازاین‌رو در روزهای اخیر مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران با اعلام اینکه در حال حاضر در کلانشهر تهران با مشکل یک‌میلیون کسری واحد مسکن روبه‌رو هستیم، اظهار کرد: باتوجه به شرایط مخاطرات طبیعی پیرامون بافت شهر تهران به‌لحاظ سیل یا زلزله و همچنین تسهیلات و امکانات در نظر گرفته‌شده در بافت‌های فرسوده به‌لحاظ وام یا بخشودگی‌های شهرداری و نظام‌مهندسی، ضرورت نوسازی و ایمن‌سازی بافت‌ها طی فرآیند ساخت‌وساز نهضت ملی مسکن بیش‌ازپیش احساس می‌شود و ضروری است، جدی گرفته شود، همچنین وی بسته جدید تشویقی شهرداری تهران و دریافت نکردن عوارض را بسیار کارآمد توصیف کرد و یادآور شد در حوزه نوسازی و بازآفرینی بافت فرسوده شهر تهران، باید همه ارگان‌های ذی‌ربط وارد صحنه شوند.

صمت در این گزارش، ضرورت بهسازی و نوسازی بافت فرسوده شهری را موردبررسی قرار داده است.

نقش موثر عوامل اقتصادی در توسعه‌شهری

اکبر رحمتی، کارشناس شهری و مسکن به صمت گفت: از آنجایی که عوامل اقتصادی نقش بسزایی در توسعه شهری دارند، بافت‌های فرسوده نیز از این قاعده مستثنا نیستند.

می‌توان با اندکی تامل در وضعیت اقتصادی خانوارهای ساکن در بافت فرسوده متوجه شد که ساکنان این محدوده‌ها بیشتر از اقشار کم‌درآمد جامعه هستند و از امکان مالی لازم برای نوسازی خانه‌های خود برخوردار نیستند، در واقع این افراد حتی توان بازپرداخت وام و تسهیلات اعطایی دولت را هم ندارند.

از سوی دیگر، پایین بودن نرخ مسکن نوساز و صرفه اقتصادی پایین سرمایه‌گذاری در این محدوده‌ها نسبت به سایر نقاط شهری، جریان سرمایه‌گذاری‌های بخش مسکن را به سوی این مناطق سوق می‌دهد، همچنین باتوجه به اجاره پایین در بافت‌های فرسوده، سهم قابل‌توجه اجاره‌نشینی در این بافت‌ها و وابستگی معیشت مالکان و مستاجران به این نوع از سکونت، نوسازی و بهسازی بخش‌هایی از بافت فرسوده را با چالش جدی مواجه ساخته است.

▣ کاهش حس تعلق ساکنان به بافت فرسوده

رحمتی خاطرنشان کرد: سطح فرهنگ اجتماعی ضعیف در بخش‌هایی از بافت‌های فرسوده به‌دلیل موقعیت شهری، طبقه و ترکیب اجتماعی ساکنان سبب شده است که حس تعلق ساکنان به بافت فرسوده کاهش یابد و علاقه‌ای به سرمایه‌گذاری در آن نداشته باشند، به‌طوری‌که در طول چند دهه اخیر، خروج ساکنان بومی از این محدوده‌ها و فروش و اجاره املاک به اقشار مختلف و آسیب‌پذیر جامعه مشکلاتی نظیر معضلات امنیتی، بزهکاری، مجردنشینی، اتاق‌نشینی و... را به‌وجود آورده است که در نهایت منجر به شکل‌گیری ذهنیتی منفی از بافت‌های فرسوده شده است، بنابراین از آنجایی که ویژگی‌های فرهنگی ساکنان هر محدوده یکی از عوامل اساسی در افزایش نرخ مسکن به‌شمار می‌روند، بنابراین وجود این عوامل منفی موجبات کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری و ساخت‌وساز را به نسبت سایر محدوده‌های شهری فراهم می‌سازد.

وی در ادامه گفت: ویژگی‌های کالبدی بافت‌های فرسوده از جمله، ریزدانگی و مساحت پایین، نفوذناپذیری و تنگ و باریک بودن معابر، برای قرارگیری و شکل هندسی ناموزون بناها از موانع نوسازی آنها به‌شمار می‌روند که می‌توانند نقش بسزایی در افزایش هزینه‌های تمام‌شده ساخت‌وساز و کاهش سرمایه‌گذاری و نوسازی در این محدوده‌ها داشته باشند.

وجود مشکلات زیرساختی و کمبود سرانه کاربری‌های عمومی و خدماتی در این محدوده‌ها موجبات استقبال کم مردم در ورود به این بافت‌ها و رکود بازار تولید و عرضه مسکن در آن را فراهم آورده است.

▣ قیمت‌های گزاف برای معامله املاک فرسوده

رحمتی خاطرنشان کرد: از آنجایی که گام نخست در راستای اجرای یک پروژه، نوسازی بافت فرسوده تامین زمین به یکی از ۲ روش تملک یا مشارکت با ساکنان است، هرکدام از این ۲ روش مسائل و مشکلات مخصوص خود را دارند. در روش تملک اراضی از آنجایی که بافت‌های فرسوده بیشتر دارای قطعات ریزدانه هستند و برای اجرای یک پروژه با مساحت مناسب نیاز به تملک چندین پلاک است، در مواجهه با چنین موضوعی، سرمایه‌گذار با مالکان متعددی روبه‌رو می‌شود که توافق با همه آنها برای فروش و واگذاری ملک خود مشکلات خاص خود نظیر پیشنهاد قیمت‌های گزاف و غیرواقعی از سوی مالکان را دارد. راهکار دوم در این‌باره ورود سرمایه‌گذار در قالب پروژه‌های مشارکتی است.

وی در پایان گفت: در اجرای این پروژه‌ها که بنا به ریزدانگی قطعات (ابعاد املاک) بیشتر به‌صورت پروژه‌های تجمیعی اجرا می‌شود، سرمایه‌گذار دوباره با مالکان و پلاک‌های متعدد که هرکدام مسائل و مشکلات اقتصادی و حقوقی متفاوت دارند، روبه‌رو خواهد شد. از مشکلات عمومی نظیر مسائل اقتصادی مالکان تا مشکلات خاص حقوقی و ثبتی که به کلی مشکل‌ساز هستند.

بنابراین تعداد املاکی که دارای چنین محدودیت‌های حقوقی و ثبتی هستند، قابل‌توجه است و هرکدام از این مسائل به‌نوبه خود تاثیر بسزایی در کاهش انگیزه ورود سرمایه‌گذار به این محدوده‌ها را دارند.

دولت باید نقش تسهیلگری در نوسازی بافت‌های فرسوده را با حمایت از شهرداری‌ها به‌انجام برساند و اگر بخواهد کارنامه درخشانی از خود درباره نوسازی بافت‌های فرسوده برجا بگذارد، نباید خود را رقیب بخش خصوصی و شهرداری‌ها بداند

مانعی بزرگ بر سر راه نوسازی بافت‌های فرسوده

جواد خوانساری، کارشناس بازار مسکن در رابطه با صحبت‌های مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران مبنی بر بسته جدید تشویقی شهرداری تهران برای نوسازی بافت‌های فرسوده به صمت گفت: در صورتی امکان اجرای موفق این بسته وجود دارد که دولت فقط نقش حمایتی و تسهیلگری را در رابطه با بافت‌های فرسوده برعهده بگیرد. در همین راستا، در دولت‌های قبل، شرکت مادر تخصصی عمران و مسکن تاسیس شد و در ظاهر خود را از فرآیند بافت‌های فرسوده کنار کشید، اما شرکت مذکور به‌طورکامل در خدمت دولت بود و فعالیت‌های آن بیشتر جنبه نمایشی داشت، زیرا دولت پیشین قصد داشت این کار را از دست شهرداری خارج کند.

وی به نوسازی بافت‌های فرسوده در برخی مناطق تهران اشاره و تصریح کرد: دلیل اصلی این موضوع، اعطای وام‌های تشویقی و افزایش ارزش‌افزوده زمین بود و در واقع نوسازی بافت‌های فرسوده بدون دخالت مستقیم دولت و به‌صورت خودجوش توسط مردم انجام شد.

طبق قوانین متعددی که وضع شده است، دولت و شهرداری‌ها وظیفه دارند به‌طور مشترک اقداماتی را در راستای نوسازی بافت‌های فرسوده در بازه زمانی مشخص انجام دهند، همچنین رویکرد برای نوسازی بافت فرسوده باید متعدد و متنوع باشد و باتوجه به پیچیدگی‌های بافت فرسوده و تعدد مسائل و چالش‌های این محدوده‌ها، سیاست‌های نوسازی نیز باید متناسب با این مسائل باشد.

امتناع دولت قبلی و سیستم بانکی از اعطای تسهیلات تشویقی، مانع بزرگی بر سر راه نوسازی بافت‌های فرسوده به‌وجود آورد، اما شهرداری‌ها از سال‌ها پیش، کارهای مطالعاتی بسیار خوبی درباره نوسازی بافت‌های فرسوده انجام دادند و حتی از تجارب سایر کشورها نیز استفاده کردند، اما اجرای آن به دلایل مختلفی انجام نشد که این موضوع برای مردم بی‌اعتمادی ایجاد کرد.

این کارشناس بسته جدید شهرداری را برای نوسازی بافت‌های فرسوده، بسیار امیدوارکننده ارزیابی کرد و گفت: اگر در واقع دولت راهکارهای مشخصی برای حمایت از بخش خصوصی به‌جای دخالت مستقیم با حمایت از شهرداری‌ها برای مدیریت اجرایی و تسهیلگری روابط داشته باشد و دوباره اعطای تسهیلات تشویقی در دستور کار بانک‌ها قرار بگیرد، زمینه برای نوسازی بافت‌های فرسوده فراهم می‌شود.

خوانساری افزود: دولت باید نقش تسهیلگری در نوسازی بافت‌های فرسوده را با حمایت از شهرداری‌ها به‌انجام برساند و اگر دولت بخواهد کارنامه درخشانی از خود در زمینه نوسازی بافت‌های فرسوده برجای بگذارد، نباید خود را رقیب بخش خصوصی و شهرداری‌ها بداند و تنها باید نقش هدایتی و حمایتی را برعهده بگیرد.

سخن پایانی

باوجود اینکه شهرداری با ابلاغ بسته‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده، مشوق‌های مناسبی را برای ترغیب ورود سرمایه‌گذاران به عرصه نوسازی بافت‌های فرسوده در نظر گرفته، اما از یک‌سو وجود ویژگی‌های خاص کالبدی در بافت‌های فرسوده و از سوی دیگر، وجود ضوابط خشک و انعطاف‌ناپذیر در طرح‌های توسعه شهری موانعی جدی بر سر راه نوسازی بافت‌های فرسوده و تولید و عرضه مسکن در این مناطق، با محدودیت‌های جدی مواجه است.

در این میان، دولت و سایر متولیان بخش مسکن باید در نظر داشته باشند که دستیابی به اهداف تعیین‌شده در این بافت‌ها، بدون حضور همه نقش‌آفرینان و مشارکت آنان امری ناممکن است. ایجاد چنین فضایی تنها با اتکا به اقدامات تشویقی در حوزه تامین مالی مسکن ممکن نیست و نیازمند وجود فضای قابل‌اعتماد برای جلب مشارکت واقعی همه نقش‌آفرینان به‌ویژه ساکنان این محدوده‌ها است. مشارکتی که اقدامات اجرایی نوسازی براساس آن شکل گرفته و تداوم یافته و در نهایت بستری روشن و قابل‌اعتماد را برای شکل‌گیری نهادها و اقدامات مشارکتی فراهم ساخته است. تدوین بسته‌های تشویقی از جمله مواردی است که باید موردتوجه قرار گیرد و در این زمینه باید پروانه‌های ساختمانی با تخفیف مناسبی ارائه و ساختمان‌های ریزدانه در قالب طرح نوسازی تجمیعی، نوسازی شوند.

پیشنهاد راه‌اندازی «متادیتا» کشورهای اکو

مدیر پایگاه ملی داده‌های علوم‌زمین کشور از پیشنهاد راه‌اندازی سامانه متادیتا و سرویس کاتالوگ کشورهای عضو اکو ECO-CSW در هشتمین اجلاس کارشناسان معدنی کشورهای عضو این سازمان خبر داد.

به گزارش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، امید اردبیلی افزود: این پروژه کاربردی توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و پایگاه ملی داده‌های علوم زمین پیشنهاد و ارائه شد.

به گفته وی، در این طرح روش‌های مدیریت داده‌های مکان‌محور در سطح کشورهای عضو اکو و همچنین مدیریت داده‌ها و پروژه‌های تهیه‌شده پیشین، پیشنهاد شد. اردبیلی خاطرنشان کرد: در این طرح پیشنهادی، پایگاه داده‌های علوم‌زمین کشور با تاکید بر چگونگی مدیریت داده‌های تولیدشده در کشورهای عضو اکو و باتوجه به تجربه موفق راه‌اندازی سامانه سرویس کاتالوگ در ایران، به مواردی همچون استانداردسازی و نمایش یکپارچه داده‌های تولیدشده می‌پردازد. مدیر پایگاه ملی داده‌های علوم‌زمین کشور ادامه داد: دستاورد مهم این سامانه تبدیل داده‌های ساختارنیافته با فرمت‌های متفاوت در قالب داده‌های ساختاریافته مکان‌محور روی نقشه‌های قابل جست‌وجو است که در یک تجربه به‌طور کامل متفاوت جست‌وجو براساس داده‌های موجود در جدول اطلاعاتی لایه‌های رقومی را نیز انجام می‌دهد. اردبیلی از سامانه فراداده و سرویس کاتالوگ به‌عنوان جدیدترین دستاورد پایگاه ملی داده‌های علوم‌زمین یاد کرد و گفت: این طرح با معرفی محصولات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران به‌عنوان گامی موثر در راستای ارائه درست اطلاعات این سازمان محسوب می‌شود. وی تاکید کرد: این سامانه به‌صورت جامع با ابزار جست‌وجو به‌صورت مکانی و توصیفی و باتوجه به سیاست‌گذاری‌های سازمان (دسترسی آزاد یا پرداخت هزینه) به‌منظور بهره‌مندی و استفاده از محصولات و داده‌ها در اختیار کاربران قرار می‌گیرد.

بررسی صمت از مشکلات حوزه زغال‌سنگ

سود، صرف توسعه معادن نشد

توسعه معادن زغال‌سنگ در دستور کار قرار گرفته و برای تحقق این هدف با کاهش واردات علاوه بر کاهش هزینه‌های ارزی واحدهای مصرف‌کننده، افزایش تولید در این حوزه محقق خواهد شد، اما چرا در سال‌های اخیر معادن زغال‌سنگ نتوانسته‌اند اهداف توسعه را محقق کنند و میزان واردات را کاهش دهند؟

به‌گزارش صمت، باوجود در اختیار داشتن ذخایر فراوانی از زغال‌سنگ که ذخیره قطعی آن یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن برآورد می‌شود، نباید نگرانی در زمینه تامین مواد اولیه وجود داشته باشد. این در حالی است که در سال‌های اخیر به‌ویژه در یک سال گذشته، واردات زغال‌سنگ توانسته نرخ تمام‌شده واحدی همچون ذوب‌آهن اصفهان را تحت‌تاثیر قرار دهد، به‌نحوی که این شرکت در خبری به سهامداران خود اعلام کرد بخشی از کاهش سود شرکت به‌دلیل واردات زغال‌سنگ بوده است.

عکس: صمت

نرخ‌گذاری از اواخر سال ۹۷ شروع شد و در عمل در این زمان نرخ زغال‌سنگ نسبت به سال‌های گذشته با افزایش همراه بود، اما واقعیت آن است که در ۳ سال اخیر تمام بازار با مشکلاتی مواجه شده و تورم تولیدکننده فزونی یافته است

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

محمدجعفر صالحی، معاون خرید ذوب‌آهن اصفهان بااشاره به اینکه ایران تبدیل به بزرگ‌ترین واردکننده زغال‌سنگ شده است، عنوان کرد: یکی از جوسازی‌های خبری در مسئله واردات زغال‌سنگ بر این مبنا است که حجم و ارزش زغال‌سنگ وارداتی را با کک وارداتی جمع کرده و اعلام می‌شود که زغال کک وارد شده، اما کل تولید زغال‌سنگ ایران تا به امروز از یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن کنسانتره تجاوز نکرده و حسب برنامه جامع تولید زغال‌سنگ و همچنین دستورالعمل‌های اولیه، ۲۵ تا ۳۰ درصد زغال‌سنگ کیفی الزاما باید با زغال‌سنگ تولید داخل ترکیب شود تا کک در حداقل کیفیت مطلوب کوره بلند تولید شود. وی درباره ظرفیت کک‌سازی موجود در کشور توضیح داد: از مجموع ظرفیت کنونی ۳ میلیون و ۵۰ هزار تنی کک‌سازی در کشور، یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن مربوط به ذوب‌آهن، یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن مربوط به زرند و ۱۵۰ هزار تن آن هم متعلق به طبس است.

وی ادامه داد: اگر این ۳ میلیون را در ۱.۴ ضرب کنیم، یعنی ما ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تن کنسانتره زغال‌سنگ، باید فارغ از کیفیت آن تولید کنیم تا نیاز داخل تامین شود که متاسفانه چنین ظرفیتی برای تولید زغال‌سنگ برنامه‌ریزی نشده و حاشیه سودی که سال‌ها پیش تولیدکنندگان زغال به‌دست آوردند، باید در این زمینه صرف می‌شد.

معاون خرید ذوب‌آهن با بیان اینکه کل استخراج مکانیزه معادن ما به طبس بازمی‌گردد، تشریح کرد: در طبس هم باوجود استخراج مکانیزه کل تولید در سال به ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن کنسانتره زغال‌سنگ می‌رسد. یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن دیگر از تولید ما به روش نیمه‌مکانیزه و سنتی انجام می‌شود.

مشکل حوزه زغال‌سنگ

مشکل حوزه زغال‌سنگ کشور چیست؟ آیا آن‌طور که باید در این سال‌ها به این بخش توجه یا آنکه حاشیه سود صرف توسعه معادن نشده است؟ یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که امروز معادن زغال‌سنگ با آن مواجهند، توسعه‌نیافتگی است که توانسته بر میزان تولید و حتی خطرات احتمالی در این معادن اثرگذار باشد. متاسفانه نبود سرمایه‌گذاری کافی در این معادن علاوه بر آنکه حجم استخراج را کاهش داده، توانسته تعداد حوادث را افزایش دهد. بخشی از این توسعه‌نیافتگی به نحوه نرخ‌گذاری‌ها برای زغال‌سنگ در بازار داخلی بازمی‌گردد که توانسته این مشکلات را به‌همراه داشته باشد.

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران در گفت‌وگو با صمت بااشاره به صحبت‌های معاون خرید ذوب‌آهن اصفهان، بیان کرد: نرخ‌گذاری از اواخر سال ۹۷ شروع شد و در عمل در این زمان نرخ زغال‌سنگ نسبت به سال‌های گذشته با افزایش همراه بوده، اما واقعیت آن است که در ۳ سال اخیر تمام بازار با مشکلاتی مواجه شده و تورم تولیدکننده هم فزونی یافته است، حتی در این زمینه، نرخ تمام‌شده در معادن زغال‌سنگ را به ذوب‌آهن ارائه کرده‌ایم.

وی ادامه داد: از سال ۹۷ تا به امروز هزینه‌های تولید در معادن زغال‌سنگ ۶۵۰ درصد افزایش داشته است. فراموش نکنیم نرخ ارز با نوسانات بسیاری همراه بود و همین موضوع باعث شده تا حاشیه سود چندانی در این سال‌ها حاصل نشود که حالا از محل آن توسعه انجام بگیرد یا خیر. متاسفانه افزایش نرخ وجود داشته، اما ناشی از تورم کل کشور بوده که حاشیه سود را از بین برده است. در کنار آن، امسال شاهد افزایش حقوق کارگران و هزینه‌های حمل انرژی بودیم که تمامی آن بر نرخ تمام‌شده تولید تاثیرگذار است.

صمدی در ادامه اضافه کرد: متاسفانه در سال ۱۴۰۱ قیمت‌ها نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ منفی شده و با کاهش ۱۰ درصدی همراه بوده است. باوجود شرایطی که صمدی به آن اشاره دارد، نمی‌توان توقع داشت معادن زغال‌سنگ در کنار افزایش تولید، توسعه در این معادن را اجرایی کنند.

گزارش‌های کدال ذوب‌آهن

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران بااشاره به گزارش‌های کدال ذوب‌آهن اصفهان بیان کرد: مطابق گزارش‌های موجود در کدال ذوب‌آهن، این شرکت سال گذشته نرخ زغال‌سنگ وارداتی خود را تنی ۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان اعلام کرده، در حالی که در همان زمان، متوسط نرخ زغال‌سنگ داخلی تنی ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. فراموش نکنیم که ما یک نرخ جهانی داریم و هر کیفیتی یک نرخ مشخص دارد.

صمدی اضافه کرد: بهترین زغال‌سنگ موجود در بازار، پریمیوم استرالیا است که تفاوت آن با بدترین کیفیت تنها ۳۰ درصد و جالب است، بدانید که ذوب‌آهن پریمیوم وارد نکرده و نکته دیگر آن است که کیفیت زغال در طبس نزدیک به زغال‌سنگ پریمیوم است. باتوجه به این توضیح، شاید مطرح شدن مسئله کیفیت از سوی ذوب‌آهن برای واردات زغال‌سنگ شاید توجیهی برای این موضوع باشد که توانسته بر سوددهی این مجموعه اثرگذار باشد.

صمدی تاکید می‌کند قیمت‌های جهانی مشخص و ذوب‌آهن اصفهان اعلام کرده است، امسال زغال‌سنگ وارداتی را تنی ۱۲ میلیون تومان خریداری می‌کند، در حالی که زغال‌سنگ داخلی امسال ارزان‌تر از سال گذشته و بین ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان تا ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است.

آمارهای وارداتی زغال‌سنگ

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران بااشاره به آمارهای وارداتی زغال‌سنگ اظهار کرد: در ۷ ماه نخست امسال، ۵۲۰ میلیون دلار زغال‌سنگ وارد کشور شده، در حالی که در تامین ارز با مشکلات بسیاری مواجهیم، همچنین پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال این عدد به یک میلیارد دلار برسد.

وی ادامه داد: ما پیشنهاد کرده‌ایم نرخ زغال‌سنگ داخلی به‌میزان ۳۰ درصد افزایش پیدا کند و ما هم در مقابل تولید را ۳۰ درصد افزایش و نیاز موجود را تامین کنیم، البته هنوز با این پیشنهاد موافقت نشده است. از سویی دیگر، ما در موضوع صادرات هم با مشکلات بسیاری مواجهیم که می‌تواند بر این سوددهی اثرگذار باشد.

سخن پایانی

آن‌طور که پیدا است، معادن زغال‌سنگ کشور، ظرفیت توسعه و افزایش تولید را دارند، در حالی که دولت و مصرف‌کننده عمده آنها یعنی ذوب‌آهن اصفهان نگاه حمایتی به این حوزه داشته باشد. اگر موضوع افزایش نرخ مورد قبول واقع شود، معادن زغال‌سنگ می‌توانند توسعه در کنار افزایش تولید را رقم زده و میزان واردات این ماده معدنی را کاهش دهند. این در حالی است که میزان ذخایر ارزی کشور به‌دلیل شرایط تحریمی و نوسانات ارزی چندان حال خوشی ندارد و این موضوع می‌تواند بخشی از هزینه‌های ارزی مجموعه‌ای همچون ذوب‌آهن را کاهش دهد.

یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که امروز معادن زغال‌سنگ با آن روبه‌رو هستند، توسعه‌نیافتگی است که توانسته بر میزان تولید و حتی خطرات احتمالی در این معادن اثرگذار باشد

افزایش حضور گل‌گهر در پروژه‌های فراسرزمینی

کتایون ملکی: شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در تلاش است تا با نگاهی کارشناسی در مسیر گام بردارد که علاوه بر بهره‌برداری از ذخایر معدنی، توسعه مجموعه، منطقه و توسعه ملی، خود را در عرصه جهانی مطرح کند. اتفاقی که می‌تواند همکاری‌های جدیدی را میان این شرکت و شرکت‌های خارجی رقم زده و حضور گل‌گهر را در پروژه‌های فراسرزمینی بیش از پیش پررنگ کند.

به گزارش صمت، نقش پررنگ شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در زنجیره ارزش فولاد باعث می‌شود تا این مجموعه با نگاهی بلندمدت به‌سراغ هدف‌گذاری‌های خود برود، در واقع تدوین سندی جامع و درون‌سازمانی در کنار سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، می‌تواند توسعه در این شرکت را سرعت بخشیده و رفته‌رفته سهم گل‌گهر در این زنجیره را بیش از پیش کند.

اما فراموش نکنیم بخشی از این برنامه‌ها ناشی از دیدگاه مدیریتی در این مجموعه است که تلاش می‌کند تا خود را با اتفاقات جهانی همسو کرده و میزان بهره‌وری را افزایش دهد. این دیدگاه باعث شد تا نشست «آینده گل‌گهر از دیدگاه استراتژیک» در این مجموعه برگزار شود.

اما تدوین این سند چشم‌انداز چه کمکی به افزایش سهم گل‌گهر در زنجیره ارزش فولاد می‌کند؟

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با تحقق این سند چشم‌انداز به یکی از شرکت‌های بزرگ بین‌المللی تبدیل می‌شود، در واقع این نقشه‌راه می‌تواند گل‌گهر را پرچم‌دار شرکت‌های معدنی کشور در عرصه بین‌المللی کرده و حضور فراسرزمینی را برای آن رقم زند.

در اختیار داشتن یک سند کارشناسی و تدوین‌شده باعث می‌شود گل‌گهر از مسیر پیش‌بینی‌شده خارج نشود و کار خود را در راهی مشخص ادامه دهد، حتی با تغییر مدیریتی این برنامه دستخوش تغییر نخواهد شد. تدوین این نقشه باعث می‌شود تا تمامی موضوعات، موانع و چالش‌ها شناسایی و راهکاری برای آن یافت شود، در حقیقت گل‌گهر با نگاهی کارشناسی پا به این مسیر گذاشته است.

اما علاوه بر آنکه تحقق این برنامه می‌تواند گل‌گهر را در میان شرکت‌های بین‌المللی بزرگ قرار دهد، دستاوردهای داخلی هم به‌همراه دارد که جایگاه این مجموعه را در زنجیره ارزش فولاد ویژه‌تر از قبل می‌کند.

پیش‌تر گل‌گهر برای تحقق سند چشم‌انداز ۹۸ باوجود چالش‌های فراوان، اقدامات خوبی انجام داد که امروز می‌توان نتایج آن را شاهد بود، در واقع همراهی پرسنل در کنار نگاه کارشناسی مدیران این مجموعه مهر تاییدی بر تحقق برنامه‌های گل‌گهر خواهد بود، اما به هر حال، علاوه بر برنامه‌ریزی درون‌سازمانی نیازمند حمایت‌های برون‌سازمانی از سوی دولت است.

گل‌گهر با تحقق این برنامه در گام اول به توسعه اقتصادی و صنعت فولاد کشور کمک می‌کند و در گام بعدی منجر به افزایش اشتغال‌زایی و توسعه فرهنگی و اجتماعی می‌شود. بدون شک با توسعه فعالیت‌های معدنی و صنعتی گل‌گهر، حضور این مجموعه در بخش مسئولیت‌های اجتماعی هم افزایش پیدا می‌کند که به‌نفع مردم منطقه خواهد بود.

گل‌گهر توسعه را به‌صورت همه‌جانبه در دستور کار دارد تا به مقصد پیش‌بینی‌شده دست پیدا و در نهایت توسعه پایدار را در این مجموعه محقق کند.

با تکمیل زنجیره ارزش در این مجموعه، می‌توان شاهد حضور بیشتر در بازارهای فولادی بود، به‌نحوی که فولادگر، رئیس هیات‌مدیره شرکت گل‌گهر معتقد است، گل‌گهر را گل سرسبد تولید و صنعت فولاد کشور می‌دانند.

این موضوع به‌معنای رقابت این مجموعه با فولادسازان هم خواهد بود، اما فراموش نکنیم در اختیار داشتن مواد اولیه می‌تواند رمز اصلی موفقیت این مجموعه حتی در بازار فولاد در ادامه تکمیل زنجیره ارزش فولاد باشد. گل‌گهر می‌داند امروز با برنامه‌ریزی دقیق می‌تواند پرچم‌داری در زنجیره ارزش را از آن خود کرده و در عرصه جهانی خوش بدرخشد. چنین موضوعی می‌تواند همکاری‌های بین‌المللی در سطح شرکت‌ها را از سوی گل‌گهر عملی کند که منجر به توسعه بخش معدن می‌شود.

در واقع امروز با نگاهی درونگرا و به‌دور از تعاملات جهانی نمی‌توان انتظار توسعه و افزایش بهره‌وری را داشت. نگاه رو به جلو و ورود به عرصه جهانی باعث می‌شود، سرمایه‌گذاری گل‌گهر در بخش تحقیق و توسعه بیشتر شده و موضوع ساخت داخل را بیش از پیش دنبال کند. چنین بخشی می‌تواند محلی برای همکاری‌های بین‌المللی باشد.

اما فراموش نکنیم در مسیر تحقق این برنامه، گل‌گهر با چالش‌های بسیاری مواجه است که برخی با حمایت‌های دولت و برخی با همکاری‌های مشترک این مجموعه و دولت انجام می‌شود. بدون شک زمانی که مجموعه‌ای در مسیر توسعه گام برداشته و می‌تواند انقلابی معدنی را در منطقه خود محقق و لازم است دولت در بخش وضع قوانین و مقررات از تصمیمات خلق‌الساعه عقب‌نشینی کند. به هر حال، بارها این تصمیمات توانسته حضور شرکت‌های معدنی در بازارهای جهانی را تحت‌تاثیر قرار دهد.

از سویی دیگر، تامین زیرساخت‌های اصلی از جمله انرژی، حمل‌ونقل و... می‌تواند به‌عنوان چالشی جدی مطرح باشد، هرچند گل‌گهر در سال‌های اخیر با ورود به حوزه‌های یادشده تلاش کرد تا بخشی از نیاز خود را تامین کند، اما به هر حال به‌طور کامل از این چالش‌ها مستثنا نبود. امروز بیش از هر زمان دیگری، بخش معدن نیازمند حمایت‌های دولتی است، زیرا مجموعه‌هایی معدنی همچون گل‌گهر توانمندی‌های خود را ثابت کرده و نشان داده‌اند، حتی در شرایط تحریم می‌توانند در بخش صادرات غیرنفتی برای ارزآوری به دولت کمک کنند.

به هر حال سند تدوین‌شده می‌تواند توسعه‌ای جدید را در منطقه گل‌گهر رقم زند که همان‌طور که اشاره شد، دستاورد آن در بخش‌های منطقه‌ای، ملی و حضور در عرصه جهانی قابل‌رویت است.

نگاه کارشناس

توسعه هوشمندسازی و معدنکاری دیجیتال

اردشیر سعدمحمدی، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات: در حال حاضر بخش معدن کمابیش در راستای منفی حرکت می‌کند و در آخرین آمارها نیز رشد سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ به‌جای افزایش، نزول ۴ درصدی را تجربه کرده و این عدد بیانگر رفتار و سیستم مدیریتی است. مشاهده فرآیندهای به‌روز معدنکاری در شرکت‌های برجسته، به‌خوبی تفاوت‌های کشور با جهان را به‌نمایش می‌گذارد. جز این کار، لازم است به ۲ نکته اساسی توجه شود. نخست اینکه سیستم هوشمند در بخش اکتشاف قادر است، چه اقداماتی انجام دهد. انتقال این توانایی‌ها به معدنکاران ایران، از درجه اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بسیاری از معدنکاران و شرکت‌های معدنی هنوز هم با این قبیل توانایی‌ها که در نتیجه هوشمندسازی معدن از طراحی تا عملیات، سیستم‌های محاسباتی و ذخایر که به کل متحول شده‌اند و قابل‌دسترسی هستند، آشنایی ندارند. امروز کل سیستم‌هایی که در ایران برای اکتشاف استفاده می‌شوند، سنتی هستند که این موضوع در زمینه محاسبات، اختلاف جدی با دنیا ایجاد کرده است که باید مورد تاکید قرار گیرد، البته در بخش تکنولوژی بخش‌هایی از فناوری‌های نسل چهارم نظیر تکنولوژی «VAR» و پایش هوشمند سه‌بعدی در مجموعه‌هایی نظیر مس سرچشمه عملیاتی شده که فواید بسیاری در پی داشته است. امروز بسیاری از این فناوری‌ها در دسترس هستند، اما استفاده از آنها در کشور شایع نشده، در حالی که طراحی فازبندی‌ها در جهان به‌شکل آنلاین انجام می‌شود، ما در کشور به این رویه دسترسی نداریم، درواقع نزدیک به ۲ تا ۳ نسل از فناوری معدنی عقب افتاده‌ایم و اگر تدبیری برای کاهش این فاصله اندیشیده نشود، عقب‌ماندگی شدت خواهد گرفت. استفاده از دامپتراک‌های ۱۳۰ تنی به‌ندرت در کشور شایع است که امروزه تراک‌های مورداستفاده در دنیا، با ظرفیت بیش از ۴۰۰ تن کار می‌کند و حتی برخی سازندگان به‌سمت ساخت دامپتراک‌های ۵۵۰ تنی رفته‌اند. تاسف‌بارتر از این موضوع، وضعیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل در کشور است که از منظر نحوه کف‌سازی و زیرسازی، از اساس باید با تحول و نیازهای جدید همسو شود. تمام این عوامل موجب خواهد شد تا هزینه تمام‌شده معدنکاران ایران ۱۰۰ درصد از رقبای جهانی بیشتر شود.

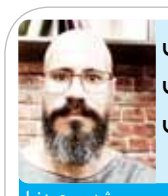
خبر روز

توسعه مراودات ایران و قزاقستان

سفیر قرقیزستان در ایران گفت: ما سال‌ها با ایران تعامل داریم و صنعت کاشی و سرامیک این کشور قوی و کیفیت محصولات آن بالا است. به گزارش ایرنا، تورداکن سی دیکف در حاشیه بازدید از منطقه ویژه اقتصادی بیرجند افزود: در سال‌های گذشته از ایران واردات سرامیک داشتیم، اما با تجهیزات دیگری وارد می‌شد. وی گفت: اکنون فناوری و تجهیزات سرامیک ایران نسبت به گذشته تغییر کرده و پیشرفته‌تر شده است. سفیر قرقیزستان اظهار کرد: ایران شروع به تولید فناوری کرده است و در کنار آن از ظرفیت متخصصان ایرانی استفاده می‌شود. وی در ارتباط با کارخانه طراحی و ساخت ماشین‌آلات خطوط تولید کاشی و سرامیک در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند گفت: در این کارخانه باوجود اینکه فناوری از ایتالیا وارد شده، اما کارخانه با استفاده از توان متخصصان ایرانی راه‌اندازی شده و فعال است. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خراسان‌جنوبی هم در این بازدید گفت: کارخانه شرکت فنی و مهندسی الکتروصدرا در زمینه طراحی و ساخت انواع ماشین‌آلات خطوط تولید کاشی و سرامیک سال ۱۳۹۸ در این منطقه شروع به کار کرد. حسین زارعی با بیان اینکه ۳۰ درصد مواد اولیه این واحد تولیدی از چین وارد می‌شود، افزود: سالانه ۵ دستگاه تولید می‌کنیم و بازار فروش محصولات این کارخانه، در کشور از جمله یزد و اصفهان بوده که به‌تازگی کشور عمان نیز درخواست داده است. وی بیان کرد: واحد طراحی ساخت و تولید ماشین‌آلات خطوط تولید کاشی با ۵ هزار و ۸۰۰ مترمربع زیربنا در زمینی به مساحت ۲۰ هزار مترمربع توسط بخش خصوصی در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به‌بهره‌برداری رسیده است. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خراسان‌جنوبی درباره کارخانه تولیدی چرم که سفیر قرقیزستان از آن بازدید کرد، گفت: این واحد از سال ۱۳۹۸ در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند شروع به فعالیت کرد و سالانه ۳ هزار تن انواع چرم را تولید می‌کند. وی ادامه داد: در حال حاضر تولیدات به‌اندازه نیاز کشور است، اما خطوط تولید دونوبته شده تا زمینه صادرات محصولات نیز فراهم شود و در صورت تمایل قرقیزستان، آماده همکاری با این کشور هستیم. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان‌جنوبی هم گفت: این استان جزو ۳ تا ۴ استان نخست کشور در حوزه صنعت کاشی و سرامیک است. عباس جرجانی افزود: در زمینه محصولاتی از قبیل لاستیک، کاشی، سرامیک و ماشین‌آلات خطوط تولید کاشی و سرامیک می‌توانیم با قرقیزستان تعامل داشته باشیم. وی بیان کرد: در حال حاضر تنها یک کارخانه کاشی و سرامیک استان به این کشور در حد محدود صادرات دارد که در تلاش هستیم، مراودات را بیشتر کنیم.

یادداشت

فرازونشیب‌های بورس تهران زیر ذره‌بین

شهبر محمدنیا
کارشناس بازار سرمایه

آبان سال جاری خلاف ماه‌های گذشته روزهای مثبتی را برای بازار سرمایه رقم زد. بعد از گذر از روزهای رو به رشد بورس شاهد روند باثباتی در این بازار بوده‌ایم؛ تا جایی‌که باید اقرار کرد شاخص کل تغییر قابل‌توجهی نداشته است.

دلایل متعددی را می‌توان برای توجیه روند رو به رشد بورس تهران در هفته‌های گذشته و بعد عبور این بازار از روند نزولی عنوان کرد؛ در درجه نخست آنکه ارزش بسیاری از سهم‌ها باوجود ارزندگی در ماه‌های اخیر افت قابل‌توجهی داشته است. همین موضوع زمینه‌ساز بازگشت بورس تهران به مسیر صعود شده است.

در ادامه از روند رو به رشد نرخ دلار باید به‌عنوان دیگر شاخص مهم و اثرگذار در سبزپوشی بورس تهران نام برد. روند افزایشی بهای دلار از چند جهت بر عملکرد بورس تهران اثرگذار است. در گام نخست آنکه بسیاری از صنایع بورسی ما صادرات‌محور هستند؛ بنابراین رشد نرخ ارز به‌منزله افزایش درآمد این صنایع است. علاوه بر این روند صعودی قیمت دلار در بازار توافقی و آزاد، به‌منزله تداوم مسیر افزایشی تورم در اقتصاد است و همزمان از افزایش ارزش سهام شرکت‌های بورسی حمایت می‌کند.

این روند رو به رشد که همچنان هم ادامه دارد به‌منزله آن است که توافق برجام در کوتاه‌مدت احیا نمی‌شود یا امید چندانی برای کسب نتیجه از برجام وجود ندارد. بدین ترتیب تردید و ترس بر بازار بورس تهران حکمفرما است، این در حالی است که در شرایطی که ترس و تردید بر بازار سایه انداخته، معامله‌گر نمی‌تواند برای حضور در این بازار تصمیم بگیرد.

روند رو به رشد بهای فلزات در بازار جهانی دیگر محرک بورس تهران در هفته‌های گذشته بوده است. بسیاری از صنایع بزرگ بورسی کشور، صادرات‌محور هستند؛ بنابراین رشد جهانی نرخ کامودیتی‌ها اثر مستقیمی روی سودآوری این شرکت‌ها دارد.

علاوه بر تمام موارد یادشده باید تاکید کرد اعلام خبر تخصیص بسته حمایتی ازسوی سازمان بورس محرک رشد بازار سرمایه بوده است.

در این بسته جامع، پرتفوهای زیر ۱۰۰ میلیون تومانی بیمه شدند و در نتیجه نقدینگی لازم به بازار تزریق شد. در واقع این سیاست به لحاظ روانی جهت‌دهی مثبتی برای سهامداران ایجاد و آنها را به خرید ترغیب کرد.

باوجود تمام نقاط قوت یادشده باید تاکید کرد رشد موردبحث در بازار سرمایه هیجانی یا تحت تاثیر حمایت بود. در واقع حس جامانگی در بسیاری از معامله‌گران دیده می‌شود. در چنین شرایطی، شاهد نوسان قابل‌توجه در فرآیند معامله سهم‌ها در بورس هستیم و بسیاری از سهم‌ها از کف مجاز تا حداکثر مجاز در طول یک روز معامله شدند؛ بنابراین باتوجه به رشدی که بیشتر سهم‌های بازار تجربه کرده‌اند، عده‌ای از صاحبان سهام در هفته پیش رو به‌دنبال ذخیره سود خواهند بود. این موضوع عملا نوسانات منفی را در بازار ایجاد خواهد کرد. البته این بازار در میان‌مدت همچنان ارزنده خواهد بود.

در ادامه باید تاکید کرد در حال حاضر در آستانه تدوین و تصویب بودجه سال آتی هستیم. در طول سال‌های گذشته، کسری بودجه یکی اصلی‌ترین چالش‌های بازار سرمایه بوده است. قیمت خوراک و نرخ بهره مالکانه معادن، افزایش دستمزد، قیمت ارز و... موضوعاتی هستند که در بودجه تصویب می‌شوند و تاثیر بسزایی بر عملکرد بورس تهران دارند.

مراحل تدوین بودجه سال ۱۴۰۱ برای صنایع و فعالان بورسی کشور حساسیت‌برانگیز بود؛ بر همین اساس لایحه پیشنهادی ازسوی دولت با آنچه در نهایت در مجلس تصویب شد تفاوت‌های زیادی داشت. یعنی اعتراضات صنفی به برخی موارد لایحه توانست اثرگذار باشد و زمینه اصلاح این سند مالی را فراهم کند.

امسال هم انتظار می‌رود پس از ارائه لایحه بودجه به مجلس، صنایع مختلف از حقوق خود دفاع کنند.

رشد ۲۰ درصدی تامین مالی از طریق بازار سرمایه

در حال حاضر بازار سرمایه ۲۵ درصد نیاز مالی بخش‌های مختلف اقتصاد کشور را تامین می‌کند. به گزارش شرکت بورس اوراق بهادار تهران، محمود گودرزی، مدیرعامل بورس اوراق بهادار تهران گفت: در سال ۹۰ بازار سرمایه کشور ۵ درصد در تامین مالی بخش‌های مختلف اقتصادی کشور نقش داشت و ۹۵ درصد آن بر دوش بانک‌ها بود.

مدیرعامل بورس تهران ارتقای سواد مالی را ضروری دانست و اظهار کرد: افزایش سواد مالی در شرکت‌ها به‌ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان ضروری است، زیرا باعث می‌شود با ابزارهای مختلف مالی آشنا شوند و بتوانند متناسب با ابعاد کاری خود تامین مالی از طریق بازار سرمایه را انجام دهند.

مدیرعامل بورس اوراق بهادار تهران در بخش دیگری از سخنانش گفت: در چند دهه گذشته اقتصاد جهانی مبتنی بر بنگاه‌های اقتصادی فیزیکی و غول‌آسای بین‌المللی برای تولید ثروت و ارزش‌افزوده بود و بانک‌ها و سرمایه‌گذاران از دارایی‌های فیزیکی بنگاه حمایت می‌کردند، اما امروز تولید ثروت و ارزش‌افزوده‌ها مبتنی بر دانش و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان است و قطعا بازار سرمایه کشور ما نیز راه و آینده‌ای جز این ندارد. گودرزی چشم‌انداز بازار سرمایه را در حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان روشن دانست و افزود: این الگوی جهانی برای ما وجود دارد که اگر بخواهیم به اشتغال و ثروت و توسعه برسیم باید از شرکت‌های دانش‌بنیان و علم و دانش آنها حمایت کنیم. وی گفت: بازار سرمایه نیز برای تولید ثروت باید مشتاقانه به طرف حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان گام بردارد.

کارشناسان در ارزیابی عملکرد تالار شیشه‌ای مطرح کردند

رونق گذرای بورس

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

اقدامات حمایت‌گرانه از بورس تهران که از هفته‌های ابتدایی آبان شاهد آن بودیم، منتهی به سبزپوشی تابلو بورس شد. همزمان ارزندگی سهام اغلب شرکت‌های بورسی و همچنین رشد قابل‌توجه نرخ دلار در بازار آزاد از مهم‌ترین دلایل تقویت بورس در هفته‌های گذشته بودند. بااین‌وجود بازار سرمایه در ۲ هفته گذشته مسیر باثباتی را پشت سر گذاشته و به‌اعتقاد برخی از فعالان بازار وارد فاز تعادل شده است. نگاه کلی به عملکرد بورس تهران در روز شنبه، ۵ آذر حکایت از آن دارد که شاخص کل در نهایت افت ۲ هزار واحدی را تجربه کرد و در ارتفاع یک میلیون و ۴۰۸ هزار واحدی ایستاد. این روند ریزشی محدود در روز ۶ آذرماه نیز ادامه داشت و شاخص کل با افت ۰.۱۴ درصدی در محدوده یک‌میلیون و ۴۰۶ هزار واحد متوقف شود. بورس تهران در روز دوشنبه هفتم آذر ماه برای نخستین بار در هفته جاری در محدوده سبز رنگ به کار خود پایان داد. نوسان کم‌رمق شاخص کل تهران منجر به رشد ۰.۱۵ درصدی شاخص کل شد و به این ترتیب شاخص کل در ارتفاع یک میلیون و ۴۰۸ هزار واحدی ایستاد. همزمان روند خروج سرمایه ازسوی حقیقی‌ها نیز ادامه‌دار بود؛ بنابراین باید ادعا کرد باوجود حمایت‌های انجام‌شده از بورس تهران، هنوز اعتماد سرمایه‌گذاران حقیقی به این بازار بازنگشته و شاهد تداوم خروج سرمایه از سوی این افراد هستیم.

عکس: آیدا فریدی

بخشی از رشد شاخص کل بورس تحت تاثیر حمایت نهادهای دولتی و همچنین تزریق نقدینگی از منابع صندوق توسعه ملی به این بازار است؛ یعنی روند سبزپوشی بورس تهران را نباید ناشی از جذب سرمایه سهامداران حقیقی دانست

سبزپوشی حمایتی تالار شیشه‌ای

سعید کرداری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی عملکرد بورس تهران اظهار کرد: بورس تهران در طول یک ماه اخیر روند رو به رشد و مثبتی را پشت سر گذاشته است. با این وجود باید اقرار کرد بخشی از این رشد تحت تاثیر حمایت نهادهای دولتی و همچنین تزریق نقدینگی از منابع صندوق توسعه ملی است. یعنی روند سبزپوشی بورس تهران را نباید ناشی از جذب سرمایه سهامداران حقیقی دانست.

کرداری با اشاره به روند عرضه خودرو در بورس کالا گفت: عرضه خودرو در بورس کالا نیز در هفته‌های اخیر به بهبود عملکرد سهام شرکت‌های خودرویی و به‌دنبال آن حمایت از تداوم سبزپوشی تالار شیشه‌ای منتهی شد. در واقع کاهش فشار سیاست قیمت‌گذاری دستوری روی خودروسازان و اختصاص سود حاصل از فروش خودرو به تولیدکنندگان یکی از محرک‌های اصلی این بازار در روزهای گذشته بوده است.

وی افزود: البته باید تاکید کرد همچنان ریسک‌های حاکم بر بازار بورس تهران پابرجا هستند و عملکرد این بازار را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهند. ریسک‌های یادشده در نگاه کلان به اقتصاد کشور و در ابعاد جزئی‌تر به عملکرد بازار سرمایه، لطماتی را تحمیل می‌کند.

کرداری گفت: ریسک‌های سیاسی و تجاری از مهم‌ترین خطرات حاکم بر اقتصاد ایران هستند که در سال‌های اخیر و حتی ماه‌های گذشته پررنگ‌تر شده‌اند. برای بهبود شرایط اقتصاد و ارتقای سطح عملکردی صنایع انتظار می‌رود تعامل خوبی میان ایران و سایر کشورها برقرار شود. در همین حال باید تاکید کرد بنگاهداری شرکتی نیز با ریسک‌های متعددی روبه‌رو است.

وی افزود: همزمان با ریسک‌های حاکم بر بورس تهران، سودآوری سرمایه‌گذاری‌های کم‌ریسک، رو به رشد است. در حال حاضر شاهد انتشار اوراق گام هستیم که نرخ موثر سود این اوراق تا حدود ۲۸ درصد نیز برآورد می‌شود. این رشد تمامی بازارهای موازی و مولد را با رکود روبه‌رو می‌کند. در واقع تنها بازارهای سفته‌بازی و دلالی توان رقابت با اوراق گام را دارند.

این فعال بازار سرمایه اظهار کرد: شیب بازار در ۲ سال گذشته، نزولی بوده است؛ بر همین اساس ترس سرمایه‌گذاران برای حضور در این بازار و سرمایه‌گذاری در این بخش افزایش خواهد یافت. در واقع برآیند کلی عملکرد بورس تهران در طول ۲ سال گذشته، مانعی جدی در مسیر ورود صاحبان سرمایه به بورس تهران است.

وی در ارزیابی اثرگذاری عملکرد بازار بین‌المللی کامودیتی‌ها بر بورس تهران گفت: باتوجه به تداوم سیاست‌های انقباضی ازسوی فدرال‌رزرو در ماه‌های گذشته نرخ بهره دلار امریکا به ۴ درصد افزایش یافته است. این موضوع زمینه‌ساز ریزش قیمتی کامودیتی‌ها در بازار جهانی شده است. علاوه بر این شاهد روند نزولی عملکرد بازارهای سرمایه دنیا نیز هستیم.

بورس تهران نیز کامودیتی‌محور است و صنایع فلزی و معدنی و پتروشیمی سهم مهم و اثرگذاری از بازار سرمایه ما را در اختیار دارند؛ بنابراین روند کاهشی قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی، از میزان فروش و سودآوری صنایع بورسی کشور می‌کاهد که همین افت بر سودآوری صنایع بورسی و به‌دنبال آن ارزش سهام این شرکت‌ها تاثیر منفی دارد.

کرداری گفت: البته پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۳ روزهای بهتری در انتظار بازار کامودیتی‌ها باشد. علاوه بر این امید می‌رود سیاست‌های سختگیرانه و انقباضی فدرال‌رزرو با هدف کنترل تورم در امریکا و رشد نرخ بهره دلار، متوقف یا از شتاب آن کاسته شود. البته همچنان موضوعات غیرقابل‌پیش‌بینی همچون بروز تنش و جنگ در مناطق مختلف دنیا، می‌تواند عملکرد بازار کامودیتی‌ها در سطح جهانی را تحت تاثیر منفی قرار دهد.

> ریسک‌های سیاسی و تجاری از مهم‌ترین خطرات حاکم بر اقتصاد ایران هستند که در سال‌های اخیر و حتی ماه‌های گذشته پررنگ‌تر شده‌اند و عملکرد تالار شیشه‌ای را هم تحت تاثیر منفی قرار داده‌اند

روزهای باثبات بورس تهران

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی عملکرد بازار سهام در هفته‌های گذشته اظهار کرد: بورس تهران در روزهای گذشته شرایط باثباتی را پشت سر گذاشته و به‌دنبال کشف محدوده‌های جدید برای معامله‌گران است.

وی افزود: چنانچه شاخص کل بورس در روزهای آتی سطح حمایت روانی یک‌میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی یا حتی سطح حمایت یک‌میلیون و ۳۸۰ هزار واحدی را از دست ندهد، ریتم حرکتی بازار مثبت برآورد می‌شود. تثبیت شاخص کل در سطح حمایتی یک‌میلیون و ۴۳۰ هزار واحدی نیز امکان صعود دوباره نماگر بورس در روزهای آتی را فراهم خواهد کرد.

دیبا گفت: در حال حاضر معامله‌گران دست از معامله کشیده‌اند و تنها به محک بازار بسنده می‌کنند. در چنین شرایطی سهم‌های کوچک خریدوفروش می‌شوند اما سهم‌های بزرگ که بسیاری از آنها متعلق به شرکت‌های صادرات‌محور هستند، نوسان قابل‌توجهی را به نمایش نگذاشته‌اند.

وی گفت: البته باوجود روند رو به رشد بهای دلار در بازار آزاد، همچنان نرخ دلار نیمایی به‌مراتب پایین‌تر است و خود را با قیمت دلار در بازار تطبیق نداده و از آنجایی که اغلب شرکت‌های صادرات‌محور ارز خود را برمبنای نرخ دلار نیمایی یا نرخ دلار توافقی به کشور بازمی‌گردانند، رشد قابل‌توجه قیمت دلار در بازار آزاد، آن‌طور که باید و انتظار می‌رود در سودآوری این شرکت‌ها موثر نبوده است.

دیبا در ادامه با اشاره به روند رو به رشد نرخ بهره بین‌بانکی و همچنین نرخ سود اوراق دولتی و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران اظهار کرد: نرخ سود بدون‌ریسک یکی از فاکتورهای مهم و اثرگذار بر عملکرد بورس تهران است که عملا مانع رشد شاخص متناسب با انتظارات تورمی می‌شود. با این وجود روند رو به رشد نرخ بهره بین‌بانکی و همچنین افزایش نرخ موثر سود اوراق، اثرگذاری جدی بر عملکرد بازار سرمایه نداشته، زیرا در هفته‌های گذشته چشم‌انداز تورمی اقتصاد ایران به‌شدت مثبت برآورد شده است. علاوه بر این خبرهای برجامی نیز امیدوارکننده نیستند و همزمان پیش‌بینی افزایش نرخ سوخت در سال آتی چشم‌انداز تورم کشور را بیش‌ازپیش مثبت می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: بنا بر آنچه گفته شد افزایش نرخ بهره بین‌بانکی و حتی نرخ بهره اوراق بانکی، تنها در لحظه معامله‌گران را تحت تاثیر قرار می‌دهد. با این وجود چنانچه کلیت بازار سنجیده شود، بازارهایی با پتانسیل رشد بالاتر، افزایش نرخ بیشتری را در مقایسه با نرخ سود اوراق و بهره بانکی از آن خود می‌کنند؛ به این ترتیب در روزهای گذشته بازار دلار و طلا بیشترین سودآوری را از آن خود کرده‌اند و همزمان بیشترین نقدینگی جذب این بازارها شده است.

وی در ارزیابی عملکرد بازار جهانی فلزات و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران گفت: در هفته‌های اخیر بازارهای جهانی فلزات تا حدودی احیا شدند؛ یعنی شاهد بازگشت دوباره قیمت فلزات به مسیر رشد بودیم. احتمال کاهش شتاب نرخ بهره دلار امریکا توسط فدرال‌رزرو را باید مهم‌ترین شاخص اثرگذار بر عملکرد قیمت فلزات در بازار جهانی دانست. این موضوع خبر خوبی برای کامودیتی‌ها و بازارهای جهانی بود. از آنجا که بخش مهمی از بورس تهران کامودیتی‌محور است، روند رو به رشد قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی، به سبزپوشی نمادهای فلزی و پتروشیمی منتهی می‌شود.

دیبا گفت: البته رشد قیمت فلزات در هفته‌های اخیر محدود گزارش شده، زیرا صعود قابل‌توجه تقاضا در بازار فلزات، محرک اصلی خریدوفروش این فلزات است. چین می‌تواند به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا که سرانه مصرف فلزات در آن بالاست، چنین محرکی را ایجاد کند. بااین‌وجود نمی‌توان به سیاست‌های این کشور و تحریک قابل‌توجه تقاضا ازسوی آن در آینده نزدیک امید داشت؛ به‌ویژه آنکه در هفته‌های اخیر شاهد شیوع دوباره کرونا در چین بوده‌ایم، زیرا این همه‌گیری دوباره تقاضای کامودیتی‌ها را در این کشور تحت تاثیر منفی قرار داده است.

سخن پایانی

از اوایل آبان و به‌دنبال ورود سیاست‌گذاران اقتصادی دولت به موضوع وضعیت نامساعد تالار شیشه‌ای، شاهد بازگشت شاخص کل به مسیر صعود بودیم. روند رو به رشد قیمت دلار در بازار آزاد و همچنین انتظارات تورمی از دیگر فاکتورهای موثر بر عملکرد بورس تهران بودند. بااین‌وجود همچنان ریسک‌های متعددی عملکرد این بازار را تهدید می‌کند؛ از جمله آنکه بسیاری از معامله‌گران بازگشت دوباره بورس به روند سبزپوشی و تعادل را ناشی از حمایت‌های دولتی می‌دانند و معتقدند با کاهش اقدامات حمایتگرانه از این بازار، شاهد بازگشت دوباره شاخص کل به مسیر نزولی خواهیم بود. بدین ترتیب روند خروج پول ازسوی سرمایه‌گذاران حقیقی ادامه‌دار است.

جوابیه

سود قیمت‌گذاری دستوری به جیب دلالان رفته است

حذف قیمت‌گذاری دستوری یک ضرورت در اقتصاد کشور ما است، زیرا بخش مولد اقتصاد و مصرف‌کننده همواره از آن آسیب‌دیده و فقط دلالان از آن منتفع شده‌اند. مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به گزارش صفحه۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ روزنامه «صمت» با عنوان «به نام مردم به کام صاحبان سرمایه» توضیح داد: نویسنده یا نویسندگان این گزارش، مطلب را با خبری از احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد درباره «تهیه ماده‌واحده پیشنهادی برای تصحیح سازکار قیمت‌گذاری دستوری» آغاز کرده که قطعا این خبری خوش برای اقتصاد برای رهایی از ساختار نادرست قیمت‌گذاری دستوری است.

دولت سیزدهم از ابتدای کار خود تاکنون گام‌های بزرگی را برای حذف قیمت‌های دستوری از بخش‌های مختلف اقتصاد برداشته که حذف ارز ترجیحی یکی از این قدم‌های بزرگ و مثبت بود که با حمایت فعالان اقتصادی و صاحبان کسب‌وکار و تولیدکنندگان همراه شد. قیمت‌گذاری دستوری یک معضل چندین ساله در اقتصاد ایران است که تمام اقتصاددانان به آن اذعان و بر اصلاح آن تاکید دارند.

از ۴ دهه گذشته اعمال قیمت‌گذاری دستوری با هدف کنترل تورم و حمایت از اقشار ضعیف انجام شد اما بیش از هر منفعتی برای اقشار ضعیف، به نفع دلالان و واسطه‌گرانی تمام شد که سودهای کلانی از فاصله‌های قیمتی ایجادشده نصیب آنها شد. باتوجه به تبعات سنگین اجرای قیمت‌گذاری دستوری در کشور، اقتصاددانان آن را آفتی در اقتصاد کشور می‌دانستند و حذف قیمت‌گذاری دستوری را الزامی برمی‌شمردند که بالاخره مسئولان باید به سمت آن حرکت کنند. باتوجه به ضرورت حذف قیمت‌گذاری دستوری و آسیب‌های آن، دولت سیزدهم اجرای این اقدام را در کالاهایی همچون سیمان، فولاد، پتروشیمی و به‌مرور خودرو از طریق عرضه‌های منظم در بورس کالا آغاز کرد. نخستین گام دولت برای تحقق وعده‌هایش در حوزه قیمت‌گذاری دستوری، اتخاذ برخی از تصمیمات فوری در زمینه عرضه کامل سیمان در بورس کالا و حذف قیمت‌گذاری دستوری از این محصول بود که با ابلاغیه ۹ شهریور ۱۴۰۰ اجرایی و اثرات خروج صنعت سیمان از قیمت‌گذاری دستوری با ایجاد تعادل در قیمت‌ها و حذف رانت چند هزار میلیارد تومانی در میان چند نفر محدود را به‌دنبال داشت.

تداوم این روند درباره فولاد و عرضه خودرو در بورس کالا نشان از عزم دولت برای حل این مشکل قدیمی دارد و در ادامه این تلاش‌ها، وزارت اقتصاد تهیه ماده‌واحده‌ای برای اصلاح قیمت‌گذاری دستوری را در دستور داشته است.

اینکه ادعا شود حذف قیمت‌گذاری دستوری به ضرر مردم و به نفع صاحبان سرمایه است، با الزامات اصلاح رویه‌های اشتباه گذشته در تضاد است.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در تلاش است سازکار اصلی تعیین نرخ در اقتصاد به کار گرفته شود و در خصوص اقلامی که همچنان به‌طور غیرکارشناسی نرخ‌گذاری می‌شوند اصلاح رویه انجام گیرد.

محیط‌زیست در انتهای صف بودجه است

به‌گفته مشاور معاونت محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست، یکی از دلایلی که بودجه ما کم است، این است که در زمان توزیع اعتبارات، دولت اولویت‌های دیگری دارد و باتوجه به شرایط فعلی کشور، سبد محیط‌زیست در انتهای صف بودجه است.

بابک فتولی در گفت‌وگو با تسنیم درباره بودجه حفاظت از حیات‌وحش کشور افزود: یکی از دلایلی که بودجه ما کم است، این است که در زمان توزیع اعتبارات، دولت اولویت‌های دیگری دارد و باتوجه به شرایط فعلی کشور، سبد محیط‌زیست در انتهای صف بودجه است، البته اولویت‌های بودجه دولت بحق است، چرا که کشور ما شرایط خاصی دارد.

وی بیان کرد: بودجه دولت براساس تقویم زمانی تخصیص بودجه است که این تقویم با مصوبه اخیر مجلس از شهریور امسال تا شهریور سال بعد است، در حالی که این تقویم زمانی، معنای خاصی برای ما ندارد، چرا که ما به‌جای وابستگی به تقویم زمانی بودجه، وابستگی به تقویم زمانی اکولوژیک داریم و سرشماری گونه‌ها، جلوگیری از شیوع بیماری و وقوع خشکسالی باید در زمان خودش، بودجه دریافت کند.

این مشاور معاونت محیط‌زیست گفت: متاسفانه مبالغ دریافتی ما با وظایف‌مان همخوانی ندارد و کار ما با مشکل مواجه می‌شود. به‌عنوان‌مثال، ابتدای امسال برآورد کردیم که به‌طور تقریبی بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان تنها برای افزایش تاب‌آوری زیستگاه برابر خشکسالی نیاز است، اما عددی که منظور شده، ۲۰ میلیارد و هنوز هم در اختیار ما قرار نگرفته است. فتولی گفت: برخی زیستگاه‌های حیات‌وحش در مناطق بسیار دور از دسترس یا صعب‌العبوری قرار دارند که باتوجه به بودجه‌ای که ما در اختیار داریم، نمی‌توانیم با هیچ پیمانکاری برای احیای آبشخور در این زیستگاه‌ها به توافق برسیم و افزایش تاب‌آوری زیستگاه‌ها را به‌واسطه مجاهدت نیروهای خودمان انجام می‌دهیم.

دور باطل کشورها برای کاهش گرمایش جهانی ادامه دارد

گردهمایی سران بدقول

کاپ ۲۷ در شرایطی به کار خود پایان داد که باز هم به‌نفع توسعه‌یافته‌ها و اقتصاد ثروتمندان به‌امضا رسید. در این نشست اقلیمی، نه‌تنها به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای توجهی نشد، بلکه مدافعان استفاده از سوخت‌های فسیلی به استفاده از گاز طبیعی هم تاکید کردند. در کل، ماحصل نشست چندروزه سران کشورها در شرم‌الشیخ مصر تنها به تاسیس صندوقی به‌نام «صندوق ضرر و زیان» انجامید که این موفقیت با این شرط حاصل شد که همه بار مالی پرداخت خسارت بر دوش دولت‌های ثروتمند هم نباشد. مذاکره بر سر موضوعات اصلی مناقشه‌برانگیز در این باره، از جمله اینکه چه کشوری پول می‌پردازد و چه کسی از این صندوق سود می‌برد، به نشست اقلیمی سال آینده در امارات (COP۲۸) موکول شد. صمت در این گزارش به ارزیابی نتایج نشست اقلیمی COP۲۷ و تاثیری که روی کشورهای در حال توسعه از جمله ایران خواهد داشت، پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

روایتی از یک گناه نابخشودنی

چند سالی می‌شود که دانشمندان، هشدارهای جدی درباره کاهش گرمایش جهانی می‌دهند و معتقد هستند هرچه زودتر باید از روند گرمای جهانی جلوگیری شود. با پررنگ‌تر شدن تهدیدهای زیست‌محیطی، تغییرات اقلیمی در جهان به‌ویژه کشورهای در حال توسعه که از اتفاق، اقلیم شکننده‌ای در برابر مخاطرات طبیعی دارند، روزبه‌روز موضوع کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و پیگیری رویکردهای سازگارانه در نشست‌های بین‌المللی از درجه اهمیت بالاتری برخوردار می‌شوند. نشست‌های بین‌المللی تغییرات اقلیمی موسوم به COP در راستای عملیاتی کردن معاهده پاریس و پروتکل کیوتو است. این معاهده‌ها در دهه‌های گذشته میان سران کشورها جز ایران، یمن، لیبی و اریتره در راستای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای به‌توافق رسید، اما می‌تواند موضوع پیوستن ایران به چنین معاهده‌هایی بی‌اهمیت باشد، چرا که کشورهایی هم که به امضای آن پرداختند، گویا تنها روی کاغذ متعهد شدند و نه‌تنها خبری از کاهش انتشار نیست، بلکه امسال در آخرین کنفرانس اقلیمی یعنی COP۲۷ تاکیدی هم بر آن نشد. مصر به‌عنوان رئیس کاپ ۲۷ و مسئول تهیه متن پیش‌نویس تصمیم‌های آن، نه‌تنها در این متن عبارت «حذف تدریجی سوخت‌های فسیلی» را لحاظ نکرد، بلکه حتی با امضای قراردادهایی در حاشیه نشست، مصرف گاز طبیعی را ترویج کرد. در پشت درهای بسته، کشورهایی از جمله عربستان و روسیه این استدلال را مطرح کردند که نفت سبب تغییرات اقلیمی نمی‌شود، بلکه یکی از عوامل انتشار است. به‌طورقطع این بی‌توجهی نسبت به استفاده حداکثری از سوخت‌های فسیلی از نگاه نسل‌های آتی، گناهی نابخشودنی و غیرقابل‌تحلیل است؛ نسل‌هایی که شاید در دسترسی به حداقل‌های زیست‌محیطی با معضلات عدیده‌ای مواجه باشند؛ از اخلال در چرخه‌های زیستی و ایجاد ناامنی غذایی تا دسترسی به آب سالم، در کنار این معضلات خشکسالی‌های طولانی‌مدت، سیلاب‌های سهمگین و توفان‌های مخرب؛ شرایط زیستی را برای موجودات روی کره زمین تا چند دهه آینده دشوار و دشوارتر می‌کنند.

مراقب باشیم، باد کلاه‌مان را نبرد

نشست‌های تغییر اقلیم سالانه از سوی سازمان ملل، در راستای تصمیم‌گیری و پیگیری اقدامات فوری با هدف متقاعد کردن کشورها و جلوگیری از افزایش دمای کره زمین برگزار می‌شود. در اصل هدف این است که با همکاری همه کشورهای جهان، دمای کره زمین تا انتهای قرن حاضر بیش از ۱.۵ درجه سانتیگراد بالاتر نرود. فاطمه دلیر، پژوهشگر در زمینه تغییر اقلیم و فوق‌دکتری مهندسی محیط‌زیست از دانشگاه تهران در گفت‌وگو با صمت با اشاره به موضوع اصلی این نشست‌ها می‌گوید: به‌طور معمول در نشست‌های موسوم به COP، گفت‌وگوها بر ۴ محور کاهش انتشار، سازگاری، تامین مالی و همکاری پیگیری می‌شود. هدف از نشست سال گذشته که در گلاسکو برگزار شد، رسیدن به اقتصاد کربن صفر در نیمه قرن حاضر بود تا بتوان افزایش متوسط دمای زمین را روی ۱.۵ درجه سانتیگراد نگه داشت، اما هیچ نشانی از تعهد دولت‌ها دیده نشد و متاسفانه جهان در حال حاضر در مسیر محدود کردن افزایش دمای زمین به ۱.۵ درجه قرار نگرفته است. اهداف اعلام‌شده در توافقنامه پاریس نشان می‌دهد که تا سال ۲۱۰۰ با افزایش ۳ درجه‌ای دمای زمین مواجهیم و اگر به انتشار گازهای گلخانه‌ای به همین منوال ادامه دهیم، دما همچنان افزایش می‌یابد. ضروری است، یادآور شویم که تبعات غیرقابل‌مدیریت تغییرات اقلیمی؛ سیل‌های فاجعه‌بار، خودسوزی جنگل‌ها، توفان‌ها و آب‌لرزه‌های شدید و نابودی گونه‌ها خواهد بود.

اهداف بلندپروازانه روی کاغذ

به‌گفته دلیر، اگر بخواهیم افزایش دمای کره زمین را به ۱.۵ درجه محدود کنیم، باید در دهه آینده میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را به نصف کاهش دهیم و تا اواسط قرن به انتشار خالص کربن صفر برسیم. مطابق مشارکت‌های تعیین‌شده ملی به‌عنوان بخشی از توافقنامه پاریس، هر کشوری موافقت کرده است که اهداف کاهش انتشار خود را بر مبنای سهم تعیین‌شده ملی (NDC) ارائه و آن را هر ۵ سال یک‌بار با پیشرفت اهداف خود بروزرسانی و سپس اطلاع‌رسانی کند. گفتنی است، اهداف ثبت‌شده توسط اعضا با هدف ۱.۵ درجه بسیار فاصله دارد، بنابراین در این نشست، کشورها اهداف بلندپروازانه خود را تا سال ۲۰۳۰ تنها روی کاغذ ارائه می‌دهند. برپایه رسیدن به این چشم‌انداز، کشورها باید به خروج زغال‌سنگ سرعت ببخشند و اقداماتی نظیر کاهش جنگل‌زدایی، تسریع در جایگزینی خودروهای متداول با خودروهای الکتریکی و افزایش تشویق در سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر را در دستور کار قرار دهند. دلیر در ادامه معتقد است: قدم مهم بعدی، افزایش سازگاری و تاب‌آوری اقلیمی جوامع و زیستگاه‌های طبیعی است. اقلیم در حال تغییر است و با کاهش انتشار گازهای گلخانه اثرات مخرب آن ادامه دارد. حفاظت و احیای اکوسیستم‌ها برای جلوگیری از دست دادن سرپناه‌ها، معیشت، اقتصاد و حتی جان انسان‌ها لازم است و نیاز به سیستم‌های هشدار پیش از وقوع و زیرساخت‌های مقاوم کشاورزی دارد.

کمک صدمیلیاردی توسعه‌یافته‌ها

وی می‌گوید: رسیدن به اهداف کاهش انتشار و افزایش سازگاری و تاب‌آوری نیاز به سرمایه‌گذاری قابل توجه دارد که تامین آن برای کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه‌یافته مشکل است.

تامین این سرمایه نیاز به یک بسیج بین‌المللی دارد و کشورهای توسعه‌یافته باید به وعده خود مبنی بر تامین حداقل ۱۰۰ میلیارد دلار در هرسال عمل کنند، همچنین موسسات مالی بین‌المللی می‌توانند نقش پررنگی در این زمینه داشته باشند و باید با برنامه‌ریزی، تریلیاردها دلار را در بخش خصوصی و مالی بخش دولتی موردنیاز را برای تضمین اقتصاد کربن صفر آزاد کنند.

امید است، بتوان تا پایان این اجلاس آیین‌نامه‌های اجرایی و قوانین تفصیلی توافقنامه پاریس را نهایی کرد تا بتوان با اقدام‌های مشترک از طریق همکاری بین دولت‌ها، مشاغل و جامعه مدنی مقابله با تغییر اقلیم را تسریع کرد.

> تغییر اقلیم یک چالش جهانی پیش‌روی بشر است که از نظر اهمیت، هم‌رده با رکودهای اقتصادی عظیم و جنگ قرار می‌گیرد و خود می‌تواند سبب به‌وجود آمدن آوارگان اقلیمی و منجر به جنگ آب و کربن شود

ناامید از بهبود وضعیت زمین

رضا فلاح، کارشناس تغییر اقلیم در گفت‌وگو با صمت با اشاره به منفعل بودن کنفرانس‌های سازمان ملل متحد درباره تغییر اقلیم می‌گوید: براساس گزارش برنامه محیط‌زیست ملل متحد (UNEP) که در ماه قبل منتشر شد، هیچ مسیر قابل‌اطمینانی برای محدود ساختن افزایش دمای کره زمین به ۱.۵ درجه وجود ندارد و اجرایی نشدن برنامه‌های کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، راهی جز تحول سریع در رفتار جامعه برای مقابله با آثار بحران‌های اقلیمی باقی نگذاشته است. در این گزارش، شکاف میان تعهدات کشورها برای کاهش انتشار دی‌اکسید کربن و آنچه موردنیاز است تا افزایش دما به ۱.۵ درجه محدود شود، موردبررسی قرار گرفته و به نتایج ناامیدکننده‌ای رسیده است. آنچه کشورها تا به حال برای اقدام وعده داده‌اند، حتی اگر به‌صورت کامل عملی شود، منجر به افزایش دمای حدود ۲.۵ درجه برای کره زمین می‌شود که موجب رخدادهای شدید جوی فاجعه‌بار در سرتاسر کره زمین خواهد بود. چنانچه، افزایش دمای حدود یک درجه‌ای که تاکنون با آن مواجه شده‌ایم، منجر به بروز چنین رخدادهایی از آسیا و خاورمیانه تا اروپا و امریکا شده است. به‌گفته فلاح، در این گزارش آمده که اگر وعده‌های بلندمدت کشورها برای رسیدن به انتشار کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ محقق شود، دمای زمین تا حدود ۱.۸ درجه افزایش خواهد یافت که البته با روند کند اقدامات این‌چنینی، هیچ اطمینانی در رسیدن به این نتیجه وجود نخواهد داشت.

باید ۵۰ درصد از سوخت فسیلی بکاهیم

حدود یک سال پیش، کشورها در اجلاس اقلیمی گلاسکو (۲۶COP) توافق کردند که تعهدات خود را برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای افزایش دهند. فلاح می‌گوید: با روی کار آمدن اجلاس ۲۷COP در شرم‌الشیخ مصر، فقط با افزایش تعهدات چند ده کشور مواجهیم که تنها یک درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای را تا سال ۲۰۳۰ کاهش خواهند داد. این در حالی است که برای رسیدن به هدف افزایش دمای ۱.۵ درجه، میزان انتشار این گازها در جهان باید کمابیش ۵۰ درصد کاهش یابد. بنابراین، وقایعی چون امواج حرارتی (افزایش شدید دما)، سیل‌ها و توفان‌های مرگبار، تغییرات شدید الگوی بارش، آتش‌سوزی جنگل‌ها و از بین رفتن گونه‌های زیستی در سال‌های پیش‌رو، به‌وضوح افزایش خواهند یافت. این کارشناس تغییر اقلیم می‌گوید هدف کلیدی اجلاس اقلیمی شرم‌الشیخ، همانند نشست سال پیش در گلاسکو، اطمینان از اجرای دقیق موافقتنامه پاریس است. ایران به‌همراه یمن، لیبی و اریتره تنها کشورهایی هستند که هنوز به این موافقتنامه نپیوسته‌اند. باتوجه به اجماع جهانی و تلاش روزافزون کشورها برای مقابله با تغییرات اقلیمی، عدم‌الحاق ایران، به‌عنوان یک کنشگر فعال در استیفای حقوق ملی و کشوری در حال توسعه، می‌تواند منجر به تنزل جایگاه ایران به عضو ناظر در تصمیم‌سازی‌های جهانی تغییر اقلیم (فاقد حق رأی) و محرومیت کشور از مزایای مکانیزم‌های جهانی مرتبط در سرمایه‌گذاری و فناوری‌های مربوط به اقتصاد سبز، بهره‌وری و بهینه‌سازی انرژی می‌شود.

لزوم توجه به روندهای کاهش انتشار

توجه داشته باشیم که هرچند کشور ایران به‌واسطه مواجهه همزمان با بحران‌های کم‌آبی و سیلاب‌های ویرانگر در کنار سایر تبعات تغییرات اقلیمی، نیازمند برنامه‌ریزی کلان در راستای افزایش سازگاری و کاهش آسیب‌پذیری است، اما مسئله مهم دیگر، لزوم توجه جدی به اقدامات کاهش انتشار است. فلاح در این باره می‌گوید: عدم‌الحاق به موافقتنامه پاریس، امکان بهره‌مندی از مزایای ماده ۶ این موافقتنامه را که بستری برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های بهینه‌سازی انرژی کشور در صنایع مختلف فراهم خواهد ساخت، سلب می‌کند. همچنین، توسعه استفاده از خودروهای برقی و افزایش محدودیت‌های استفاده از خودروهای با سوخت فسیلی، طرح‌های اتحادیه اروپا و برخی کشورها در راستای وضع مالیات کربن و مکانیسم‌های بازاری تبادل انتشارات، صدور گواهی میزان مصرف انرژی یا برچسب ردپای کربن روی محصولات تولیدی و وارداتی، اهمیت موضوع کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را در سطح جهانی ملموس‌تر می‌کند، به‌طوری که در آینده نزدیک صادرات صنایعی از کشور چون پتروشیمی، فولاد و سیمان را به کشورهای دیگر با چالش بالا بودن مالیات کربن آنها مواجه خواهد ساخت. فلاح با اشاره به اینکه اقدامات اساسی برای کاهش انتشار مربوط به بخش انرژی است، می‌گوید: بیش از ۸۰ درصد انتشار گازهای گلخانه‌ای در کشور مربوط به بخش انرژی است. بنابراین، عمده توجه برای اقدامات کاهش انتشار بر همین بخش معطوف خواهد بود.

اقداماتی چون بازیافت گازهای فلر، افزایش راندمان در صنایع پالایشگاهی و جلوگیری از اتلاف در خطوط انتقال، بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش حمل‌ونقل، مصارف خانگی و صنایعی چون سیمان و فولاد که البته باوجود تحریم‌های بین‌المللی مالی و فناوری، بخشی از آن با اتکا به دانش فنی و منابع داخلی کشور محقق شده است، از جمله مواردی است که دارای ظرفیت کاهش انتشار بالاتری نسبت به برنامه مشارکتی که کشور پیش از این به کنوانسیون تغییر اقلیم سازمان ملل اعلام داشته است، خواهد بود.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، تغییر اقلیم یک چالش جهانی پیش‌روی بشر است که از نظر اهمیت هم‌رده با رکودهای اقتصادی عظیم و جنگ قرار می‌گیرد و خود می‌تواند سبب به‌وجود آمدن آوارگان اقلیمی و منجر به جنگ آب و کربن شود، همچنین تغییر اقلیم سبب از بین رفتن سواحل که حدود ۷۰ درصد مردم جهان در آنها زندگی می‌کنند، می‌شود و خشکسالی و شیوع بیماری‌های نوپدید و بازپدید را در پی خواهد داشت و به‌علاوه بر تهدید سلامتی، امنیت غذایی را نیز تهدید می‌کند. بااین‌وجود، گویا اقتصاد و سود کشورهای توسعه‌یافته بر جان آحاد مردم جهان ارجحیت داشته و در واقع سکوت و در مقابل فروش و استفاده از سوخت‌های فسیلی و ذکر نشدن تاکیداتی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در کاپ ۲۷ تنها به سرزنش نسل‌های آتی می‌انجامد.

به‌گفته کارشناسان، آنچه مسلم است، تنها با همکاری می‌توانیم با چالش‌های بحران تغییر اقلیم مقابله کنیم. بر همین اساس، تنها راه مقابله با تغییرات اقلیمی، بروز تحولات جدی در جوامع به‌واسطه اقداماتی چون وضع مقررات و سیستم‌های مالیات، تغییر در رفتار مصرف مردم، مکانیسم‌های مالی و بازاری بین‌المللی تبادل انتشار و گذار به‌سوی انرژی‌های پاک خواهد بود.

یادداشت

سیاره‌ای سوزان در انتظار این خانه آبی و خاکی

مهتاب دمیرچی
روزنامه‌نگار

با نگاهی مختصر به تاریخچه نشست‌های بین‌المللی درباره تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی از کیوتو تا پاریس و امروز که کاپ ۲۷ در مصر هم چندی پیش به کار خود پایان داد، تنها می‌توان به یک گزاره تاکید کرد؛ ثروتمندان به‌هیچ‌وجه حاضر به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای نیستند، در واقع کشورهایی که مسبب اصلی مضرات تغییرات اقلیمی در کشورهای در حال توسعه و فقیر بودند، امروز به‌وضوح از مسئولیت‌شان شانه خالی کردند و در نهایت با چانه زدن‌های بسیار، راضی به تاسیس صندوق ضرر و زیان برای مقابله با آثار مخرب گرمایش جهانی شدند. حال اینکه کدام کشور زیانده و کدام کشور شایسته دریافت کمک است، به سال دیگر در امارات و کاپ ۲۸ موکول شد. نکته قابل‌توجه این است که از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۰ مقرر شده بود، کشورهای توسعه‌یافته غرامت ۱۰۰ میلیارد دلاری به کشورهای فقیر و در حال توسعه برای پیگیری اقدامات سازگارانه آنها نظیر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و افزایش بهره‌برداری از فناوری‌های سبز بدهند که در عمل هیچ پرداختی از سوی کشورهای ثروتمند و توسعه‌یافته انجام نگرفت. حال چگونه می‌توان از به‌ثمر نشستن صندوق جدید مالی جدید سخن گفت؟

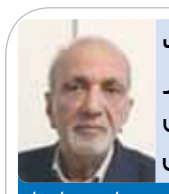
در کل از نظر رویه‌ای، تصمیم بزرگی در نشست کاپ ۲۷ گرفته نشد، همگرایی چند بحران در سال ۲۰۲۲ شامل جنگ در اوکراین، تورم جهانی، شیوع ویروس عالمگیر کرونا و البته بلایای اقلیمی، سبب شده بود مخاطره هر تصمیم اقلیمی جاه‌طلبانه‌ای افزایش یابد. در این اجلاس مذاکره‌کنندگان نتوانستند درباره تسری توافق پارسال برای حذف زغال‌سنگ به سایر سوخت‌های فسیلی، همچنین ارتقای برنامه کاهش انتشار به‌توافق برسند. کارشناسان بین‌المللی و البته بی‌طرف در سراسر جهان نظیر فرانس تیمرمنز، نایب‌رئیس کمیسیون اروپا تصمیم‌های کاپ ۲۷ و «برنامه اجرایی شرم‌الشیخ» را کافی نمی‌دانند. سال گذشته هم آنها معتقد به شکست کاپ ۲۶ در گلاسکو بودند و از آن به‌عنوان اجلاس بدقول‌ها یاد می‌کنند. باید گفت روزبه‌روز نا‌امیدی درباره کاهش گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی اضافه می‌شود. روند مذاکرات، نشان‌دهنده همکاری توسعه‌یافته‌ها با کشورهای فقیر است، اما دولت‌هایی که اقتصاد نوظهور دارند، خواهان مذاکرات غیرتجویزی، غیرتنبیهی، تسهیل‌کننده، احترام به حاکمیت ملی و مطابق شرایط ملی هر کشور هستند. آنها معتقدند کاهش انتشار باید با اهداف جدیدتری از آنچه در معاهده پاریس نوشته شده است، تدوین شود. در شرم‌الشیخ و در فرآیند مذاکرات کاپ ۲۷ کشورها درباره چگونگی ساختار این برنامه کاری بحث کردند، اما دیدگاه‌های کشورها در این رابطه بسیار از یکدیگر فاصله داشت. کشورهای توسعه‌یافته و آسیب‌پذیر می‌خواستند مذاکرات؛ طولانی، قوی و خاص باشد، اما اقتصادهای نوظهور از مذاکرات کوتاه، ضعیف و گسترده حمایت می‌کردند. در این میان، تلاش‌های اتحادیه اروپا و کشورهای کوچک جزیره‌ای برای تضمین تعهدات قوی‌تر در زمینه کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و تعیین سال ۲۰۲۵ برای دستیابی به اوج انتشار جهانی با شکست روبه‌رو شد.

همچنین در کاپ ۲۷ درباره تعریف «هدف جهانی سازگاری» پیشرفت‌هایی حاصل شد، اما انتظارات را برآورده نکرد. کشورها موافقت کردند، چارچوبی برای رسیدن به هدف سازگاری و تعیین مقدار پیشرفت در زمینه سازگاری ایجاد کنند. این موضوع باید آسیب‌پذیری و ظرفیت کشورها برای مقابله با تغییرات اقلیمی را مورد توجه قرار دهد و طیفی از موضوعات شامل آب، غذا، کشاورزی و فقر و شاخص‌ها، معیارها و اهداف مبتنی بر علم را در نظر بگیرد، اما مباحث مربوط به پیشنهاد تهیه گزارش ویژه درباره سازگاری از سوی حیات بین‌الدولی تغییر اقلیم (IPCC) به‌جایی نرسید.

اما آنچه واقعیت دارد، این است که اهالی سیاره زمین برای اینکه با یک کره سوزان مواجه نشوند و شاهد سوختن تنها خانه آبی و خاکی خود نشوند، باید میزان انتشار کربن و دیگر گازهای گلخانه‌ای را تا حدی کاهش دهند که تا سال ۲۰۳۰ تنها ۱.۵ درجه به دمای کره زمین اضافه شود؛ این در حالی است که دانشمندان چنین هدفی را محال می‌دانند.

یادداشت

نقش بانک مرکزی در شکل‌گیری انتظارات تورمی

احمد یزدان‌پناه
اقتصاددان

یکی از اصلی‌ترین دلایل توصیف تورم، انتظارات مردم، چه تولیدکنندگان و چه مصرف‌کنندگان از تورم آینده است. پرسشی که ذهن بیشتر افراد جامعه را به خود مشغول کرده پیش‌بینی نرخ تورم در ماه‌های آینده است، زیرا با داشتن چشم‌انداز نسبت به افزایش یا کاهش نرخ تورم مردم می‌توانند برای آینده مالی خود و همچنین معیشت‌شان برنامه‌ریزی کنند.

پیش‌بینی صحیح انتظارات تورمی می‌تواند به برنامه‌ریزان برای هدف‌گذاری‌های بلندمدت اقتصادی کمک کند.

در اهمیت نقش انتظارات تورمی همین بس که امروزه برخی بانک‌های مرکزی از آن به‌عنوان یک ابزار سیاستی برای تحقق اهداف خود بهره می‌گیرند.

در شکل گرفتن انتظارات تورمی عوامل زیادی دخیل هستند؛ از جمله نرخ‌های جاری تورم. نرخ جاری و فعلی تورم بزرگ‌ترین راهنمای انتظارات مردم از آینده تورم است.

از دیگر عوامل مهم در پیدایش انتظارات تورمی روند و سابقه گذشته تورم است. به‌عنوان‌مثال، در کشور ونزوئلا با سابقه تورم بالا به‌طورقطع مردم بدبینی بیشتری نسبت به تورم آینده دارند.

مهم‌ترین علت اهمیت پیش‌بینی انتظارات تورمی داشتن چشم‌انداز نسبت به‌کل اقتصاد است؛ به‌عنوان‌مثال با داشتن داده‌های صحیح از نرخ تورم می‌توان امید و انتظار از رشد اقتصادی و بیکاری در آینده را پیش‌بینی کرد.

پیش‌بینی انتظارات تورمی در آینده بر رشد حقوق و دستمزدها بسیار موثر است، زیرا در شرایط غیرتورمی حقوق و دستمزد کمتر رشد می‌کند.

همچنین اگر مردم باور کنند دولت می‌خواهد برای توسعه اقتصاد، تولن خود را در تحمل ریسک تورم بالا ببرد، در روندی ناگزیر انتظار تحمیل تورم بالاتری به جامعه را دارند.

در روندی معکوس اگر مردم، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان به این باور برسند که بانک مرکزی قاطعانه و عالمانه و قدرتمند می‌خواهد تورم را کاهش دهد، انتظارات تورمی آنها کاهش می‌یابد و این امر کار را برای نگه داشتن تورم در سطحی معقول و مقبول راحت‌تر می‌کند.

بنا بر آنچه گفته شد تورم می‌تواند در قالب «انتظارات تطبیقی» ظهور کند که محور را بر شکل‌گیری انتظارات تورمی مردم بر اطلاعات گذشته می‌گذارد.

همچنین در مدل «انتظارات عقلائی» از تورم، مردم فقط به گذشته تورم اتکا و اعتماد نمی‌کنند، بلکه متغیرهای متعددی را در پیش‌بینی انتظارات تورمی لحاظ می‌کنند.

در شرایط انتظارات عقلائی مردم بهتر می‌توانند تورم را پیش‌نگری کنند؛ بنابراین اگر ببینند دولت و بانک مرکزی سیاست‌های پولی و مالی انبساطی را دنبال می‌کنند، انتظارات تورمی آنها تغییر می‌کند و گول انتظارات قدیمی و منسوخ‌شده از تورم را نمی‌خورند.

به‌هرحال در پیش‌بینی انتظارات تورمی بانکداری مرکزی دو نقش کلیدی بر عهده دارد؛ نخست به‌عنوان نهادی مهم در تعیین و تبیین قیمت‌ها و دستمزدها. بانک مرکزی با تهیه یک آماره یا شاخصه خلاصه پیش‌نگری می‌کند که احتمالا شاخص تورم در زمان پیش رو در چه محوری قرار می‌گیرد.

دوم اینکه، بانک‌های مرکزی از انتظارات تورمی برای ارزیابی عملکرد خود در برخورد با تورم و کم و کیف مقابله با آن استفاده می‌کنند.

بنابراین از آنجا که بنگاه‌ها و خانوارها نرخ انتظاری تورم را در تصمیمات اقتصادی مثل مذاکره برای تعیین حقوق و دستمزدها لحاظ یا وقتی بنگاه‌ها در مسئله مهمی چون «قیمت‌گذاری» محصولات خود تصمیم‌سازی می‌کنند، باید نرخ تورم حال و فعلی بلکه نرخ تورم آینده را در نظر بگیرند و در برنامه‌های خود لحاظ کنند.

به‌طورکلی برای هر تصمیم چه در سطح کلان و چه در سطح خرد یعنی خانوار پیش‌نگری انتظارات تورمی نقش مهمی دارد. به‌عنوان‌مثال تصمیم‌گیری درباره خریدن یک آپارتمان منوط به انتظارات تورمی اشخاص است. تصمیم درباره اینکه خط جدید تولید راه بیندازیم و کسب‌وکار را توسعه دهیم یا حتی همین‌که داریم را جمع‌وجورتر کنیم؛ همه به انتظارات تورمی افراد جامعه بستگی دارد.

تضمین پرداخت اسکناس دلار در قبال اوراق ارزی

بانک مرکزی اعلام کرد با توجه به سطح مطلوب ذخایر اسکناس ارز در داخل کشور، انتشار اوراق ارزی بانک مرکزی با سررسید کوتاه‌مدت (سه‌ماهه) در دستور کار قرار گرفت و در زمان سررسید و بنا به درخواست دارندگان اوراق، اسکناس آن به‌سهولت پرداخت می‌شود. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در پی مطرح شدن برخی انتقادات نسبت به سیاست‌های اتخاذشده برای مدیریت بازار ارز، بانک مرکزی اعلام کرد طی سال‌های اخیر تحولات نرخ ارز عمدتا متاثر از عوامل غیراقتصادی و برون‌زا بوده که در عمل منجر به تغییرات نرخ ارز در مسیری نامتناسب با بنیان‌های اقتصادی شده است. با این حال در چنین شرایطی سیاست‌گذار تلاش کرده با بکارگیری ابزارهای در اختیار و در عین حال با رعایت اقتضائات اقتصادی کشور، آثار و تبعات منفی بروز عوامل فوق را در سطح کلان به حداقل برساند. رویکرد سیاستی متخذه از سوی بانک مرکزی در حال حاضر بر آن است ضمن توجه به ضرورت صیانت از ذخایر ارزی، زمینه متعادل‌سازی عرضه و تقاضا و به تبع آن ثبات‌بخشی به بازار ارز را فراهم کند. همچنین به‌موجب مسئولیت محوله به این بانک در حفظ ارزش پول ملی مطابق با قوانین بالادستی و نیز حسب الزامات اجرای نظام ارزی شناور مدیریت‌شده (موضوع‌بند ت تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور)، توجه بانک مرکزی به این مسئله معطوف بوده که به‌جای تاکید و اصرار بر حفظ یک نرخ ارز مشخص، زمینه‌ای را فراهم سازد تا این مولفه در مسیر تعادلی و سازگار با تحولات عوامل بنیادین اقتصاد کلان حرکت کند. البته باید توجه داشت در قالب نظام شناور مدیریت‌شده، بانک مرکزی با هدف کاهش نوسانات کوتاه‌مدت و با توجه به اقتضائات اقتصاد کلان می‌تواند در بازار ارز مداخله کند.

باوجود اقدامات دولت، تورم آبان ۴۴ درصد ماند

غول سرکش تورم مهار می‌شود؟

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

مرکز آمار ایران نرخ تورم آبان را اعلام کرد که براساس آن همچنان این رقم بالای ۴۴ درصد و برای دهک اول نیز بالای ۵۰ درصد است. بررسی تغییر نرخ کالاها و خدمات در آبان امسال نشان می‌دهد شاخص کل تورم روی عدد ۴۴ درصد ثبت شده که نسبت به مهر ۲.۱ درصد و نسبت به آبان سال گذشته ۴۸.۱ درصد افزایش یافته است.

نرخ تورم آبان در حالی اعلام شد که پیش از این کارشناسان بارها با بررسی نرخ تورم و شرایط روز به پیش‌بینی وضعیت این شاخص کلان تا پایان سال پرداخته و تاکید کردند نرخ این شاخص کلان اقتصادی تا پایان سال ۱۴۰۱ دورقمی و بالای ۴۰ درصد خواهد ماند. به‌علاوه برخی دیگر از کارشناسان معتقدند اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی، آتش تورم را شعله‌ورتر می‌کند که بانک مرکزی در واکنش به این اظهارات کارشناسی همچنان تاکید دارد، نه‌تنها تورم ناشی از حذف ارز ترجیحی روند صعودی ندارد بلکه در ماه‌های اخیر کاهش یافته و نزدیک ۴۰ درصد است. همچنین سازمان برنامه‌وبودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز همراستا با بانک مرکزی مدعی‌اند اثر تورمی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در ماه‌های بعد از خرداد تخلیه‌شده و این حباب ترکیده است. هرچند آخرین آمارهای ارائه‌شده توسط مرکز آمار ایران صحت این ادعا را زیر سوال می‌برد. صمت برای درک بهتر نقش دولت در کنترل تورم، نظر کارشناسان حوزه اقتصاد را جویا شده است.

عکس: آیدا فریدی

برای کنترل تورم و کاهش کسری بودجه در سال ۱۴۰۲ دولت باید با تکیه بر دیپلماسی، فروش نفت و صادرات غیرنفتی را افزایش دهد

نرخ تورم برای دهک‌های مختلف اعلام شد

طبق اعلام مرکز آمار، نرخ تورم کل کشور در آبان امسال ۴۴ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در این بازه زمانی ۴۱.۷ درصد برای دهک دهم تا ۵۰.۲ درصد برای دهک اول نوسان دارد.

به گزارش مهر، محدوده تغییرات تورم ۱۲ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۶۰.۵ درصد برای دهک هشتم تا ۶۴.۶ درصد برای دهک اول است. همچنین این نرخ درباره گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» بین ۳۲.۹ درصد برای دهک چهارم، پنجم و ششم تا ۳۶.۶ درصد برای دهک دهم است.

براساس اعداد مربوط به تورم در میان دهک‌های مختلف هزینه‌ای، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۸.۵ درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۷.۹ واحد درصد) ۰.۶ درصد افزایش داشته است.

فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰.۷ درصد افزایش داشته و در گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل ۰.۲ درصد افزایش داشته است.

همه چیز به کسری بودجه بازمی‌گردد

هادی حق‌شناس، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره تاثیر تورم بر اقتصاد به صمت گفت: افزایش نرخ تورم از دیرباز معضل اقتصاد بسیاری از کشورها بوده و عامل مهمی در اداره کشورها و اتخاذ سیاست پولی قوی در اقتصاد مدرن به‌شمار می‌آید.

وی در تشریح اهمیت این شاخص در توسعه اقتصاد تصریح کرد: جهانی‌سازی بازارها و تسریع گردش سرمایه‌ها در ابعاد بسیار گسترده بر روند رشد اقتصاد بسیار موثر است. تورم به‌عنوان عاملی تعیین‌کننده بر رشد اقتصادی کشورها تاثیر می‌گذارد.

این کارشناس اقتصاد یکی از مولفه‌های موثر بر افزایش نرخ تورم در ایران را کسری بودجه دولت دانست و با اشاره به مشکلات دولت در تامین کسری بودجه، گفت: امسال دولت از تمام ظرفیت‌ها برای تامین بودجه استفاده کرده و منبع درآمدی جدیدی برای تامین کسری بودجه ندارد.

حق‌شناس اظهار کرد: دولت برای تامین کسری بودجه ۱۴۰۱ بر فروش اوراق بدهی تمرکز کرده که به‌نظر روشی غیرتورمی است، اما در شرایطی که نرخ تورم از ۴۰ درصد گذشته و اوراق دولت حدود ۲۰ درصد سود می‌دهد، نمی‌توان انتظار استقبال بالا از انتشار اوراق را داشت؛ بنابراین این منبع نمی‌تواند برای دولت قابل‌اتکا باشد.

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر نقش افزایش مالیات‌ها در تامین بودجه سالانه کشور بیان کرد: در حال حاضر چون تولید ملی و درآمد مردم کم شده، عملا مالیات که تابعی از تولید ملی است نیز کاهش می‌یابد؛ ولو اینکه چند پایه مالیاتی جدید هم اضافه کنند. بنابراین سقف تامین بودجه از طریق مالیات‌ستانی هم پر شده است.

به‌گفته حق‌شناس بنا بر شرایطی که دولت در آن قرار دارد، اگر تحریم‌ها ماندگار شود، نه‌تنها چشم‌انداز تورم اصلا مثبت نیست و قطعا افزایش می‌یابد، بلکه ادامه کسری بودجه اقدام به خلق پول می‌کنند. به‌علاوه اینکه کسری بودجه به‌علت بالابودن هزینه‌های زائد و غیرضروری در تولید ایجاد می‌شود، اما دولت به‌جای کاهش هزینه و کوچک‌سازی، به سمت تامین کسری بودجه از طریق درآمدهایی می‌رود که فشار مضاعف به جامعه تزریق می‌کند.

حق‌شناس در پاسخ به این پرسش که آیا راهکار کوتاه‌مدتی برای کنترل تورم وجود دارد، گفت: اگر تحریم‌ها از بین نرود، بعید است دولت بتواند غول تورم را مهار کند. در چند سال گذشته نیز از تمام منابع از فروش اموال دولتی گرفته تا انتشار اوراق بدهی و استقراض استفاده شده و حتی در صورت کاهش نقدینگی، کنترل تورم در بازه زمانی کوتاه‌مدت محقق نخواهد شد.

سیاست‌های غیرکارشناسی دولت نیز به رکود دامن خواهد زد.

وی بیان کرد: برای کنترل تورم و کاهش کسری بودجه در سال ۱۴۰۲ دولت باید با تکیه بر دیپلماسی، فروش نفت و صادرات غیرنفتی را افزایش دهد، زیرا جبران کسری بودجه از طریق مالیات‌ستانی ممکن است باعث فرار سرمایه‌ها به کشورهای همسایه شود.

▣ راهکارهای ناکارآمد

این کارشناس ضمن انتقاد از رویکرد غیرکارشناسی دولت برای حل مشکل تورم گفت: دولت برای کنترل تورم باید در نخستین گام ریشه افزایش نقدینگی را بخشکاند، این درحالی است که با اجرای طرح همسان‌سازی حقوق بدون‌توجه به قطع ریشه ایجاد تورم باز هم به افزایش نقدینگی دامن زد. وی کسری بودجه را ریشه ایجاد نقدینگی دانست و گفت: دولت‌ها برای تامین

> یکی از مشکلات اساسی اقتصاد ایران در چندین سال گذشته تورم فزاینده بوده، اما این شرایط در یک سال اخیر بیش از هر زمانی تشدید شده و مشکلات فراوانی را برای مردم، به‌ویژه اقشار ضعیف و کم‌درآمد ایجاد و سفره معیشت‌شان را کوچک‌تر از قبل کرده است

بی‌انضباطی مالی، عامل افزایش تورم است

عباس حقانی‌نسب، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره تاثیر تورم بر اقتصاد به صمت گفت: تورم به‌معنی میزان افزایشی است که در یک بازه زمانی مشخص برای سطح عمومی قیمت‌ها اتفاق می‌افتد. اقتصاد ایران در ۴ دهه گذشته همواره افزایش نرخ تورم سالانه را تجربه کرده است.

این کارشناس اقتصاد افزود: علت استمرار این وضعیت بی‌انضباطی مالی است که مدام از دولتی به دولت بعد به ارث می‌رسد. بنا بر میراث به‌جامانده از دولت قبل از ابتدای سال ۱۴۰۱ کسری بودجه ۳۰۰ تا ۶۰۰ هزار میلیارد تومانی معضلی است که دولت با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند.

▣ قدرت خرید ازدست‌رفته

حقانی‌نسب گفت: دولت باید شاخص‌های پولی و مالی را به‌گونه‌ای تنظیم کند که روند کاهش قدرت خرید از اساس و ریشه خشکانده شود. اینکه نرخ تورم به بالای ۴۰ درصد رسیده، به این معناست که قدرت خرید و توانایی معیشتی ازدست‌رفته است. همچنین این موضوع که تورم از ۵۰ درصد به ۴۷ درصد رسیده اتفاق چشمگیری در اقتصاد نیست که بتوان به آن بالید.

▣ انتظارات تورمی همچنان بر قله

این کارشناس اقتصاد معتقد است در حال حاضر چشم‌انداز مناسبی برای کنترل تورم وجود ندارد. تا زمانی که انتظارات تورمی در اقتصاد بالاست، باید تغییری اساسی در جامعه و اقتصاد کل رخ دهد تا انتظارات کنترل شود، اما در حال حاضر هر روز شاهد التهاب در بازار ارز و افزایش نرخ کالا و خدمات در سطح جامعه هستیم. در راستای افزایش قدرت خرید مردم و کمک به سفره معیشت و همچنین کاهش انتظارات تورمی دولت برنامه افزایش دستمزدها را تصویب و اجرا کرد.

وی در ادامه توضیح داد: در اصل این اقدام دولت قدم کوچکی برای کاهش سطح انتظارات تورمی در جامعه بود. در خوشبینانه‌ترین حالت با این اقدام و سایر اقدام‌های دولت در جهت کنترل تورم به‌طور مثال نرخ تورم کل ۴ درصد هم کاهش یابد که این میزان کاهش هم قادر به حذف انتظارات تورمی نخواهد بود. در نتیجه تا اقدامی جدی در جهت کنترل تورم انجام نشود در ذهن افکار عمومی تورم بالای ۵۰ درصد همچنان پابرجاست.

حقانی‌نسب خاطرنشان کرد: افزایش مداوم میانگین نرخ کالاها و خدمات، یکی از مشکلات اصلی و اساسی اقتصاد ایران در چندین سال گذشته بوده است؛ اما این شرایط در یک سال اخیر بیش از هر زمانی تشدید شده و مشکلات فراوانی را برای مردم، به‌ویژه اقشار ضعیف و کم‌درآمد ایجاد کرده و سفره معیشت این اقشار کوچک‌تر از قبل شده است؛ بنابراین تا تورم مهار نشود مشکل معیشت آحاد جامعه حل نخواهد شد.

از نگاه این کارشناس اقتصاد یکی از کانال‌های مهم ایجاد تورم، کسری بودجه است، زیرا در اقتصاد ایران سیاست‌های مالی مسلط بر سیاست‌های پولی است که این امر موجب می‌شود هر نوع اقدامی در شرایط خاص، تورم را بیشتر کند.

▣ راهکارهای کاهش تورم

حقانی‌نسب با اشاره به عوامل موثر بر کنترل تورم خاطرنشان کرد: در حال حاضر جامعه انتظار گشایش در طرف عرضه اقتصاد را ندارد، زیرا صادرات نفت کاهش یافته و گشایش‌های مربوط به تجارت جهانی محقق نشده است. علاوه بر این یکی از عوامل موثر در شکل‌گیری تورم بحث عرضه است؛ در این بخش ما با چشم‌انداز مثبتی مواجه نیستیم، چون دستاوردی از کانال درآمدهای ارزی پیش روی ما نیست.

این کارشناس اقتصاد در ادامه توضیح داد: عامل موثر دیگر در مهار تورم افزایش بهره‌وری است. در شرایط حاضر افزایش بهره‌وری از طریق افزایش تولید باتوجه به رکود اقتصادی در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست.

▣ تورم، ارز، انباشت نقدینگی

وی با تاکید بر نقش پررنگ گشایش ارزی در کنترل تورم گفت: اقتصاد ایران سال‌های زیادی است که رکود تورمی را تجربه می‌کند و سفره مردم کوچک شده؛ بنابراین دولت چاره‌ای جز ترمیم درآمدها و قدرت خرید مردم ندارد. اگر دولت نتواند گشایش ارزی ایجاد کند، بعید است به این زودی تورم سرکش مهار شود.

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر اینکه فرآیندهای فعال در اقتصاد ایران حتی بر فرض توقف تولید ناخالص داخلی، عموما بر حجم نقدینگی موجود می‌افزایند، ادامه داد: نقدینگی انباشته بدون تولید کالا و خدمات به ناترازی عرضه و تقاضا می‌افزاید که نتیجه طولانی‌مدت آن عدم کنترل تورم است، زیرا اگر نقدینگی به سمت تولید هدایت نشود و در چرخه مالی کشور باقی بماند، نتیجه‌ای جز افزایش تورم ندارد. حقانی‌نسب معتقد است باتوجه به تحریم‌های جدید ممکن است واردات نیز کاهش یابد. با نبود درآمد ارزی خرید خارجی با مشکل مواجه شده؛ در نتیجه درآمد حاصل از عوارض گمرکی هم کاهش پیدا می‌کند و پیرو آن دولت با کاهش درآمد از محل واردات و عوارض گمرکی مواجه می‌شود و در نهایت افزایش کسری بودجه محتمل‌تر خواهد بود.

سخن پایانی

برنامه حذف ارز ترجیحی اردیبهشت سال جاری ازسوی دولت اجرا شد و به‌دنبال آن موج جدیدی از افزایش قیمت‌ها در بازارهای مختلف کالا و خدمات به‌وجود آمد؛ آن‌هم در حالی که مجلس تاکید داشت حذف ارز ترجیحی نباید منجر به افزایش قیمت‌ها شود. براساس آنچه داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد افزایش تورم و عقب‌ماندگی سطح درآمدها عامل تغییر سبک زندگی مردم به‌ویژه دهک‌های کم‌برخوردار شده است؛ به‌طوری‌که تورم برای دهک اول همچنان بالای ۵۰ درصد است. به‌اعتقاد کارشناسان اصلی‌ترین عامل کنترل نشدن تورم کسری بودجه است؛ بنابراین تا زمانی که مشکل کسری بودجه حل نشود مهار تورم برای دولت سخت خواهد بود.

همچنین بسیاری از کارشناسان با اشاره به اینکه تا امروز دولت از همه بسترها برای تامین کسری بودجه بهره برده، ارتقای دیپلماسی را راهی برای بازگشت رونق به اقتصاد و گشایش ارزی می‌دانند.

مازوت‌سوزی شرایط آب و هوایی اصفهان را بدترکرد

رئیس شورای شهر اصفهان گفت: امسال مقدمات استفاده از هر دو فاز از مازوت در پالایشگاه فراهم‌شده است که خبر خوبی برای اصفهان نیست و در این صورت شرایط آب‌وهوا بدتر می‌شود. به گزارش مهر، محمد نورصالحی در نطق پیش از دستور شصت و پنجمین جلسه علنی شورای شهر با تبریک هفته بسیج اظهار کرد: سخنان رهبر معظم انقلاب در دیدار بسیجیان فصل اخطار است و ایشان اشارات محکمی در خصوص اقتدار بسیج داشتند. رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به برگزاری مجمع کلان‌شهرها در اصفهان بیان کرد: برنامه هفتم توسعه در این نشست در دستور کار است و طبق سیاست‌های کلانی اعلام‌شده از سوی رهبر انقلاب، دولت درصدد تدوین آنها برآمده است. وی بابیان اینکه همه ما می‌توانیم تأثیرگذاری خوبی در تدوین برنامه‌ای متناسب با نیازهای کشور داشته باشیم، افزود: همین موضوع در دیدار با شهرداران و رؤسای شوراهای شهر کلان‌شهرها مطرح شد و دست‌به‌دست هم خواهیم داد و برنامه خوبی در قالب پیشنهاد شورای عالی استان‌ها ارائه خواهیم داد. نورصالحی با اشاره به آلودگی هوا گفت: سال گذشته یکی از فازهای پالایشگاه از سوخت گاز تبدیل به مازوت شد، امسال مقدمات استفاده از هر دو فاز از مازوت فراهم‌شده است به همین خاطر این خبر خوبی برای اصفهان نیست و در این صورت شرایط آب و هوایی اصفهان بدتر از این خواهد شد. وی خاطرنشان کرد: امیدواریم این خبر درست نباشد و مسئولان استان اجازه ندهند چنین اتفاقی رخ دهد. البته تاکنون این اتفاق نیفتاده و امیدوارم نیفتد.

روش‌های سنتی بلای جان کشاورزی اردبیل

فرصت مکانیزاسیون از دست نرود

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در حالی استان اردبیل با نام استانی کشاورزی و حاصلخیز در کشور مطرح که در سال‌های اخیر به ویژه با روی کار آمدن ابزارهای کشاورزی مدرن از این قافله عقب مانده و نتوانسته است آن طور که باید خود را در زمره استان‌هایی با کشاورزی صنعتی و به روز قرار دهد.

اردبیل با داشتن ۸۰۰ هزار هکتار زمین کشاورزی شامل ۲۵۰ هزار هکتار اراضی آبی و ۵۵۰ هزار هکتار اراضی دیم با تولید محصولات متنوع غذایی، میوه‌جات، حبوبات و به ویژه سیب‌زمینی جایگاهی مناسب در تولیدات کشور دارد به طوری که شمال استان اردبیل با تولید سالانه میلیون‌ها تن حبوبات، سویا، کلزا، دانه‌های روغنی و... به انبار غله کشور معروف شده است.

خداآفرین نقطه عطفی در توسعه کشاورزی منطقه

ایجاد و توسعه پایاب سد خداآفرین در شمال استان اردبیل نقطه عطفی در توسعه کشاورزی منطقه بوده و می‌تواند چهره جدیدی را به کشاورزی مدرن و رو به توسعه استان ببخشد که با تکمیل آن می‌توان به آینده روشن کشاورزی اردبیل امیدوار بود. در این میان توجه به کشاورزی مدرن و صنعتی در پایاب سد خداآفرین از چند سال قبل از سوی مسئولان استان آغاز شده به گونه‌ای که در حال حاضر از ۳۷ هزار هکتار اراضی آبی سد خداآفرین تاکنون پنج هزار هکتار به شکل نوین به بهره‌برداری رسیده و تلاش بر این است تا فازهای جدید این پروژه نیز به سرانجام برسد. احداث شبکه آبیاری و زهکشی خداآفرین در شمال استان، تحول آفرین در مسیر افزایش درآمد کشاورزان و ایجاد فرصت‌های اشتغال جدید است که دولت سیزدهم بیشترین اعتبارات را از محل صندوق ذخیره ارزی به این پروژه اختصاص داده و همچنان سازمان برنامه و بودجه مصمم است تا سایر منابع مورد نیاز را نیز تامین کند. در این بین مسئولان سازمان جهاد کشاورزی مدعی به ارائه الگوهای جدید به ویژه کشت سویا و کلزا در منطقه هستند اما همچنان کشت سنتی در این منطقه رواج دارد.

افزایش تولید محصولات گلخانه‌ای

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل در گفت‌وگو با مهر، اظهار کرد: با توسعه مجتمع‌های گلخانه‌ای به ویژه در اراضی مستعد پایاب سد خداآفرین ۷۰۰ هزار تن محصولات تولیدی در فضای بسته افزایش پیدا کرده به طوری که بزرگترین مجتمع گلخانه‌ای کشور با تنوع تولید محصولات در شهرستان پارس‌آباد و در زمینی به مساحت یک‌هزار و ۶۰۰ هکتار در حال احداث است.

نادر تقی‌زاده تصریح کرد: با تجهیز و راه‌اندازی این مجتمع گلخانه‌ای در فازهای مختلف سطح تولید افزایش خواهد یافت و ما شرایط مناسبی را برای صادرات محصولات به کشورهای آسیایی و اوراسیا شاهد خواهیم بود.

وی گفت: در سال‌های اخیر مجموع گلخانه‌های دایر در سطح استان ۱۵ هکتار بوده که با برنامه‌ریزی سازمان جهاد کشاورزی و حمایت همه‌جانبه استاندار اردبیل، این ظرفیت در حال حاضر به ۱۱۵ هکتار رسیده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل افزود: میزان بهره‌وری و صادرات محصولات تولید شده در مجتمع‌های گلخانه‌ای اردبیل متنوع و بازارپسند است و اغلب تولیدکنندگان به کشت فلفل، خیار، گوجه و محصولات صیفی و سبزی روی آوردند به طوری که در جنوب استان نیز تولید شاخه گل رز هلندی مورد حمایت جدی قرار گرفته است.

تقی‌زاده در بخش دیگری از سخنان خود خاطرنشان کرد: در تولید محصولات گلخانه‌ای میزان اشتغال ۱۲ برابر و آمار صرفه‌جویی در مصرف آب ۱۰ برابر نسبت به فضای باز و کشت و زرع عمومی صرفه‌جویی و افزایش تولید را شاهدیم که این عناصر به بهبود تولیدات نیز کمک کرده است.

در مقابل این میزان تولیدات باغی و گلخانه‌ای نبود صنایع تبدیلی به یک بحران در ایجاد ثروت تبدیل شده و بخش کشاورزی اردبیل را با چالشی جدی مواجه کرده است.

خروج محصولات کشاورزی اردبیل به صورت خام و دست نخورده و تحویل آن به سایر استان‌ها برای تبدیل به مواد غذایی متنوع باب اشتغال و تولید ثروت را در این بخش به روی اردبیل بسته و به نظر می‌رسد هیچ‌یک از برنامه‌های دولت و مسئولان محلی در ایجاد صنایع تبدیلی به ثمر ننشسته و تنها در حد حرف و سخن باقی مانده است.

ضرورت حمایت از توسعه صنایع تبدیلی

توسعه صنایع تبدیلی مورد حمایت جدی جهاد کشاورزی است و تلاش بر این است تا ۷۵ درصد تولید سیب‌زمینی این استان که به صورت خام به سایر مناطق ارسال می‌شود، با ارزش افزوده بیشتر و ایجاد اشتغال برای جوانان منطقه همراه بوده و زمینه توسعه صنایع وابسته نیز فراهم آید. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل گفت: با توجه به نیاز ۷۰ هزار تنی بذر در استان اردبیل، تلاش ما بر این است تا با تولید بذر مورد نیاز جلوی دلالی و گران‌فروشی را در این حوزه بگیریم و امکان تولید و عرضه بذر سیب‌زمینی و مینی تیوبر به شکل اصولی و قاعده‌مند فراهم آید. وی ضرورت اصلاح قیمت‌ها را در تامین بذر مورد نیاز با رعایت استانداردهای مورد نظر یادآور شد و خاطرنشان کرد: نباید در فاصله زمانی تولید تا مصرف عده‌ای با دلالی و یا واسطه‌گری بخواهند در این چرخه خللی ایجاد کنند بلکه شایسته است با روند نظارتی بر این فرآیند، امکان تولید و عرضه کیفی محصولات به شکل مطلوب فراهم آید.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل اضافه کرد: یک پنجم سیب‌زمینی کشور در استان اردبیل تولید می‌شود و ارزش تولید این محصول در سال زراعی جاری بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان بوده که تلاش می‌کنیم تا با توسعه صنایع تبدیلی از خام‌فروشی این محصول جلوگیری شود. تاکید بر راه‌اندازی صنایع تبدیلی و حمایت از افراد توانمند در این زمینه باید جزو رویکردهای اصلی مسئولان جهاد کشاورزی قرار گیرد، چرا که نقاط مختلف استان اردبیل با استعدادهای طبیعی، خدادادی و امکانات موجود بستری مساعد برای پرورش انواع محصولات کشاورزی، محصولات لبنی و پروتئینی را دارد و شرایط سرمایه‌گذاری‌های مناسب نیز فراهم شده است.

> راه‌اندازی صنایع تبدیلی و حمایت از افراد توانمند در این زمینه باید جزو رویکردهای اصلی مسئولان جهاد کشاورزی قرار گیرد

کشاورزان رعایت‌کننده الگوی کشت حمایت می‌شوند

نماینده مردم پارس‌آباد و بیله‌سوار در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر ضرورت توسعه کشت و زرع در مغان اظهار کرد: قرار شده با ارائه الگوی کشت در منطقه مغان، برای کشاورزانی که این الگو را رعایت کنند، آب بهای مصرفی تا ۵۰ درصد تخفیف داده شود. عباس جهانگیرزاده از توسعه صنایع تبدیلی و فرآوری در منطقه مغان برای بسته‌بندی و صادرات محصولات کشاورزی خبر داد و تصریح کرد: ضروری است کشاورزان قبل از عملیات کشت با آشنایی کامل به کشت قراردادی و رعایت الگوی کشت عملیات زراعی خود را انجام دهند.

وی گفت: با توجه به اینکه اقتصاد استان اردبیل در اولویت اول به بخش کشاورزی اعم از زراعی، باغی و دامی متمرکز شده ما باید روز به روز در این حوزه به تقویت صنایع تبدیلی، فرآوری و بسته‌بندی مناسب همت و تلاشی راستین انجام دهیم.

قول آقای وزیر برای ایجاد صنایع تبدیلی

اما در سفر چند هفته اخیر وزیر جهاد کشاورزی به استان اردبیل و بازدید از شهرستان‌های استان این امیدواری را در کشاورزان ایجاد کرد تا در آینده نزدیک شاهد ایجاد واحدهای فرآوری محصولات کشاورزی بر پایه دانش‌بنیان در اردبیل نیز باشیم. سید جواد ساداتی‌نژاد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، از پرداخت تسهیلات مناسب برای سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع تبدیلی و غذایی خبر داد و اظهار کرد: تلاشمان بر این است تا با همکاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران زنجیره تولید و ارزش افزوده را در ابعاد مختلف به پیش ببریم.

وزیر جهاد کشاورزی تصریح کرد: دولت سیزدهم حامی کشاورزان در ابعاد مختلف زراعی، باغی و دامی است و سعی ما بر این است تا با حمایت و پشتیبانی‌های لازم به ویژه خرید تضمینی محصولات نظیر گندم و دانه‌های روغنی بتوانیم مسیر حمایت و پشتیبانی در این بخش را با قوت و قدرت به پیش ببریم.

سخن پایانی

ضرورت راه‌اندازی صنایع تکمیلی و وابسته در استان اردبیل با وجود تولید میزان بالایی از میوه‌جات، گوجه‌فرنگی، سیر و... به ویژه در شمال استان اردبیل و گلخانه‌ها امروز بیش از پیش احساس می‌شود و باید حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در منطقه چهره واقعی به خود بگیرد.

بی‌تفاوتی و عدم توجه سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به توسعه صنایع تبدیلی در اردبیل به یک معضل تبدیل شده و امروز در مشگین‌شهر به رغم آنکه تولید میلیون‌ها تن سیب مرغوب را شاهدیم اما به دلیل نبود صنایع پیشرفته تبدیلی، سالانه شاهد تلف شدن میزان بالایی از این نعمات خدادادی هستیم. ظرفیت ممتاز مرکز استان در بخش کشاورزی، گردشگری و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی بسیار بالا است و راهی جز توسعه سرمایه‌گذاری در ابعاد مختلف با مشارکت بخش خصوصی وجود ندارد و باید تلاش شود تا از ظرفیت فراهم شده در افزایش اشتغال و سرانه درآمدی مردم استان استفاده کرد. با توجه به موارد یاد شده، بهینه‌سازی مصرف آب در بخش کشاورزی با توجه به خشکسالی و شرایط بحرانی منابع آبی بسیار ضروری است اما با عدم توسعه کشاورزی مدرن و هدررفت میزبان بالایی از منابع آب در کشاورزی سنتی با بحران جدی آب روبه‌رو هستیم که در این زمینه لازم است تا کشاورزان مورد حمایت جدی در پرداخت تسهیلات قرار گیرند تا از روش‌های نوین آبیاری استفاده کنند.

کاهش بارندگی‌ها و خطر کم‌آبی در مناطق مختلف استان اردبیل، جدی است و با توجه به اینکه دغدغه اصلی زارعان در استان اردبیل تامین منابع آب است، کشت و زرع در فضای بسته و گلخانه‌ای می‌تواند تا حد زیادی این نگرانی‌ها را کاهش دهد.

گزارش خبری

لوله‌گذاری از دریای عمان تا اصفهان

رئیس کمیسیون ویژه آب و مناطق کم‌برخوردار شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: حدود ۹۳۰ کیلومتر لوله‌گذاری از دریای عمان تا اصفهان با فعالیتی جهادی در کمتر از دو سال انجام می‌شود. به گزارش موج اصفهان، مجید نادرالاصلی بیان کرد: جاری شدن زاینده‌رود یکی از اصلی‌ترین مطالبات مدیریت شهری اصفهان است و دغدغه شورای اسلامی شهر و شهرداری در همین راستا است و به نظر می‌رسد اقداماتی که ظرف مدت حدود ۱۵ ماه فعالیت دوره ششم انجام‌شده است، سبب برجسته‌سازی مشکلات آبی اصفهان در کشور شده است. وی افزود: مدیریت کلان استان، نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی، مسئولان حوزه آب و مدیریت شهری و ذی‌نفعان شامل کشاورزان و جامعه هدف دست‌به‌دست یکدیگر دادند تا مشکل جاری شدن زاینده‌رود رفع شود. به‌رغم اینکه نزولات جوی کاهش‌یافته است اما، اگر قرار است آب نباشد باید برای همه نباشد و اگر قرار است آب تقسیم شود باید بین تمام ذی‌نفعان تقسیم شود. رئیس کمیسیون ویژه آب و مناطق کم‌برخوردار شورای اسلامی شهر اصفهان خاطرنشان می‌کند: باید تلاش کنیم که آب به‌طور مساوی بین تمام ذی‌نفعان همچون کشاورزان، صنایع، محیط‌زیست و باغداران تقسیم شود که این موضوع به تقسیمات استانی و منطقه‌ای مربوط نیست و باید محقق شود. وی بابیان اینکه در روزهای اخیر، وزارت نیرو برای ساماندهی برداشت‌ها از بالادست زاینده‌رود اقدام کرده است که اتفاق خوبی برای بزرگ‌ترین رودخانه فلات مرکزی ایران است و مصارفی که در هر کجای مسیر رودخانه انجام می‌شود، کنترل‌شده است، تصریح می‌کند: مدیریت شهری تاکید دارد مسئله نخست در زمینه آب اصفهان باید پیرامون خصوص زاینده‌رود باشد که در این زمینه حقابه‌هایی شامل محیط‌زیست به دلیل ارتباط آن با سلامت جامعه و آلودگی زمین و هوا، شرب و اشتغال برای کشاورزی و صنعت وجود دارد.

حقابه ۴۰۰ ساله اصفهانی‌ها از زاینده‌رود

نادرالاصلی افزود: چندین سال است که استان‌های شرقی اصفهان در حال بهره‌برداری از آب دریای عمان هستند، اما این سوال مطرح است که چرا اصفهان این‌قدر دیر به‌فکر افتاده است که باید این موضوع به‌صورت جدی مطالبه شود؟ وی تاکید کرد: با توجه به اینکه تعدادی از استان‌های همجوار از آب دریای عمان استفاده می‌کنند، باید مصرف خود از زاینده‌رود را مدیریت کنند تا مشکلات آبی حوضه آبریز این رودخانه نیز کاهش یابد. حدود ۴۰۰ سال است که حقابه زاینده‌رود اصفهانی‌ها در مهریه همسران آنها ثبت شده است، البته با توجه به اینکه رئیس جمهور نخستین بحث در سفر به این کلان‌شهر را زاینده‌رود قرار داد، می‌توان نتیجه گرفت که مطالبه جاری شدن این رودخانه به گوش مسئولان بالادستی رسیده است و برنامه‌هایی در این خصوص مورد بحث قرار گرفته است. وی تصریح می‌کند: به‌رغم اینکه این اقدام باعث انتقال ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب به اصفهان خواهد شد، اما باید ببینیم با این اقدام زاینده‌رود جاری می‌شود یا خیر؟ لذا با توجه به اینکه آب دریاهای جنوبی کشور با هزینه حوزه صنعت استان به اصفهان منتقل می‌شود باید مصرف حوزه صنعت از زاینده‌رود کاهش یابد و به حداقل برسد.

انتقال آب از دریای عمان

نادرالاصلی گفت: حدود ۹۳۰ کیلومتر لوله‌گذاری از دریای عمان تا اصفهان با فعالیتی جهادی در کمتر از دو سال انجام می‌شود و علاوه بر شیرین‌سازی و پمپاژ، بین مصارف مختلف تقسیم‌بندی خواهد شد. وی افزود: طبق تحقیقات فراوان این نتیجه حاصل شده است که فرونشست اصفهان صرفاً مربوط به یک‌نهاد خاص همچون راه‌وشهرسازی و شهرداری نیست؛ اتفاقاتی زیرزمین در حال رخ دادن است که آب‌های سطحی و زیرسطحی در حال استفاده است. رئیس کمیسیون ویژه آب و مناطق کم‌برخوردار شورای اسلامی شهر اصفهان افزود: مدیریت شهری در تلاش برای حفظ عرصه‌های فضای سبز و محیط‌زیست اصفهان است و در همین راستا اقداماتی همچون استفاده از پساب فاضلاب برای آبیاری این عرصه‌ها را در دستور کار خود قرار داده است تا بتوانیم کمتر از چاه‌های سطحی و زیرسطحی استفاده کنیم، اما چه امیدی وجود دارد که دیگر بخش‌ها از این منابع برداشت نکنند. وی بابیان اینکه مجموعه مدیریت استان باید تلاش کند که در خصوص نوع کشت و هدایت کشاورزان به سمت کشت کم آب‌بر با بهره‌وری بالا اقدام کند، لذا تمام دستگاه‌ها در خصوص زاینده‌رود و جاری شدن آن مسئول هستند، می‌گوید: اگر قرار است آب دریای عمان با هزینه استانی به اصفهان وارد شود، باید از بار مصرف صنعت روی زاینده‌رود کاهش یابد که این میزان حدود ۳۰ میلیون مترمکعب است و می‌تواند در جاری شدن این رودخانه مؤثر واقع شود. نادرالاصلی تاکید کرد: در جلسه اخیر که با حضور مدیریت کلان استان، معاون وزیر نیرو، نمایندگان مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، کارشناسان و اساتید دانشگاه‌ها و مسئول حوزه آبریز زاینده‌رود برگزار شد، تاکید کردیم نیاز شهروندان اصفهانی جاری شدن زاینده‌رود است.

خروج ۲ میلیارد مترمکعب آب از استان

وی افزود: بالغ‌بر دو میلیارد مترمکعب آب به‌صورت سالانه از اصفهان خارج می‌شود و هم‌وطنان استان چهارمحال‌وبختیاری آن‌قدر بر زاینده‌رود بارگذاری کرده‌اند که در آینده برای تأمین آب شرب اصفهان نیز با مشکل مواجه خواهیم شد. رئیس کمیسیون ویژه آب و مناطق کم‌برخوردار شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: گرچه اصفهانی‌ها رتبه دوم صرفه‌جویی در مصرف آب را دارند، اما به آن معنا نیست که مدیریت کشور به موضوع آب توجه نکند؛ اگر با تلاش جهادی انتقال آب از دریای عمان به اصفهان برای انتقال آب از جنوب استان اقدام شود، راهی آسان‌تر برای جاری شدن زاینده‌رود با انتقال حدود ۲۰۰ کیلومتری وجود خواهد داشت که به‌صورت جدی پیگیر آن هستیم.

نوبت اول
شناسه ۱۴۱۷۵۹۱

«آگهی فراخوان مزایده»

شرکت سهامی آب منطقه‌ای هرمزگان در نظر دارد «سرمایه‌گذاری در طرح لایروبی و ساماندهی رودخانه‌های شهرستان جاسک در مقابل برداشت مصالح مازاد شن و ماسه رودخانه گنبد» با برآورد هزینه ۱۱،۱۹۴،۵۰۰،۰۰۰ ریال و پایه مزایده (وجه مازاد بر اجرای طرح ساماندهی) به مبلغ ۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال را از طریق مزایده عمومی به سرمایه‌گذار واجد صلاحیت پیمانکاری پایه ۵ رشته آب واگذار نماید. مبلغ سپرده شرکت در مزایده ۲۲۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال از نوع ضمانتنامه بانکی، واریز وجه یا پرداخت الکترونیکی در سامانه، مهلت تهیه اسناد از سامانه ستاد ایران (www.setadiran.ir) تاریخ درج این آگهی و حداکثر تا مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۶، مهلت بارگذاری پیشنهاد قیمت تا ساعت ۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ زمان بازگشایی مزایده ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ می‌باشد. در ضمن هزینه آگهی روزنامه به عهده برنده مزایده می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۱۳

روابط عمومی شرکت سهامی آب منطقه‌ای هرمزگان

سه‌شنبه
۸ آذر ۱۴۰۱- ۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ - ۲۹ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۰۹-پیاپی ۳۵۲۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

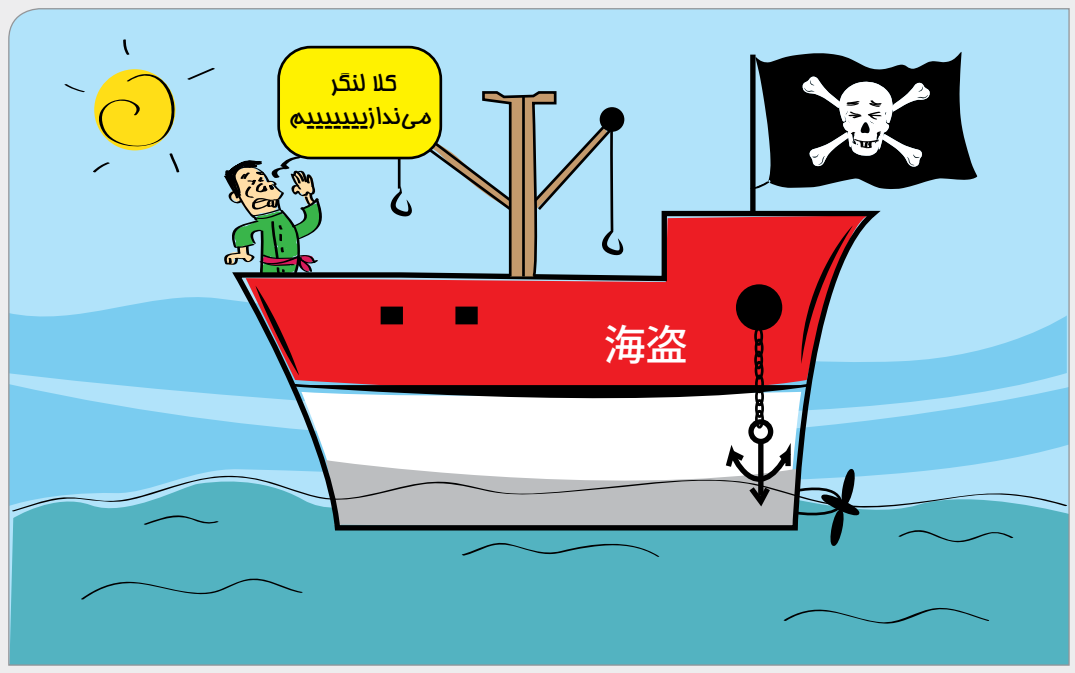
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بانک مرکزی بر وضعیت مطلوب منابع ارزی تاکید دارد

نرخ ارز دوباره بر مدار صعود

دم خروس یا قسم حضرت عباس

روند رو به افزایش نرخ ارز از نخستین روزهای هفته جاری آغاز شد و با وجود تمام تلاش‌ها، اما روند بازارهای موازی، با جریان نرخ دلار در بازار معاملات تهران هم‌سو نشد و در نهایت نرخ ارز را بر مدار رشد قرار داد.

بانک مرکزی تلاش می‌کند با انتشار اخباری مبنی بر تزریق سنگین ارز در بازار توافقی و پیشی گرفتن میزان عرضه از تقاضا، خبر درمانی و ارائه بسته‌هایی نظیر فروش اوراق ارزی، سیگنال کاهشی برای نرخ دلار ارسال کند. این درحالی است که برخی از کارشناسان معتقدند دولت نمی‌تواند در درازمدت به این روند ادامه دهد و در نهایت نرخ دلار به سمت کانال‌های بالاتر حرکت می‌کند. نرخ سکه و طلا نیز از همین الگو پیروی کرده و سکه امامی (طرح جدید) به سقف قیمتی ۱۷ میلیون تومان هم رسید. به راستی نهاد پولی کشور تا کجا قادر به کنترل نرخ دلار است؟

تقاضا برای دلار کم شد؟

علی طباطبائی، کارشناس بازارهای مالی در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز در مورد اقدام بانک مرکزی برای ارسال سیگنال‌های کاهشی به بازار ارز می‌گوید: در روزهای جاری کاهش تقاضای دلار، ناشی از اشباع خرید واردکنندگان نیست. قوانین دست‌وپاگیر اخیر بانک مرکزی تعداد متقاضیان دلار را کاهش داده است. به گفته او واردکنندگان برای خرید و واردات کالا به دلار نیاز دارند، اما باید هفت‌خوان پیچیده‌ای را برای تهیه آن طی کنند. این سخت‌گیری‌ها تقاضا برای دلار را کاهش داده است. این در حالی است که اوراق ارزی هم مشتری چندانی ندارد.

این کارشناس بازارهای مالی می‌گوید: اکنون عمده نیاز به دلار و تقاضا برای آن به واردکنندگان اختصاص دارد. اگر این اقدامات سختگیرانه وجود نداشت، تقاضا برای حجم عرضه بانک مرکزی کم نیست.

طباطبائی معتقد است؛ سیگنال‌های کنترلی تا حدی می‌توانند بر بازار موثر باشند و قیمت‌ها را کاهشی کند؛ اما ادامه آنها در درازمدت ممکن نیست. او می‌گوید: اکنون یکی از عوامل کنترل نرخ دلار در بازار آزاد یا توافقی، ارزپاشی و سخت‌گیری‌های بانک مرکزی است و ارتباطی با روند طبیعی بازار ندارد. بازارساز با روش کنترل عرضه و تقاضا، تنها به صورت موقت می‌تواند قیمت‌ها را کنترل کند.

اما دولت تا چه زمانی توانایی کنترل بازار را دارد؟ طباطبائی تاکید می‌کند: سیاستگذار تا زمانی می‌تواند به سرکوب قیمتی ادامه دهد که منابع کافی را برای ارزپاشی در اختیار داشته باشد. نهایتا دو تا سه ماه دیگر چنین امکانی وجود دارد.

این کارشناس بازارهای مالی با اشاره به از دست رفتن امیدها برای مذاکرات هسته‌ای برجام توضیح می‌دهد: دولت نرخ دلار را در ماه‌های پیش رو با سرکوب قیمتی کنترل خواهد کرد. اگر شرایط تغییر اساسی داشته باشد، سناریوها نیز عوض می‌شود. به گفته طباطبائی، در صورتی که همین روال ادامه یابد و اخبار سیاسی نامساعد بر شرایط فعلی افزوده شود، دولت نهایتا می‌تواند نرخ دلار را با سیاست ارزپاشی پایین نگه دارد. این در شرایطی است که منابع ارزی بانک مرکزی نیز محدود است و ما با وجود تحریم‌ها قادر به تامین بازار ارز در دراز مدت نخواهیم بود.

او تاکید می‌کند: زمانی که بانک مرکزی دیگر منابع مالی کافی را در اختیار نداشته باشد، دلار به طرف سطوح بالاتر حرکت می‌کند.

اقدامات بانک مرکزی برای کنترل بازار

درپی مطرح شدن برخی انتقادات نسبت به سیاست‌های اتخاذ شده در قبال مدیریت بازار ارز، بانک مرکزی اعلام کرد که طی سال‌های اخیر تحولات نرخ ارز عمدتا متاثر از عوامل غیر اقتصادی و برون‌زا بوده که در عمل به تغییرات نرخ ارز در مسیری نامتناسب با بنیان‌های اقتصادی منجر شده است. با این حال در چنین شرایطی سیاستگذار تلاش کرده با بکارگیری ابزارهای در اختیار و در عین حال با رعایت اقتضائات اقتصادی کشور، آثار و تبعات منفی بروز عوامل فوق را در سطح کلان به حداقل برساند.

بانک مرکزی در گزارشی با تاکید بر وضعیت مطلوب ذخایر ارزی کشور به شرح مواردی پرداخته است. رویکرد سیاستی متخذه از سوی بانک مرکزی درحال‌حاضر بر آن است ضمن توجه به ضرورت صیانت از ذخایر ارزی، زمینه متعادل‌سازی عرضه و تقاضا و به تبع آن ثبات‌بخشی به بازار ارز را فراهم کند. همچنین به موجب مسئولیت محوله به این بانک در حفظ ارزش پول ملی مطابق با قوانین بالادستی و نیز حسب الزامات اجرای نظام ارزی شناور مدیریت شده، توجه بانک مرکزی به این مسئله معطوف بوده که به جای تاکید و اصرار بر حفظ یک نرخ ارز مشخص، زمینه‌ای را فراهم سازد تا این مولفه در مسیر تعادلی و سازگار با تحولات عوامل بنیادین اقتصاد کلان حرکت کند.

بانک مرکزی تاکید دارد؛ باید توجه داشت که در قالب نظام شناور مدیریت‌شده، بانک مرکزی با هدف کاهش نوسانات کوتاه‌مدت و با توجه به اقتضائات اقتصاد کلان می‌تواند در بازار ارز مداخله کند؛ از این‌رو برخی منتقدان لازم است به این نکته امعان نظر داشته باشند که سیاست مداخله در بازار ارز یکی از ابزارهای بانک مرکزی است و استفاده از این ابزار را نمی‌توان به ارزپاشی تعبیر و تفسیر کرد.

در ادامه این گزارش آمده؛ در خرداد ماه امسال و در مواجهه با نوسانات نرخ ارز در بازار غیررسمی که تحت تاثیر عوامل روانی و انتظاری حادث شده بود، شورای‌عالی سران قوا اختیارات ویژه‌ای برای مدیریت بازار ارز به بانک مرکزی تفویض کرد و متعاقبا این بانک مجموعه اقداماتی را در دستور کار خود قرار داد.

در گام نخست، بانک مرکزی با ابلاغ بخشنامه‌ای، مجوز معامله ارز صادرکنندگان به نرخ توافقی در صرافی‌ها را صادر نمود و همین اقدام توانست آثار مثبتی در جهت کاهش نرخ ارز در بازار برجای گذارد.

در ادامه این بانک خرید ارز تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی را توسط صرافی‌ها مجاز اعلام کرد و بدین ترتیب به فعالان این بخش اجازه داد علاوه بر ارز صادرکنندگان، نسبت به خرید ارز از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی با نرخ توافقی اقدام کنند.

با ایجاد سازکار معاملات با نرخ توافقی، روند عرضه ارز توسط صادرکنندگان بهبود یافت که این امر با تعمیق بازار و افزایش منابع در اختیار صرافی‌ها، زمینه مناسبی را برای پوشش و پاسخ‌دهی به تقاضای اسکناس گروه بیشتری از متقاضیان واقعی ارز در سطح بازار فراهم آورد. در این چارچوب، افراد می‌توانند با مراجعه به صرافی‌ها و شعب منتخب بانک‌ها ارز مورد نیاز خود را (در سرفصل خدماتی سایر) با نرخ توافقی تهیه کنند که این مهم به نوبه خود تاثیر بسزایی بر کاهش تقاضا در بازار غیررسمی و انتقال آن به مجاری رسمی در پی داشت.

بانک مرکزی با تاکید بر مازاد تراز پرداخت‌های خارجی کشور معتقد است؛ برآیند تحولات تجارت خارجی کشور در سال ۱۴۰۰ سبب شد تا حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی کشور با مازاد ۱۱.۱ میلیارد دلاری همراه شود. در این مسیر سیاست انتشار اوراق ارزی بانک مرکزی یاری‌رسان اهداف و برنامه‌های نهاد مالی بوده است. این روند امسال نیز تداوم یافت و ارزش صادرات نفتی و غیرنفتی روند مثبتی را تجربه نموده است.

سخن پایانی

در چند ماه گذشته ارسال جوابیه از سوی نهادهای مربوط در واکنش به گزارش‌های رسانه‌ها به یکی از فعالیت‌های روز بانک مرکزی و وزارت اقتصاد بدل شده است. برای جلوگیری از این زحمت مضاعف در این گزارش تنها به ارائه نظر یکی از کارشناسان اقتصادی در گفت‌وگو با یک خبرگزاری رسمی و گزارش بانک مرکزی برای اقدامات مثمرثمر در حوزه ارز اکتفا می‌کنیم. قضاوت با شما...

اقتصاد روز

روایت آماری از سفره مردم در آبان

هزینه‌های اولویت‌دار برای خانوارهای ایرانی در بخش خوراکی و غیرخوراکی که شامل گوشت، مسکن و سوخت می‌شود، در آبان ماه ۱۴۰۰ به ترتیب با تورم ۴۷.۷، ۳۱.۵ و ۲۱.۵ درصدی مواجه بوده‌اند.

به گزارش مهر، بررسی تغییر نرخ کالاها و خدمات در آبان ماه امسال نشان می‌دهد که شاخص کل تورم روی عدد ۴۴ درصد ثبت شده که نسبت به مهر ماه ۲.۱ درصد و نسبت به آبان ماه سال گذشته ۴۸.۱ درصد افزایش یافته است.

مطابق با آنچه که پیش از این مرکز آمار ایران از نحوه هزینه‌کرد خانوارهای ایرانی گزارش داده بود، از هزینه کل سالانه خانوار شهری، بیشترین سهم با ۲۱ درصد مربوط به گوشت و در بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۴۵ درصد مربوط به مسکن، سوخت و روشنایی بوده است.

اگر این آمار را برای امسال هم مدنظر قرار دهیم و گوشت، مسکن، سوخت و روشنایی را در صدر اولویت‌های مردم برای هزینه‌کرد در نظر بگیریم، خانوارها در آبان ماه امسال برای خرید کالای خوراکی اولویت‌دار خود یعنی گوشت قرمز و سفید، ۶۲.۸ درصد بیشتر از آبان ماه سال گذشته هزینه کرده‌اند. این عدد در تورم ۱۲ ماه منتهی به آبان، ۴۷.۷ درصد بوده است؛ البته در مقایسه با مهر ماه امسال، نرخ این کالا یک درصد افزایش داشته است.

همچنین خانوارها برای مسکن به عنوان کالای غیرخوراکی اولویت‌دار، نسبت به آبان پارسال ۳۹.۲ درصد بیشتر هزینه کرده‌اند؛ این عدد برای آب، برق و سوخت ۱۰.۳ درصد بوده؛ ضمن اینکه در مقایسه با مهر ماه امسال نیز نرخ این کالاها به ترتیب برای مسکن ۳.۷ درصد افزایش و برای آب، برق و سوخت ۱.۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

تورم ۱۲ ماه منتهی به آبان برای این دو هزینه اولویت دار مردم، به ترتیب ۳۱.۵ درصد و ۲۱.۵ درصد بوده است.

بررسی اولویت‌های دوم و سوم خانوارها در بخش خوراکی‌ها یعنی «نان و غلات» و «میوه و سبزی ها» نشان می‌دهد که مردم برای نان و غلات نسبت به آبان پارسال ۷۷.۴ درصد بیشتر هزینه کرده‌اند. تورم ۱۲ ماه منتهی به آبان برای این خوراکی ۷۲.۴ درصد بوده است. نرخ نان و غلات نسبت به مهرماه امسال ۰.۹ درصد رشد داشته است.

برای نرخ میوه نیز شاهد افزایش ۳۹.۱ درصدی نسبت به آبان پارسال بوده‌ایم؛ البته تورم ۱۲ ماه این کالا ۴۰.۵ درصد بوده است. بخش سبزیجات (سبزی‌ها و حبوبات) نیز رشد ۴۶.۲ درصدی را در آبان نسبت به ماه مشابه سال قبل تجربه کرده است. البته تورم ۱۲ ماه منتهی به آبان سبزیجات ۶۰.۲ درصد بوده است.

در عین حال، نرخ این دو کالا نسبت به مهر ماه امسال به ترتیب برای میوه ۳.۹ درصد رشد و برای سبزیجات ۲.۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

مردم برای «حمل‌ونقل و ارتباطات» به عنوان اولویت دوم در بخش خدمات، نسبت به آبان پارسال به ترتیب ۳۲.۱ درصد (حمل‌ونقل) و ۱۰.۲ درصد (ارتباطات) بیشتر هزینه پرداخت کرده‌اند. تورم ۱۲ ماهه برای این خدمات به ترتیب ۳۶.۶ درصد و ۷.۲ درصد بوده است. نرخ این دو خدمات در مقایسه با ماه قبل یعنی مهر ماه به ترتیب با رشد ۲.۱ و ۰.۹ درصدی مواجه بوده است.

«بهداشت و درمان» نیز به عنوان اولویت سوم مردم در بخش خدمات در آبان امسال با رشد تورم ۸۱.۷ درصدی مواجه بوده است. تورم ۱۲ ماهه در این بخش ۳۶ درصد و تورم یک ماهه (نسبت به مهر ماه امسال) ۴ درصد بوده است.

اولویت چهارم خوراکی یعنی شیر و فرآورده‌های آن و تخم‌مرغ در آبان ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۲۴.۶ درصد رشد تورم را تجربه کرده است.

این عدد برای تورم ۱۲ ماه منتهی به آبان ۷۴.۶ درصد بوده است. درصد افزایش تورم این گروه کالایی نسبت به ماه قبل (مهر) ۰.۵ درصد بوده است.

تورم در بخش روغن‌ها و چربی‌ها نیز نسبت به آبان پارسال رشد ۲۵۲.۸ درصدی را نشان می‌دهد؛ همچنین تورم ۱۲ ماهه در این بخش ۱۵۷.۴ درصد بوده است. البته تورم ماهانه (نسبت به مهر امسال) ۰.۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

مردم برای خرید پوشاک و کفش نیز در آبان امسال نسبت به آبان پارسال ۴۶.۷ درصد تورم را تجربه کرده‌اند؛ تورم ۱۲ ماهه در این بخش ۴۷.۶ درصد و تورم ماهانه (نسبت به مهر امسال) ۲.۶ درصد بوده است.

دریچه

برنامه، تبدیل به نیازنامه دستگاه‌های اجرایی نشود

بخشنامه برنامه هفتم توسعه کشور ابلاغ شد. از آنجا که دوره برنامه پنج‌ساله ششم توسعه در سال گذشته به اتمام رسیده بود، سازمان برنامه و بودجه کشور به محوریت موسسات پژوهشی وابسته به خود از آبان سال ۱۴۰۰ بر پایه سند تحول دولت مردمی، انجام مطالعات و بررسی‌ها و محاسبات برنامه هفتم توسعه را آغاز کرد.

برنامه هفتم توسعه به عنوان چهارمین برش از سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور، اولین برنامه در راستای تحقق بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و اولین برنامه‌ای است که برای تحقق عدالت در پهنه سرزمین اسناد مصوب آمایش را مبنای نگرش یکپارچه به سرزمین قرار داده است.

آسیب‌شناسی برنامه‌های شش‌گانه توسعه

بررسی و آسیب‌شناسی برنامه‌های شش‌گانه توسعه بعد از انقلاب به مخاطبان می‌آموزد که نبود درک مشترک میان برنامه‌ریزان، سیاست‌گذاران و مجریان از مفاهیم و راه‌حل‌ها، حاکمیت روش‌های متمرکز و غیرمشارکتی در تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه، نبود سازکار حل تعارض منافع بین بازیگران و کنشگران توسعه سرزمینی، با ثبات در نظر گرفتن شرایط و عدم توجه به سناریوهای احتمالی در آینده، نداشتن برنامه عملیاتی در پیوند با برنامه مصوب، وجود جهت‌گیری‌های بخشی، منطقه‌ای و محلی در تصویب برنامه‌ها، تکیه مفرط بر منابع دولتی و عدم توجه به ظرفیت‌ها و منابع داخلی و خارجی، ضعف شدید سازکارهای نظارتی و انگیزشی، عدم توجه به نظام اصلاح و تعدیل در سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌های اجرایی بعد از نظارت و ارزیابی، کم توجهی به اسناد آمایش سرزمین، از آسیب‌های جدی برنامه‌های توسعه قبلی بوده است.

بنابراین نباید برنامه به نیازنامه دستگاه‌های اجرایی مبدل شود و نباید بخشی‌نگری و بودجه‌سالاری بر نظام برنامه‌ریزی و مدیریت کشور تسلط یابد بلکه لازم است رویکرد برنامه از «برنامه‌ریزی متمرکز جامع» به رویکرد «جامعیت در قاعده‌گذاری و تمرکز بر مسائل کلیدی» تغییر یابد.

در این برنامه باید تمرکز بر اصلاح نظام تنظیم‌گری دولت با اتکای گسترده بر ظرفیت‌های مردمی و طراحی سیاست‌ها و قاعده‌گذاری صحیح باشد و نظام انگیزشی برای اجرای این برنامه به گونه‌ای طراحی شود که عاملان اجرایی به صورت خودخواسته به سمت سیاست‌ها و اهداف مدنظر برنامه حرکت نمایند و در این راستا از تمامی ظرفیت‌های کشور برای حل مسائل اولویت‌دار استفاده کنند.

هدف آرمانی برنامه هفتم

بر اساس آسیب‌شناسی به عمل آمده و همچنین تحولات پیرامونی و سیاست‌های کلی ابلاغی، هدف آرمانی برنامه هفتم «پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت» است.

راهبردهای الزامی برای دستیابی به هدف پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت؛ دستیابی به این هدف مستلزم توجه به چرخش‌های تحول‌آفرین کلان مندرج در سند تحول دولت مردمی و رعایت راهبردهای زیر است:

- ارتقای بهره‌وری از طریق رانت‌زدایی، دانش‌بنیان نمودن رسوخ فناوری و هوشمندسازی در فعالیت‌های اقتصادی
- ارتقای سرمایه‌گذاری با مشارکت حداکثری بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد و افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در ایران
- ایجاد فرصت‌های برابر برای فعالان اقتصادی از طریق بهبود محیط کسب‌وکار
- تعامل با کشورهای هدف و توسعه صادرات غیرنفتی
- کاهش انحصار و مداخلات دولت در اقتصاد و افزایش رقابت و شفافیت
- استقرار نظام تدبیر شایسته از طریق تمرکز دولت بر تنظیم‌گری و تسهیل‌گری و افزایش پاسخگویی
- حذف نهادهای ناکارآمد و گذار به استقرار نهادهای توسعه‌گرا و فراگیر
- ارتقای مدیریت سرمایه انسانی و افزایش سرمایه اجتماعی
- ارتقای عدالت سرزمینی از طریق رعایت ملاحظات آمایشی و فضایی در طراحی و تنظیم برنامه‌ها

با هدف تحقق هدف اصلی برنامه همچنین تحقق سایر سیاست‌های کلی حاکم بر این برنامه لازم است تمامی دستگاه‌ها بخصوص سازمان برنامه و بودجه کشور با نظرداشت به «سند تحول دولت مردمی» رویکردهای زیر را در تدوین برنامه هفتم مورد توجه جدی قرار دهند:

- تغییر رویکرد از تمرکز بر تخصیص و توزیع منابع به اصلاحات ساختارها و وضع قواعد سیاستی
- تمرکز بر مسائل کلیدی
- برنامه‌محوری به جای حکم‌محوری
- تمرکززدایی و تقویت نقش استان‌ها
- مشارکت‌محوری و استفاده از ظرفیت تمامی فعالان/ ذینفعان توسعه
- طراحی، تضمین و استقرار سیاستی و سازوکارهای انگیزشی

موضوعات کلیدی برای برنامه هفتم توسعه

با اتکاء به تجارب حاصله و تأکیدات مقام معظم رهبری و همچنین بر پایه سیاست‌های کلان ابلاغی باید بر موضوعات خاص تمرکز جدی نمود و برنامه هفتم به صورت ویژه به موضوعات کلیدی بپردازد. این موضوعات برای برنامه هفتم توسعه عبارتند از:

۱. ثبات اقتصادی و کنترل تورم با تاکید بر:
- اصلاحات ساختاری بودجه
- اصلاحات نظام بانکی
- بهبود فضای کسب‌وکار

۲. رشد اقتصادی عدالت محور با رویکرد ارتقای بهره‌وری با تاکید بر:
- انرژی
- زنجیره ارزش صنایع معدنی و پتروشیمی
- مسکن
- اقتصاد دریامحور
- اقتصاد دیجیتال
- قطب‌های منطقه‌ای تولید و تجارت و ترانزیتی

۳. امنیت غذایی

۴. صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی

۵. حکمرانی یکپارچه منابع و مصارف آب